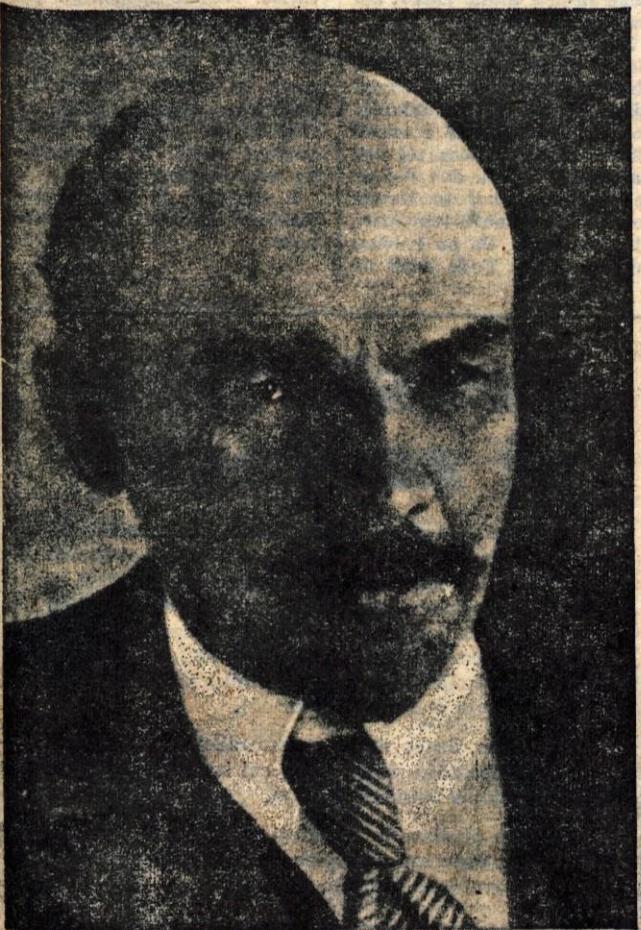

Ustanovitelji: obč. konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Šk. Loka in Tržič. — Izdaja CP Gorenjski tisk Kranj. — Glavni urednik Igor Janhar — Odgovorni urednik Albin Učakar

GLAS

GLASILLO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

3. maja

Osrednja proslava v Ajdovščini

3. maja bodo v Ajdovščini slovensko proslavili 25. obletno osvoboditve in ustanovitve prve slovenske narodne vlade. Ob tej priliki bo osrednja proslava ob 9. uri dopoldne v kinodvorani v Ajdovščini. Na slavnostni seji se bosta sestala republiški izvršni svet in občinska skupščina Ajdovščina. Na seji bo govoril predsednik izvršnega sveta Stane Kavčič, sprejeli bodo sklep o zgraditvi spomenika prvemu predsedniku slovenske vlade Borisu Kidriču, preživelim članom predsedstva SNOS in prve slovenske vlade pa bodo

podelili naslov častnega občana občine Ajdovščina.

Ta dan bo na množičnem zborovanju, ki bo ob 11. uri na Policah v Ajdovščini, govoril tudi podpredsednik zvezne skupščine Marjan Breclj. Razen nekaterih drugih prireditve pa bo popoldne na letališču v Ajdovščini tudi velik letalski miting.

Ker bo proslava v Ajdovščini hkrati osrednja slovenska proslava, vabi pripravljalni odbor za proslavitev 25. obletnice prve slovenske vlade, da se prireditve udeleži tudi čim več pribivalcev z Gorenjske.

A. Z.

**Naslednja številka
bo izšla
v četrtek, 30. aprila**

Kranj, sobota, 25. IV. 1970

Cena 50 par

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik. Od 1. januarja 1958 kot poltednik. Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko. Od 1. januarja 1964 kot poltednik, in sicer ob sredah in sobotah

Ob stoletnici Leninovega rojstva

Teoretik marksizma, arhitekt revolucije, človek...

Naj pišemo o Leninu kot humanistu, skromnem človeku, ki se je bal, da bi ga začeli častiti in slaviti? Nekoč je rekel tovarišem, da se ne bo udeležil seje, dokler mu ne bodo zagotovili, da ne bodo praznovali njegovega rojstnega dneva. Filmskega reporterja je vprašal: Kaj hočete? Ko je snemalec odgovoril, da ga bo snemal za zgodovino je Lenin odgovoril: Za danes bo zgodovina počakala... Imamo važnejše delo!

Toda samo zaradi osebnih lastnosti Lenin ne bi prišel v zgodovino. Nekaj drugega, daleč pomembnejšega je, kar je ovekovečilo Lenino misel. To je njegovo nemirno raziskovanje življenja, pogojev razvoja, sposobnosti sil, ki si naj naložijo na ramena odgovornost revolucije. Pri tem je znal mojstrsko uporabljati čudovito orodje za iskanje resnice o človeku in družbi — marksizem. V njem ni videl katekizma, zbirke večnih resnic, temveč napotilo za akcijo. In tudi sam je opajal marksizem z novimi spoznanji, z odkrivanjem novih resnic. Zanj je bil marksizem večno živo drevo, ki nenehno raste in ki daje vedno nove cvetove.

Lenin je obvladoval vse oblike, sposoben je bil prilagajati taktilo naglim spremembam v družbi, ne da bi izgubil smer razvoja. Nikoli ni imel idiličnih predstav o socializmu. Žalostilo ga je, ko je videl, da birokratizem prodira povsod, toda zato se ni vdajal malodušju, saj je vedel, v kakšnih zaostalih razmerah nastaja mlada sovjetska država. Lenin ni nikoli monopoliziral teoretične misli, ni je, kot kasneje Stalin, uveljavil z močjo oblasti. Bil je strpen do pogledov drugih, četudi so bili drugačni, da, celo povsem nasprotni, a hkrati je bil idejno načelen in dosleden, ostro je nasprotoval vsakršni koaliciji z marksizmu tujimi pojmovanji.

Strpen in načelen

Lenin je bil po Arhimedu prvi, ki si je drznil dvigniti zemeljsko kroglo. Bil je lokomotiva revolucije. Njegovo ime se je rodilo kot val viharja v orlovskem gnezdu viharjev. Z zmago oktobrske revolucije je odprl novo poglavje v zgodovini človeštva... Takšna in podobna gesla poskušajo simbolično izraziti vso veličino Leninove osebnosti, njegove misli in njegovih zgodovinskih dejanj.

V tem času je tedaj Leninnov ustvarjalen prispevek marksizmu? Morda je najpomembnejše to, da je marksizem kot navodilo za akcijo tako uspešno preizkusil v posebnem času in prostoru: na teh zaostalih, nerazvite carške Rusije in v dva deset leta. Morebiti je njegov prispevek v spoznanju, da je mogoče uspešno izvršiti revolucijo tudi v eni sami deželi. Prispevek so tudi njegova spoznanja pri proučevanju vprašanj razrednega boja, revolucije, države v socializmu, diktature proletariata, demokracije, samoupravljanja itd.

Oblike sodelovanja delavcev v upravljanju je Lenin različno imenoval, čeprav je bil namen isti. Nekoč ga je delegacija delavcev prosila, da jih oprosti upravljanja, ki ga niso vajeni. Lenin je odgovoril: »Tudi sam še nikdar nisem vodil države.« Bil je odločno proti temu, da bi delavce najprej izobrazili in jim šele potem dovolili sodelovanje v upravljanju. Rekel je: »S šolanjem in upravljanjem je treba začeti takoj!« Na to misel pozabljujo tisti, ki se sicer radi sklicujejo na Lenina, a ko gre za jugoslovansko samoupravljanje, ga uvrščajo v vrsto raznih »krivih ver« in »revolucionizmov.«

Lenin in nacionalno vprašanje

Leninov pogled na nacionalno vprašanje se najlepše kaže v nekaterih praktičnih dejanjih mlade sovjetske države: v priznanju pravice neruskih narodov do samoodločbe in celo do ustanovitve samostojne države. To se je

zgodilo v času, ko je bila Sovjetska zveza obkoljena. Po njegovem je bila pravica narodov do samoodločbe bistven problem sodobnega zgodovinskega gibanja in proletarske revolucije. Samopredelitev, samostojnost, popolna enakopravnost vseh narodov, vključno malih, tudi najmanjših — to je bil temeljni kamen Leninovega pojmovanja internacionalizma. Povsem drugače, kakor se kaže pojmovanje internacionalizma v luči teorije omejene suverenosti, ki pozna najprej zvestobo Sovjetski zvezi in šele potem samostojnost in enakopravnost vsakega naroda. Lenin takšne teorije celo v razmerah državljanke vojne ne bi priznal.

Tistem posameznikom, ki očitajo komunistom, češ da postavljajo v ospredje internacionalne dolžnosti, pri tem pa zanemarjajo nacionalne interese, je treba reši tole: komunistov ni treba enačiti s staliniskimi deformacijami! Zgodovina delavskega gibanja — Lenino in Titovo obdobje — kaže, da so prav komunisti tisti, ki pravilno rešujejo nacionalno vprašanje.

Teze o miroljubnem sodelovanju

Lenin je bil proti vsiljevanju socializma od zunaj, najmanj z bajonetmi Rdeče armade. Dejal je, da se z gorajoče ne da osrečevati ljudi. Komunizma ni mogoče ukoriniti z nasiljem.

Čeprav so bile v Leninovih časih razmere drugačne kot danes, je že takrat izdelal teze o miroljubnem sodelovanju. Dopolnil je možnost sodelovanja s kapitalističnimi državami, Anglijo, Francijo in drugimi, na raznih področjih. To je bil zametek aktivne koeksistence. Zato ni naključje, da se Edvard Karidelj v svojem znanem delu »Socializem in vojna« tako pogosto vrača nazaj k Leninnu, k njegovim stališčem do miroljubnega sodelovanja, do vojne in miru itd. To samo pomeni, da so Leninovi pogledi na ta vprašanja vedno aktualni.

(Nadalj. na 32. str.)

KRANJ

V prostorih občinske skupščine je bila v sredo popoldne prva seja skupščine stanovalcev podjetja za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo Kranj. Razen poslovnika so na skupščini razpravljali tudi o posovanju Podjetja, o gospodarjenju s skladom hiš, stanovanjski gradnji in smernicah za sestavo programa investicijskega vzdrževanja hiš. Sedem članov skupščine stanovalcev pa so izvolili v delavski svet podjetja za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo.

V razpravi so na skupščini največ govorili o odnosu stanovalcev do stanovanja, o možnostih in oblikah sodelovanja stanovalcev s hišnimi sveti, o sporih med etažnimi lastniki in najemniki stanovanj. Pri slednjem so predlagali, da bi v prihodnje stremeli, da bi bili v posameznih stanovanjskih stavbah etažni lastniki skupaj, ne pa skupaj z najemniki stanovanj. Govorili so tudi o amortizacijski dobi in poudarili, da je v starejših stanovanjskih stavbah premalo denarja za tekoče vzdrževanje.

V četrtek popoldne pa se je sestal tudi zbor vlagateljev podjetja za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo. Na zboru so izvolili 7 članov oziroma predstavnikov vlagateljev v delavski svet podjetja. Tako ima Podjetje za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo sedaj 31-članski delavski svet.

A. Z.

V četrtek so se predstavniki občinske skupščine in drugi pogovarjali v Kranju z županom mesta Amberg in direktorjem mestnega prometa o organizaciji Kranjskega tedna v Ambergu, s katerim Kranj že nekaj časa prijateljsko sodeluje. Dogovorili so se, da bo kranjski teden v Ambergu od 22. do 30. maja. Ob tej priliki bodo v Ambergu nastopili tudi kranjski plavalci in folklorna skupina iz Save. Na Kranjskem tenu bodo razstavljalna in prodajala kranjska podjetja in Gorenjski sejem.

A. Z.

Profesor pravne fakultete v Regensburgu dr. F. Mayer, ki se je v torek zvečer v Ljubljani pogovarjal s predstavniki univerze in inštituta za javno upravo o aktualnih problemih javne uprave v Zvezni republiki Nemčiji, je v sredo obiskal Kranj. Sprejel ga je predsednik občinske skupščine Slavko Zalokar.

A. Z.

RADOVLJICA

Po sprejemu skepta o podelitevi 'priznanj OF so v sredo popoldne v Radovljici na drugi seji občinske konference SZDL razpravljali o kulturni problematiki v občini. Ugotovili so, da so v občini potrebe po ustanovitvi kulturne skupnosti vse večje in je zato treba čimprej pripraviti vse potrebno za ustanovitev. Menili so, da z ustanovitvijo kulturne skupnosti ne bi rešili le vprašanja financiranja kulture v občini, marveč bi laže obravnavali tudi nekatera kadrovska in druga vprašanja v kulturi. Občinski skupščini so potem predlagali, da imenujejo iniciativni odbor, ki bi pripravil vse potrebno za ustanovitveno sejo skupščine kulturne skupnosti. Le-ta naj bi bila oktobra letos. Do ustanovitve kulturne skupnosti pa bo iniciativni odbor pripravil ključ in kriterije za volitev članov ustanovne skupštine. Pripravili bodo tudi širšo analizo kulturnega položaja in potreb v občini.

A. Z.

TRŽIČ

Včeraj popoldne je bila razširjena seja občinske konference ZK Tržič ob 100-letnici Leninovega rojstva. Poleg članov konference so slavnosti prisostvovali tudi zastopniki ostalih družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine.

Referat o življenju in delu velikega revolucionarja Vladimira Iljiča Lenina je podala predsednica idejne komisije pri občinski konferenci ZK tovarišica Zinka Srpičeva. Kulturni program v počastitev Leninove obletnice so izvedli recitatorji in zdrženi pevski zbor obeh tržiških osnovnih šol.

Ob zaključku je bil svečan sprejem novih članov ZK, ki so bili sicer že sprejeti v to organizacijo v zadnjem letu v okviru osnovnih organizacij. Poleg partijskih knjižnic je novincem sekretar občinske konference podelil tudi marksistično literaturo.

—ok

Kurirji vezisti!

Odbor sekcij bivših partizanskih kurirjev in vezistov NOV vabi vse preživele borce teh služb in enot, da se udeležijo letošnjega srečanja ob jubilejni 25. obletnici osvoboditve. Zbor udeležencev bo v soboto, 9. maja, ob 7. uri pred Starim Tišlerjem v Ljubljani in zatem odhod z avtobusi na Suhor, v Metlico in v Črnomelj, kjer bo sprejem s kulturno in zabavno prireditvijo. S povratkom

v Ljubljano naslednjega dne, 10. maja, ob 11. uri pa se bodo udeleženci priključili slovesnosti pohoda 'Po potek partizanske Ljubljane'.

Udeleženci, ki nimajo lastnega prevoza in želijo potovati z avtobusi, naj se prijavijo Odboru kurirjev in vezistov pri Glavnem odboru NOV Slovenije, Ljubljana, Beethovnova 10, najkasneje do 1. maja.

Jutri na Okroglem

Jutri, v nedeljo, 26. aprila ob 14. uri bo pri okrogelski jami pri Naklem tradicionalna proslava v počastitev herojske borbe trinajsterice partizanov v tej pečini pred 28. leti. Proslava bo imela letos še poseben pomen spriča 25. obletnice osvoboditve in obletnice ustanovitve osvobodilne fronte 27. aprila 1941. leta.

'V sodelovanju z občinskim odborom ZZB Kranj so tudi letos neposredni organizatorji te prireditve krajevne organizacije v Naklem, zlasti borcev v mladini. Na proslavi bo govoril predsednik občinske konference SZDL Kranj tov. Tone Velič.

Ob tem ni odveč znova obuditi spomin na veličino zgodovinskega boja v okrogelski jami. Po celodnevni krvavem boju s premočnim in do zob oboroženim in opremiljenim sovražnikom v Udin borstu se je 52 borcev kokrške cete, med katerimi je bilo mnogo ranjenih, razdelilo v tri skupine. Najmočnejši skupini pod vodstvom komisarja Stefeta se je posrečilo ponoči pristiti iz nem-

škega obroča. Vsij so iskali rešitve. Tako se je trinajst borcev zateklo v imenovanou duplino v strmi pečini nad Savo. Med njimi je bil tudi hudo ranjen Stane Žagar, sin narodnega heroja.

Zaradi izdajstva so jih Nemci zjutraj 21. aprila 1942. obkelili. Toda borce, med njimi je bilo večina mladih, so se borili. Nemci z vsemi silami niso bili kos tej trinajsterici. Polna dva dni se je nadaljeval boj in Nemci so morali uporabiti topništvo, plin in drugo, da so končno vdrli v jamo. Toda našli so

le negibna mrtva trupla in le nekaj onesveščenih. Za vse je bil konec. Rešil se je samo eden, ki je tisto usodno jutro šel po vodo za ostale tovariše. Nemoč nemškega jeckla nad hrabrostjo naših partizanov je bila tudi ob okrogelski jami velika sramota in moralni udarec za hitlerjevo vojsko. Zato so skušali to prikrivati pred svojimi vojaki in se posebno pred našimi ljudmi.

Z udeležbo na proslavi počastimo spomin teh junakov!

K. L.

Preskrbite si zastave!

Koordinacijski odbor za proslave 25-letnice osvoboditve, obletnice OF in 1. maja pri občinski konferenci SZDL Kranj obvešča, da občani, družbenopolitične in delovne organizacije, hišni sveti, krajevne skupnosti in drugi lahko pred bližnjimi prazniki po ugodnih cenah nabavijo državne, slovenske in zastave ZKJ v prodajalni Modne konfekcije Krim (prej Obrtnik) na Koroški cesti 14 v Kranju (pokojninski zavod).

Poskrbimo, da bo mesto za praznike lepo okrašeno. Odlok o izobesjanju zastav je na eni izmed sej sprejela tudi kranjska občinska skupščina.

Odbor za proslave je na zadnji seji ugotovil, da v občini primanjkuje zastav, večina pa je precej iztrošenih. Zato se pravočasno oskrbite z njimi.

Prvoma-ske slovesnosti v Škofji Loki

Osrednja proslava praznika dela v Škofji Loki bo 30. aprila ob 20. uri, in sicer pred stavbo občinske skupščine. Program je zelo pester. Po slavnostnem govoru podpredsednika republike izvršnega sveta inž. Toneta Tribušona se bodo občinstvu predstavili recitatorji gimnazije Škofja Loka, pihalni orkester domače glasbene šole, pevski zbor iz Virmaš, folklorna skupina iz Škofje Loke in dramski igralec Jože Logar.

1. maja ob 13. uri se v Hotavljah pri Gorenji vasi začne velika parada, v kateri bo sodelovalo prek 300 domačinov, pripadnikov JLA in bivših partizanov. Na slovesnosti bo govoril tudi republiški poslanec Ivan Franček.

Skofjeloški taborniki bodo 29. maja krenili na tridnevni partizanski pohod, ki se ga bo udeležilo več pripadnikov JLA in članov ZB. Slednji nameravajo mladincem govoriti o bitkah, v katerih so sodelovali.

Občinski sindikalni svet prireja 30. aprila ob 17.30 tradicionalni tek po ulicah Škofje Loke, zvezdar istega dne pa bo na Mestnem trgu promenadni koncert.

Proslave bodo imeli tudi v več krajih Selške in Poljanske doline.

GORENJSKA KREDITNA BANKA

BLED • JESENICE • KRANJ • RADOVLJICA • ŠKOFJA LOKA • TRŽIČ

VELIKO NAGRADNO ŽREBANJE

Za vnaprejajoči v čas
od 1. II. 1970 do 31. VII. 1970
vloge in hranilno kreditico ali ne davčni rabum
— Dm 2000,- vezane nad eno leto
— Dm 1000,- vezane nad dve leti
— Obnoviti v navedenem času rokovanje
Za vsak navedeni polog en zvezni litak
Za večji polog več zveznih litakov

19. 2. 1970

na
JESENICAH

100 NAGRAD
PRVA NAGRADA

Sredstva na deviznih racunih obrestujemo:
— navadne 6%
— vezane nad 1. leto 7%
— vezane nad 2. leti 7,5%

Hranilne vloge obrestujemo:
— navadne 6%
— vezane nad eno leto 7%
— vezane nad dve leti 7,5%

Sredstva na deviznih racunih obrestujemo:
— navadne 5%
— vezane 1% v devizah
— vezane nad 1. leto 7%
— vezane nad 2. leti 7,5% v dinarjih
0,5% v dinarjih

1. osobni avto »750 Zastava«
5 pralnih strojev »Gorenje«
5 blagdinikov I/II »Gorenje«
5 koles Pony »Roga«
10 tranzistorjev »Bled« UKW
5 elektri. gramofonov »Sikora«
9 brivnikov »Sikra« sixtant
10 garnitur »Girmi«-Iskra
20 ur - potovanjnih budilk
10 jušni servisov
10 garnitur brisač
10 jedilnih priborov
10 el. likainikov »Rowenta«

Veletrgovsko podjetje Kokra Kranj razglaša za svoje poslovalnice v Žireh

prosta delovna mesta:

poslovodje in dveh pomočnikov-pomočnic

Pogoji za sprejem:

za poslovodjo:

visoko kvalificiran delavec v trgovini tekstilno-galanterijske stroke s sposobnostjo organizacije in vodenja ali kvalificirani delavec v trgovini tekstilno-galanterijske stroke z nekajletnimi izkušnjami in sposobnostjo organizacije vodenja;

za pomočnike:

kvalificiran delavec v trgovini.

Osebni dohodki po predpisih podjetja. Nastop službe takoj oziroma po dogovoru. Prijava sprejema uprava podjetja Kranj, Poštna 1.

Naglo razvijajočemu se škofjeloškemu gospodarstvu primanjuje delovne sile

Jelovica »snubi« učence

Pisali smo že v »poletu«, ki ga zadnje čase doživlja škofjeloško gospodarstvo. Tovarne naglo širijo proizvodnjo, odpirajo nove obrate in modernizirajo stare. Analiza tržišč kaže, da se tempo rasti tudi v prihodnje ne bo zmanjšal. Edini črn oblak na sicer rožnatem obzorju je hudo pomanjkanje delovne sile. Občutijo ga zlasti velika podjetja, ki so v »dirki za ljudmi začela posegati celo prek občinskih meja, na Notranjsko in Primorsko (Alples Železniki). Vsa zadeva bi niti ne bila tako čudna, če ne bi brezposelnost še pred poldrugim letom predstavljala eno največjih tegob komune. Takrat sta problem obnovljiva tudi oba zborna občinske skupščine. Pozvala sta gospodarske organizacije, naj odprejo nekaj dodatnih delovnih mest.

Danes je položaj ravno obraten. Praznih delovnih mest imajo povsod več kot dovolj, delavcev, ki bi jih zasedli, pa ni. Tovarne mrzlično iščejo

rešitev. Nekatere — kot rečeno — snubijo prebivalce sosednjih občin; druge uvažajo izjemne ugodnosti, s katерimi bi radi privabili obča-

ne, ki so zaposleni v sosednjih krajih; tretji se zatekajo k politiki štipendiranja vendar je odziv navadno klavrn. Občinske službe bodo sicer izdelale seznam najbolj iskanih poklicev in jih posredovali osnovnim ter srednjim šolam — osebje le-teh naj bi potem vplivalo na gojenje in jim pomagalo pri izbiri nadaljnje življenske poti — vendar gre za dolgoročen ukrep, ki ne more izboljšati trenutnega stanja. Kljub temu posamezne gospodarske organizacije skušajo izkoristiti bližnji konec pouka in

pridobiti čim več učencev, ki letos zapuščajo osnovnošolske klopi. Obiskali smo lesnoindustrijsko podjetje Jelovica in se pozaniali, kaj pripravlja.

Tovarni primanjuje kvalificirane delovne sile, zato je stopila v stik z delavsko univerzo in osemletkami. Ljudem, ki nimajo končanih osem razredov, bo financirala tečaje DU — seveda, če so pripravljeni kasneje priti v Jelovico. Učenci s popolno osnovnošolsko izobrazbo, ki bi hoteli postati samostojni kvalificirani delavci lesne stroke — strojni mizarji, ročni mizarji, stavbni mizarji in tesari — lahko takoj prično z ukom na lesnoindustrijski šoli Škofja Loka. Vse stroške plača podjetje. Med šolanjem, ki traja trikrat po 18 tednov, dobiva gojenec tudi redno mesečno nagrado v znesku 250 do 330 N din (odvisno od učnega uspeha). Naj povemo, da namerava tovarna odpreti dobro opremljeni izobraževalni center, kjer bodo učenci v gospodarstvu utrijevali teoretično znanja. Za to delo bo posameznik dobival še dodatno denarno nagrado, katere višina se določa po njegovi prizadovnosti in po kvaliteti izdelkov. Dijakom iz bolj oddaljenih krajev bi podjetje v času šolanja priskrbelo stanovanje v dijaškem domu.

Samostojni kvalificirani delavec lahko izbira med celim ducatom delovnih mest. Lahko, na primer, dobi zaposlitve v obratu stavbnega po hišta, v obratu montažnih stanovanjskih hiš ali pa kot monter pri sestavljanju Jelovičnih izdelkov. Poleg naštete bo tovarna najbolj prizadovnim rade volje omogočila nadaljnji študij na srednjetehnični šoli, kjer imajo možnost postati bodisi lesnoindustrijski delovodje, bodisi lesnoindustrijski tehniki. Celo če bi kdo začel zapustiti podjetje in oditi drugam — tovrstni kadri so namreč zelo iskani — ga ne bi nihče zadrževal.

V prihodnjih treh letih bo, kot smo zvedeli, Jelovica potrebovala približno 100 novih KV delavcev. In v ostalih škofjeloških tovarnah ni potreba po delovni moči nič manjša.

I. G.

Alzaška delegacija v Tržiču

V sredo popoldne je obiskala Tržič 18-članska alzaška gospodarska delegacija, ki jo je vodil J. H. Gros, spremljali pa so jo predsednik gospodarske zbornice SRS Leopold Krese, jugoslovanski konzul v Strasbourgu Tone Lah in predstavnik zvezne gospodarske zbornice v Parizu Drago Dolinšek.

Delegacija, ki se je v Beogradu in drugih gospodarskih središčih v Jugoslaviji razgovarjala o ekonomskih odnosih med

Francijo in Jugoslavijo, je prišla v Tržič predvsem na prijateljski obisk. Člani delegacije so obiskali nekdanje ljubeljsko taborišče in se poklonili umrli Francozom in drugim jetnikom pri spomeniku, nato pa so obiskali največji tržiški podjetji BPT in Peko.

V obeh podjetjih so se razen za proizvodne rezultate (v Alzaciji je znana tekstilna industrija) zanimali predvsem za samo-

upravljanje in so v razgovoru s predsednikom delavskega sveta BPT predvsem želeli odgovore o konkretnih oblikah same-upravljanja in o razmerju med samoupravnimi organi in vodstvi podjetij.

Predstavniki občinske skupščine Tržič in gospodarskih organizacij so člane delegacije tudi podrobno informirali o prijateljskih odnosih med alzaškim mestom Ste Marie aux Mines in Tržičem.

— ok

Veletrgovina Špecerija Bled sporoča: Pripravljamo pomembno združitev

Delavska sveta Mesarskega podjetja Radovljica in Veletrgovine Špecerija Bled sta pred kratkim sprejela sklep, da se Mesarsko podjetje priključi Špeceriji. O tem pa bodo dokončno odločili člani obeh kolektivov na referendumu, ki bo 25. maja.

O priključitvi so začeli razmišljati, ker bi Mesarsko podjetje, ki je danes znano po predelovanju mesa v mesne izdelke, na ta način močno povečalo prodajno mrežo. Znano je namreč, da ima veletrgovina Špecerija Bled več prodajaln v radovljški občini in tudi na Jesenicah. Če se bodo člani obeh kolektivov odločili za predlagano priključitev, bodo z manjšimi sredstvi vse prodajalne veletrgovine Špecerije preuredili tako, da bodo v njih lahko prodajali pakirano in tako imenovano konfekcionirano meso ter mesne izdelke. Prva trgovina, v kateri bodo prodajali različne vrste mesa in mesnih izdelkov, bo nova trgovina v naselju Dobe na Bledu, ki jo bo veletrgovina Špecerija Bled odprla konec maja.

V prihodnje pa bi bil bočni obrat veletrgovine Špecerija Bled usmerjen v prede-

lavo in pakiranje mesa. Tako ima Mesarsko podjetje že izdelan program za gradnjo nove hladilnice in pakirnice mesa.

V obeh radovljških podjet-

jih so prepričani, da bi po priključitvi imeli največjo korist prebivalci, ki bi v prihodnje na več krajih v občini lahko dobili sveže meso in različne mesne izdelke.

Višje cene na drobno

Po statističnih podatkih so v Sloveniji v marcu cene na drobno v primerjavi s februarjem narasle za 0,3 odstotka. Najbolj so se povečale cene storitvam, medtem ko so se cene industrijskim izdelkom povečale le malo.

V primerjavi s februarjem so se živila podražila za 0,6 odstotka. Najbolj so se podražile vrtnine — za 13 odstotkov in sadje — za 2 odstotki. Med industrijskimi izdelki.

ki so najbolj narasle cene umetnim gnojilom in škropivom, pohištvu ter tekstilnim izdelkom. V primerjavi s cennimi v februarju je bila v marcu cenejša le kurjava in razsvetljava, nekaj tudi gradbeni material in kulturne storitve.

Nove cene

Sobota, 25. aprila — Z današnjim dnem veljajo nekatere nove cene. Tako so se podražile cigarete, naravne žgane pižače in nekateri drugi izdelki.

Podjetje Elegant Celje

priporoča svoje kvalitetne in modne konfekcijske izdelke, ki jih lahko kupite v vseh konfekcijskih trgovinah širok po Sloveniji.

Vsem cenjenim odjemalcem čestitamo ob prazniku dela — 1. maju!

Organizacija shodila, vendar so koraki prepočasni

Ob obisku predsednika CK ZMS Mitja Gorjupa

Po obisku Planike, Tekstilne šole in po razgovoru z občinskim političnim aktivom se je v sredo popoldan predsednik centralnega komiteja zveze mladih Slovenije Mitja Gorjup pogovarjal tudi s kranjskim mladinskim političnim aktivom. Predsednik kranjske mladinske organizacije Zvone Filipovič je v uvodnih besedah orisal mesto mladinske organizacije v občini, njen pomen, težave ter poglede v prihodnost. Dejal je, da je bila za preteklo delo mladinske organizacije v občini značilna programska neusmerjenost in neusklašenost, pomanjkljiva organizacijska mreža ter premalo, za delo v organizaciji usposobljenih kadrov. Te slabosti so tudi narekovale sedanjo usmerjenost in napore kranjske mladine, ki jih več ali manj uspešno premaguje, na terenu in v gospodarskih organizacijah bolj, v šolah pa manj.

saj je ravno zadnja problematska konferenca o srednjih šolah pokazala, da bo treba na srednjih šolah začeti znova in da so še vedno v veljavi stari načini ter več ali manj prekušene metode dela. Samoupravni princip dela mladinske organizacije je že delno prodrl v krajevne skupnosti ter delovne organizacije, na srednjih šolah pa ga skoraj ni čutiti. Filipovič je nadalje dejal, da bo v prihodnje treba bolj in tesneje sodelovati z ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami, predvsem na področju vzgoje kadra, ustvarjanja pogojev dela za aktivnost mladinske organizacije (predvsem na terenu), večjega vrednotenja mladinskega dela in ustvarjanju pogojev ter vzdušja ob uresničevanju določenih akcij. Predsednik je prav tako podal glavne smernice prihodnjega, tudi jesenskega dela. Idejno, vzgojno in politično delo bo deležno naj-

več skrbi, zatem razprava ob sprejemaju srednjeročnega plana (pri tem naj bi organizacija dejansko pokazala svojo moč ter vpliv) ter skrb za še boljši materialni položaj organizacije.

Mitja Gorjup se je s Filipovičem oceno strinjal. Prav tako z nakazano potjo, ki je po njegovem mnenju edina možna, vendar bi morala kranjska organizacija po nej boditi mnogo, mnogo hitrejši, za kar ima vse pogoje. Gorjup je dejal, da mladi v delovnih organizacijah še ne pozajajo dobro novega načina dela organizacije, razveseljava pa je večja povezanost z ostalimi družbenimi ter političnimi organizacijami v podjetju. Mladina se res ukvarja tudi z najošnovejšimi vprašanji kolektiva, vendar po njegovem mnenju premalo. Preveč se zadovoljuje z danim položajem, takšnim, kakršnega ji prikažejo drugi. Mnoge težave pa se mladini, predvsem vodstvu, zdijo enostavno nepristojljive.

Mladinske organizacije v delovnih organizacijah enostavno niso sposobne voditi več bitk hkrati, zato bi se morale osredotočiti na nekaj ključnih vprašanj. Po Gorjupu na naslednja: kadrovska politika v podjetju na eni in v organizaciji na drugi strani, in izobraževanje, prav tako obojestransko. Na tem področju imamo mnogo več možnosti kot si mislimo.

Vznemirjiva pa je bila njegova ocena dela mladinske organizacije na srednjih šolah. Misil je na Tekstilno šolo. Med drugim je dejal: »Skoraj nerazumljivo je, da se mišljenje mladinskih aktivistov na srednjih šolah v zadnjih petih letih ni spremnilo. Sprašujemo se, zakaj potem kopica seminarjev in predavanj o delu in samoupravi mladine na srednjih šolah. Mladinci v razgovoru samouprave skoraj omenjali niso! Še pri profesorjih je opazen večji, pozitiven premik.« Omenjene aktiviste bi bilo treba vtiriti v miselnik tok, ki ga zagovarja in ga je sprejela republiška organizacija in jih usposobiti, da bodo ta tok tudi nadaljevali. Drugače je vsako delo jalovo.

V razpravi so tudi ugotovili, da je za kranjsko mladino značilno to, da ima v glavi dokaj jasen koncept dela, uresničitev tega pa je muka. Nadalje so menili, da je podpora družbenih organizacij mladinski večkrat naključna, da bo potrebna trdnejša naslonitev in sodelovanje z javnim sredstvi obveščanja in da je žalostno, ker prek 500 kranjskih študentov nima svojega kluba!

I. G.

Priprave za letovanje tržiških otrok

Svet za zdravstvo in socialno varstvo pri občinski skupščini Tržič skupaj z zainteresiranimi organizacijami (DPM in RK) ter šolami vsako leto organizira počitniško letovanje otrok ob morju. V preteklih letih so tržiški osnovnošolci letovali predvsem na Debelem rtiču, letos pa so se odprle še druge možnosti, zato je računati, da se bo prijavilo še več otrok (kani je bilo na Debelem rtiču 192 mladih Tržičanov).

Otroci oziroma njihovi starši lahko izbirajo med 15-dnevнимi počitnicami na Debelem rtiču, Stenjaku in v Pulju. Prav v Pulju bo letovanje najcenejše, saj bodo tu učenci prebivali pod ugodnejšimi pogoji, ki sicer veljajo le za mladino iz SR Hrvatske, kjer družbena skupnost precej izdatneje sofinancira podobne akcije. Te ugodnosti so rezultat večletnega sodelovanja med občinskima skupščinama, še bolj pa tesnih stikov med osnovnimi šolami obeh mest.

Stroški letos niso bistveno večji od prejšnjih let, saj bo del njih za vse otroke na Debelem rtiču krila komisija s

sredstvi občinskega odbora DPM. S prevozom vred znašajo od 253 din v Pulju do 353 din na Debelem rtiču. Otroci bodo imeli 5 obrokov hrane dnevno, razporejeni pa bodo v skupiné od 10 do 12 (mlajši) in 15 učencev (starejši). Starši imajo možnost plačevanja v obrokih vse do 1. oktobra. S 50 dinarji mesečno, začenši z majem, se družinsku proračunu ne bo toliko poznalo. Sicer pa bodo socialno šibkeje družine plačale manj. Komisija za letovanja se je odločila za klijuc: polovico poprečnega dohodka na družinskega člena. (Samoz primer: če dohodki na enega družinskega člena znašajo mesečno 400 din, bodo starši plačali vsega 200 din na otroka, ki bo odšel na letovanje). Finančno pomoč sta ponudila občinski odbor DPM (8000 din) in občinski odbor Rdečega križa (5000 din).

-ok

ZITOPROMET SENTA
Skladišče Kranj
Tavčarjeva 31

razpisuje prosto
delovno mesto

administratorke

Zapisan delovno mesto je potrebna kvalifikacija administratorke. Naslov takoj ali po dogovoru. Pisemne prijave je treba poslati na gornji naslov ali pa se oglasiti osebno.

Sindikalna politična šola končana

Po stotih izobraževalnih urah so v četrtek v Kranju končali politično šolo za mlaude sindikalne delavce. Obiskovalo jo je 24 članov, organiziral pa jo je občinski sindikalni svet. Že med predavanji so se slušatelji združili v skupine in potem do konca predavanj pripravljali zaključno nalogu. V četrtek je tako sedem skupin zagovarjalo svoje naloge. Komisija je ugotovila, da so bile vse naloge skrbno pripravljene, hkrati pa so slušatelje pohvalili za vztrajno delo in aktivno sodelovanje na predavanjih. Mladi sindikalni delavci, ki so končali šolo bodo v prihodnje lahko prevzeli pomembnejše naloge v samoupravnih organizacijah in v vodstvih drugih družbenopolitičnih organizacij v podjetjih.

A. Z.

Krajevna skupnost
Naklo
razpisuje
delovno mesto
**HONORARNEGA
CESTARJA**

Plača in ostalo po dogovoru. Nastop službe je mazen takoj. Oglasite se osebno ali oddajte pismene ponudbe na tajništvo krajevne skupnosti Naklo.

I. Kržišnik

Tudi letos: Škofja Loka na risbah in slikah otrok

Najbrž ne bomo pretiravali, če zapisemo, da je Škofja Loka že nekaj let nazaj gorjenko likovno središče številka 1. Razstave v galeriji na gradu, Groharjeva slikarska kolonija, sklep občinskih odbornikov, ki so razsežno parcelo v Puštalu ob poljanskem Soni rezervirali za gradnjo slikarskih in kiparskih ateljejev — vse to menda dovolj trdno podpira našo ugotovitev. A bolj kot omenjeni trije dogodki je ljudi navdušila Mała Groharjeva slikarska kolonija, ki so se je lani udeležili mladi mojstri barv in čopiča iz vse Jugoslavije. Kar 236 jih je prišlo. Zavzeli so mesto pod Lubnikom, ga pretaknili od vrha do tal, upodobili njegove strehe, mostove, ozke ulice, stopnišča, arkade in dvořišča ter nazadnje priredili razstavo, kakršne v Loki še ni bilo. Prikazana dela si je ogledalo rekordno število obiskovalcev — skoraj 5 tisoč.

Konec maja bo nekdanja prestolnica freisinski posesti znova sprejela najboljše jugoslovanske pionirje-likovnike. Tokrat so organizatorji kolonijo priklicili akcijo »Svetloba izpodriva temo«, ki jo vodi center za rehabilitacijo in varstvo slepih Škofja

Loka in katere namen je zbiranje sredstev za gradnjo nove poklicne šole, kjer naj bi se usposabljali očesni invalidi. Izdelki otrok bodo namesto naprodaj, celoten izkupiček pa namerava prireditelj pokloniti slepim. Prve prijave so že prispele. Kot smo zvedeli, utegne biti letosnje srečanje, tretje zapored, še množičnejše od zadnjega, saj je pripravljalni odbor povabil tudi mlade slikarje iz pobratenega italijanskega mesta Medicina in učence iz občine Selce na Koroškem. Udeleženci Male Groharjeve kolonije bodo stanovali pri domačih šolarjih, ki so si lani ustvarili sloves odličnih gostiteljev. Prireditve financirata sklad za pospeševanje kulturnih dejavnosti Ljubljana in občinska skupščina.

»Vse izdelke bomo razstavili v galeriji na loškem gradu,« je povedal predsednik pripravljalnega odbora prof. Lojze Malovrh. »Najboljše med njimi — izbral jih bo sekretariat FMVJ (mednarodna organizacija pobratenih mest, op. p.) — mislimo poslati v Lenigrad, na svetovno razstavo otroških risb.«

I. G.

KRANJ — V prostorih Prešernovega muzeja so včeraj (petek) zvezni odprt razstavo 25 LET KNIGE NOB, ki jo je pripravila Studijska knjižnica v Kranju. Razstavljeni knjige bodo obiskovalcem na voljo do 6. maja letos.

J. Košnjek

CERKLJE — Prostovoljno gasilsko društvo v Cerkljah je dobilo pred kratkim nov gasilski avto, kar je za samo društvo in prebivalce velika pridobitev, saj bo z njimi moč priti v zelo kratek čas do kraja požara ali druge naravne nesreče.

CERKLJE — Avto-moto društvo bo še letos jeseni, seveda če bo šlo vse po sreči, začelo graditi dom AMD. Po načrtih bo stal na zelo lepem prostoru med prostori Kmetijske zadruge in obratom Creina. Imel bo delavnice za servisna popravila, garaže, učilnico, pisarno ter stanovanje za hišnika.

INDUSTRIJA KOVINSKE OPREME
IN STROJEV KRANJ
RAZPISUJE PROSTO DELOVNO MESTO

1. vodja finančne službe in obenem vabi k sodelovanju:
2. več strugarjev
3. več rezkalcev
4. pomožnega delavca in
5. strojepiska

Pogoji:

Pod 1.: višja izobrazba z daljšo prakso v finančni službi in na analizah; pod 2. in 3.: kvalifikacija ali priučitev; pod 4.: odslužen vojaški rok in pod 5.: delovno razmerje za določen čas z možnostjo stalne zaposlitve, obvladjanje strojepisa.

Vloge sprejema Splošna služba podjetja IKOS, Kranj, Savska cesta 22, do 10. maja 1970.

POSREDUJEMO PRODAJO

KAMOBOLIRANI VOZIL:

1. Osebni avto **renault R-4**, leto izdelave 1968, s prevoženimi 27.000 km. Začetna cena 7000 din.
2. Osebni avto **citroen 2 CV A-24**, leto izdelave 1970, s prevoženimi 550 km. Začetna cena 9000 din.
3. Osebni avto **ford cortina**, leto izdelave 1966, s prevoženimi 70.000 km. Začetna cena 8500 din.
- Ogled vozila je možen vsak dan od 8. do 14. ure pri Zavarovalnici Sava PE Kranj.
4. Osebni avto **zastava 750**, leto izdelave 1969, s prevoženimi 14.000 km. Začetna cena 4800 din.
- Ogled vozila je možen vsak dan pri Janezu Trileju, Naklo, Pivka 31.
5. **Traktor pasquali, 18 KS**, leto izdelave 1968. Začetna cena 3000 din.

Ogled vozila je možen vsak dan pri Janku Knificu, Podljubelj 22, Tržič.

Pismene ponudbe sprejema Zavarovalnica Sava PE Kranj do srede, 29. 4. 1970, do 12. ure z 10% kavcije od začetne cene.

CREINA
turistično
prometno
podjetje
K R A N J

Vabimo
vas

na ogled spomladanskega graškega velesejma 9. maja

cena z vstopnino je 75 din

odhod ob 6. uri izpred kina Center v Kranju

Povratek je predviden do 22. ure

Številne kulturne znamenitosti Gradca pa si boste lahko ogledali pod vodstvom profesorja Črtomira

Zorca

Udeležite se prijetnega izleta!

Pred gradnjo šol in varstvenih ustanov v kranjski občini

Večina je za 1. varianto

Pogovor s predsednikom občinskega sindikalnega sveta Kranj Stanetom Božičem

Znano je, da bo po dosedanjih razpravah o gradnji šol in vzgojno-varstvenih ustanov o usklajenem programu in načinu financiranja 8. maja razpravljal družbenopolitični zbor občine. Ker so k doseganju razpravam precejšen del prispevali tudi sindikati, smo tokrat zaprosili za pogovor predsednika občinskega sindikalnega sveta Kranj tovariša Staneta Božiča.

»Tovariš Božič, vemo, da bi delovne organizacije pri izgradnji šol in vrtec sodelovale z dobršnim delom sredstev. Povejte nam, prosim, kaj so pokazale razprave v samoupravnih organih v delovnih organizacijah? Zanimiva pa bi bila tudi vaša ocena, ali je prav, da se ne glede na položaj oziroma nekatere težave v gospodarstvu gre v predvideno akcijo.«

»Že v minulih letih so sindikalne organizacije v podjetjih in ustanovah ob različnih prilikah opozarjale, da je v občini zajetih v varstvo le 8 odstotkov otrok. Problem je toliko večji, ker je v občini zaposlenih kar 48 odstotkov žensk. Po drugi strani pa so vse bolj žive kritike, da vsi otroci v občini nimajo enakih pogojev za osnovno šolanje in da je odstotek mladih, ki ne dokonča osm razredov, prevelik. Vse to je ugotovil tudi občni zbor občinskega sindikalnega sveta, zato je razumljivo, da je občinski svet aktivno sodeloval pri pripravi predloga za gradnjo šol in vrtec.«

Delovne organizacije bi s prispevkom na zaposlenega v petih letih prispevale 1265 milijonov oziroma 28 odstotkov od skupnih stroškov. Ta prispevek vsekakor ni majhen. Zato je bil program izgradnje in financiranja poslan v razpravo vsem samoupravnim organom. Na delovskih svetih so razpravljali o potrebnosti gradnje in o tem, kako bo podjetje lahko prispevalo del sredstev. Razprave in sklepi kažejo, da člani delavskih svetov sprejemajo program in so pripravljeni prispevati denar. Pri tem pa predlagajo, naj bo prispevek delovnih organizacij odvisen od položaja podjetja. Večina se opredeljuje za prvo varianto

oziroma samoprispevek občanov in prispevki organizacij na zaposlenega.

Tudi večina sindikalnih organizacij je podprla prvo varianto (65 odstotkov izvršnih odborov). Posebej pa so opozorili na odgovornost za zbrani denar, dobro izbiro projektov, na funkcionalnost objektov brez eksperimentiranja oziroma na ekonomično gradnjo.

Razumljivo je, da nobena gospodarska organizacija nima preveč denarja. Nekatere so tudi v resnih težavah. Zaradi prav gotovo ni nihče bolj poklican, da presoja možnost delovnih organizacij, da prispevajo denar, kot samoupravni organi. Ti pa so ob sprejemjanju sklepov upoštevali, da gre za njihove otroke oziroma otroke vseh zaposlenih in da je investicija v varstvo in znanje najboljša naložba. Pri sklepanju dogovora med občinsko skupščino in delovno organizacijo o višini prispevka na zaposlenega pa menim, da bi vendarle morali upoštevati gospodarski položaj delovne organizacije.«

»Prav gotovo je bila spodbudna odločitev, da v okviru priprav oziroma razprav izvedete tudi anketo, ki naj bi pokazala politično razpoloženje in hkrati odgovorila, za kakšno obliko financiranja bi se opredelili. Občinski sindikalni svet je do sedaj že nekajkrat svoja stališča preverjal z anketiranjem. Ta oblika je pri nas še več ali manj neobičajna, drugod po svetu pa zelo pogosta. Zakaj ste se odločili prav za anketo?«

»Sindikalni svet je predlagal, da bi z anketo ugotovili, ali občani podpirajo ali zavračajo program in financiranje. Podobno smo že ugotavljali mnenje zaposlenih o delu sindikalne organizacije in samoupravnih organov; pred dvema letoma pa tudi mnenje o družbenem standartu.

du v delovnih organizacijah. Menim, da bi anketiranje morda postati redna praksa pri delu družbenopolitičnih organizacij.«

»Anketa je torej za nam. Kakšni pa so rezultati?«

»Anketa je bila anonimna in je zajela 1100 oseb. Vsi anketirani menijo, da bo udeležba na referendumu visoka, da bo za program glasovalo okrog 60 odstotkov volivcev. Prav tako pa anketiranci menijo, da je dolžnost vseh, da prispevajo h gradnji šol in vrtec, tako tam, kjer so bili že pred leti zgrajeni podobni objekti, kot tam, kjer je v prihodnje predvidena gradnja. Večina vprašanih torej podpira program in se zavzemata za 1-odstotni prispevek na osebni dohodek za pet let. Prav tako se je večina opredelila za prvo varianto — samoprispevek.«

Pokazalo pa se je tudi, da so prebivalci različno obvezeni o programu. Zato bi jih bilo treba v prihodnje še enkrat seznaniti o njem. Menim namreč, da je prav, da zaposleni zvedo o tem, kako so se odločali samoupravni organi.«

»Kako nameravate rezultati ankete porabiti pri nadaljnji politični akciji?«

»Najprej je treba občane podrobno seznaniti z rezultati ankete. Prav tako so dogovorovi pomembni za odločitev družbenopolitičnega zборa, ki bo razpravljal o predlogu za razpis referendumu. Mi, sindikati, pa si bomo prizadevali, da bodo o programu obveščeni tudi tisti člani kolektivov, kjer je anketa pokazala, da so zdaj premalo seznanjeni. Predvsem pa nam je anketa pokazala, da smo ravnali prav, ko smo se zavzeli za takšno rešitev otroškega varstva in šolstva. Zato si bomo prizadevali, da mene večine uresničimo.«

Pogovor pripravil:
A. Žalar

B. B.

Gorenjska — Sneg, ki je zapadel marca, je podaljšal zimo na Gorenjskem daleč v pomlad. Kmetje zato niso mogli delati na polju in travnikih kot druga leta v tem času. Toplo vreme zadnje dni pa je dovolilo, da so začeli drati. Sedaj pripravljajo njive za sejanje ovsja in drugega jarega žita. Nekateri hite še z obrezovanjem drevoja ter presajanjem. Vrtičkarji so v glavnem že prekopali svoje vrtove in posejali povrtnino.

— B. B.

OBCINSKI SINDIKALNI SVET JESENICE
SKUPSCINA OBCINE JESENICE
OBCINSKA KONFERENCA ZKS JESENICE
OBCINSKA KONFERENCA SZDL JESENICE
ZB NOV JESÉNICE
OBCINSKA KONFERENCA ZMS JESENICE

čestitajo vsem delovnim ljudem za praznik dela in jim želijo prijetno praznovanje.

Knjigoveznica Radovljica

čestita vsem delovnim ljudem in poslovnim prijateljem za praznik dela in se priporoča s svojimi storitvami.

Združeno podjetje Slovenske železarne

čestita vsem delovnim ljudem, poslovnim sodelavcem in odjemalcem za praznik dela in jim želi še nadalje veliko delovnih uspehov.

ŽELEZARNA JESENICE

OBCINSKI SINDIKALNI SVET TRŽIČ
SKUPSCINA OBCINE TRŽIČ
OBCINSKA KONFERENCA ZKS TRŽIČ
OBCINSKA KONFERENCA SZDL TRŽIČ
ZB NOV TRŽIČ
OBCINSKA KONFERENCA ZMS TRŽIČ

čestitajo vsem delovnim ljudem za praznik dela in jim želijo veliko delovnih uspehov.

Kmetijsko živilski kombinat Kranj

OLJARICA, MLEKARNA, KLAVNICA, KMETIJSTVO
IN KZ RADOVLJICA

čestita vsem občanom in poslovnim prijateljem za praznik dela

izdeluje načrte za vse vrste gradenj

čestita vsem delovnim ljudem in poslovnim prijateljem za praznik dela.

Projektivno podjetje Kranj

Cesta JLA 6/I
(nebotničnik)

Filmski amaterji iz vseh republik

Jesenice, 17., 18. in 19. aprila — V organizaciji Ljudske tehnične Jesenice in Filmske skupine Odeon je v veliki dvorani delavskega doma minil tretji amaterski filmski festival, ki so se ga udeležili avtorji iz cele države in pomeni v bistvu neuradno žetev zveznega merila. Žirija (predsednik: Bojan Čebulj in člani: Tine Arko, Ivo Lehpamer, Miha Brun, Slavko Humerca in Jože Perko) je imela težljivo nalogo — oceniti prek 140 filmov v kategoriji dokumentarnega, igranega in žanrskega filma, kar številčno pomeni velik razmah od lanskoletnega festivala.

Dvoje ugotovitev sili v ospredje (že uvodne besede nam dajejo povod za to), nameč množičnost avtorjev in širina klubskih aranžmajev, na drugi strani in predvsem odlična organizacija prizadetnih organizatorjev iz vrst Filmske skupine Odeon, kar potihoma da slutiti, da bo morda že prihodnje leto republiški (celo uradni zvezni) festival gost jeseniških filmovev.

Omenjeni festival po svoji filmski in idejni ekspanziji potrjuje podobo stanja v jugoslovanskem filmu, zlasti amaterskem, medtem ko imamo na eni strani resnična umetniško navdahnjena dela, so na drugi strani filmi, ki komaj ali sploh ne — zaslužijo to ime. Opaziti je jasno potezo v stranpotje eksperimenta (le-ta pravzaprav osmišljja amaterski film in avtorsko svobodo), ki je v tej situaciji dobesedno in prav na koncu slepe ulice. Vzrok je enostaven: gre za klijejsko posnemanje! To pa že a priori

ri ne more biti eksperiment, vsaj ne uspešen ali »dobro mišljen«. Pri tem imam v mislih zagrebški GEFF, ki je s svojim »sicerioznim mrcvarjem filmskega medija« takoreč zastrupil mlade filmače, ker pač preradi pozabljovalo, da je »geffovski« koncept dosledno deziluziranje slike (poskušajo delati filme brez kamere) in njene vsebine, nihovo pojmovanje filmskega medija kot fenomen, pa se sklicuje na absolutnost ideje, ki ni transformirana niti prek metafore niti alegorije (seve v sestavu filmljnega estetizma) da o fabuli (kompromis vsebine in oblike) niti ne govorimo.

Potem imamo amaterje, ki spet posnemajo — posnemajo kakšnega Žiko Pavlovića in snemajo »črne filme«, ki niso nič drugega kot zavestna difuzija realnega stanja, v katega posegajo avtorji kot »prehlajeni oportunisti«. Še za en eksperiment gre, malo zlobno rečeno: namreč za eksperimentiranje avtorjev z

živci »normalnej« publike, ki bi bila recimo ob določenih okoliščinah zavezana te filme videti.

To je seveda vtis, ki ga človek dobi, ko vidi vse filme, vtis, ki ga ne preprijejo tudi nekateri zares dobrí filmi, zanimivo je, da ti filmi prihajajo iz »periferij« — to je izven centrov kot so Ljubljana, Zagreb, Sarajevo, Beograd na Split. Žirija je zavzela stališče, da ravno te svetle prebliske podpore, medtem ko na drugi strani »napove vojno« tisti bolhni, patološki, dezinformativni struji, ki po eni strani skuša na novo odkriti smodnik, na drugi pa si ni na jasnen z montažo, kadriranjem in gradnjom filma, kar je predmet prizadevanja vsakogar, ki se vsaj »spogleduje« s filmom.

*Zanimivo je še nekaj: to, da se ti filmi ali približujejo teatru, slikarstvu ali popevki in to močno dobro, se vendar kompletne filmskega projekta (recimo raje »filmskega filma«) ne zasledi ravno na osnovi prejšnjih ugotovitev.

Lepi rezultate (tu mislim filmu na vrhu) na tem festivalu je dosegel dokumentarni film, ki je spet pokazal, da je prizadetost naših avtorjev usmerjena v odpor do osrednjih svetovnih dogodkov (Vietnam, Biafra, Blížnji vzhod in češkoslovaška okupacija). Primer te poti je prvonagradjeni film Živimo za jutri, avtorjev Vasje Herbsta in Mira Krmelja, Ljubljana (film je sicer konkuriiral v žanrskem filmu).

Igrani film je ostal na ravni, ki jo potrjujejo vsi festivali zadnjih let in se posebej ne bi ustavljal pri njem, povajla pa se več vedrine »zračenje in celo humorja (prvnagrjeni film Asocijacije, avtorja Cibulja Bela iz Subotice).

Kot sploh najboljši film festivala pa je bilo delo splitskega avtorja Zvonimirja Buljevića Na kraju puta — san. To je film izrednih kvalitet: izvrstne barvne fotografije, idejne domišljnosti, senzibilnosti in ne nazadnje čiste filmske gradnje. To je dokumentarni film, za svojo malec melahnionično idejo uporablja predmet, odslužen polomljen čoln v ribiški vasici, s katerim komparira odmiračno človekove energije, ki prislane v drzno vizioništvo, kar avtor ponazarja z leti galbov nad večernim morjem.

Era od zanimivosti jeseniškega festivala je udeležba nekaterih že uveljavljenih profesionalnih avtorjev, kot so Želimir Žilić (njegov igrani film Muča je žirija diskvalificirala, ker ni ustrezal festivalnim propozicijam), Viktor Ačimović (dobil je bronasto medaljo za dokumentarni film Beli golob) in Vladimir Petek, pripadnik GEFFA iz Zagreba. To dejstvo še bolj potrjuje trditev, da v bistvu med profesionalnim in amaterskim filmom razlike ni...

Ko smo ravno na Gorenjskem, se pomudimo na kratko pri Gorenjcih - filmařih. Ce začnemo pri prestolnici — Kranju, smo razočarani. Filmi

kranjskih amaterjev so kaj klavirno nasledstvo Naška Kržnarja, čeprav se smešno natančno zgledujejo po njem. Izraženo v prispolobi: »hiša se gradi pri temelju!« V nasprotju pa ti avtorji žele brez poznavanja filma kot takega delati strašno intelektualne filme.

Jeseničani so se občutno bolje izkazali kot organizatorji. Znani, odlični jeseniški kinoamater Janez Hrovat tokrat ni imel kaj pokazati, razen neambicioznega dokumentarca Zadnji šiht, ki prikazuje zadnji delovni dan v starji valjarni. Škoda. Presenti pa petnajstletni Janez Keršajn, ki je seve še na začetku poti, vendar je njegova prizadevanje usmerjeno k pravemu cilju — spoznati filmski medij in začeti z lahkimi idejami (enostavnimi za realizacijo).

Tržiški kino klub je bil zastopan z enim filmom in enim avtorjem (Janez Mayer, Anataema, posebna pohvala za idejo).

III. festival amaterskega filma na Jesenicah je za nami. Predvsem pomeni avtorjem za zgled, kaj naj ne snemajo, kajti razmerje med enim in drugim ekstremom je žal v korist »škodljivega«. Končno pa — »naj se razcvetijo vsi cvetovi, da le osat žlahnih rož ne pomori«. Žal so bili nekateri »cvetovi« bolj zanimivi za psihiatre kot za publico, željno filmske kulture, čeji jo takšni festivalski rezultati lahko dajo in ceji je le-ta sposobna prisluhnit.

J. Perko

Naših pet (filmskih) let

Zapis ob peti obletnici Skupine kranjskih kinoamaterjev

Še pred ustanovitvijo kluba smo izbrali blagajnika (ki ni imel veliko dela) takoj potem pa smo opravili še vse ostale potrebne in tudi nepotrebne ceremonije. Ker nas je bilo takrat le sedem (7 veličastnih) je vsak dobil svoje delo. Tudi teme filmov, ki bi jih posneli, smo si v glavnem začrtali že takrat. Ker nas je bilo takrat vsak problem, ki v večini še danes tare človeštvo, in smo ga še bolj občutili, ker smo bili še mladi (danes smo že privajeni temu) naj bi bila glavna tema naših filmov »Človek kot tak« ter »Človek v svetu«. Ce se nam zdijo to sedaj že nekoliko semešno, če že ne otročje, smo takrat res hoteli spremeniti svet. Ce smo se tega danes že otersli, pa nam je žal, da nismo »vzgojili« v prvi vrsti vsaj enega dobrega snemalca, ker ga danes zelo potrebujemo.

Tako kot smo rasli, tako se je iz dneva v dan bogatila naša misel, kalila osebnost posameznika. Iskali smo vedno novih, boljših oblik za naše delo, za svojo umetniško izpoved. Seveda pa nismo in ne bomo nikoli pozabili, da mora biti klub odprt za vse in naj nam vsem pomeni več kot le klub. Že od vsega začetka smo delali v tiski. Bilo pa je vedno težje, saj se brez pomoči ni dalo uresničiti vseh želja in načrtov, ki pa se že takrat niso omajili le na snemanje filmov.

* NADLOG *

Dokaj tiho, čeprav koristno, je delal v tistem času tudi Center za estetsko vzgojo pri Ljudski knjižnici Kranj, ki ga je vodil in ga še vodi tova-

riš Milan Batista. Svoje skromne prostore ima Center še danes v Delavskem domu. Njegova dejavnost se je opirala predvsem na likovno vzgojo in oder ročnih lutk. Kaj kmalu pa se razširi tudi na jezikovne krožke. Nas so sprejeli v svoje vrste in za našo skupino se je tako začelo novo obdobje dela. Z dotacijo, ki jo je ZKPO dala klubu, se je začel nagel vzpon v našem delu. Z izkušnjami, ki se jih je klub vsemu le nekaj nabralo, smo začeli s filmsko vzgojo in to pri pionirjih. S tem filmskim krožkom za pionirje do šestnajstega leta starosti smo postavili temelje za današnji oddelki za filmsko vzgojo, ki pričakuje prav v tem letu svoj polni razmah. S tem delom smo skušali pregnati vsaj na skromen način mrtvilo, ki je v tem času vladalo na tem področju, ker je bil prej imenovan filmski klub v razpadu. Filmsko vzgojeno delo se je v drugih krajih že močno razvilo in nujno je bilo, da se tudi pri nas prične s takim delom. Razveseljivo pa je bilo, da je tudi osnovna šola France Prešeren obenem z nami organizirala svoj filmski krožek.

Tako smo imeli novo delo, ki pa nas je zopet popeljalo nekoliko s poti in je za osebno amatersko filmsko delo ostalo zelo malo če skoraj nič časa. Učili smo mlade pravkar naredili. Bila pa je to edina možnost, da z lastnimi močmi vzgojimo nove člane in bomo čez nekaj let z njihovo pomočjo lahko opravili širše delo. Ostali smo zvesti osnovni misli ob ustanovitvji kluba: ostati odprtih vrat, dati možnost tovrstnega dela vsem, ki jih to veseli ne glede na izobrazbo. Zato nismo nikoli dopustili, da se bi le peščica ljudi šla »veliko umetnost« in se zaprla med klubske stene, ker v takem vzdružju bi bilo vseeno, če bi vsak ostal deloma za svojo pečjo in ne bi bilo potreben ustanavljati kluba.

Z. Kladnik

(Dalje prihodnjič)

PRVI KORAKI — ZOGA JE OKROGLA

Zbrala se je skupina zaljubljenih v film. Kdo je takrat vedel, kaj je to film in klub. Vendar želja po skupnem delu je premagala prve ovire. Za vsakega od nas je bilo v tistem trenutku pomembno le to, da nisi sam. Iz te začetne dobe sta starejšim članom ostala v spominu dva filma ki smo ju posneli res »udarniško«, čeprav v amaterskem filmskem svetu ne pomenita kdo ve koliko. Bili pa smo takrat sploh srečni, da smo lahko snemali, čeprav na svoje stroške. Res je, da je bil v tistem času v Kranju neki filmski klub, seveda pa je bil za nas začetnike prezahteven, da bi lahko prišli tja.

Sicer pa začeti nekaj novega tudi ni tako hudo. Naprej šta nas gnala radovednost in čas.

SKUPINA DOBI IME

Tako ko smo se zbrali, ko se je videlo, da bomo hodili skupno pot, smo morali najti ime za našo skupino. Nismo dolgo oklevali. Nadeli smo si ime: Skupina kranjskih kinoamaterjev in zdel se nam je še dokaj zvenec in kaj lahko smo izdelali tudi emblem KSK. Posebno obrnjen K nam je ugajal. Ker takrat še nismo imeli klubskih prostorov, smo se sestajali pri meni — nad kranjonom Kokre (na žalost nas ni bilo več tam, ko se odtrgala več ton težka skala in zgrmela v mrzlo vodo?!)

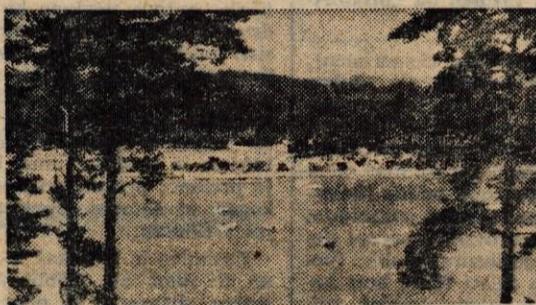
Splošno
gradbeno
podjetje

SAVA Jesenice

opravlja visoke, nizke, industrijske, športne in turistične gradnje. Interesenti za vse vrste gradenj se lahko informirajo pri podjetju, ki jim kvalitetno in po zmernih cenah zagotavlja uresničitev gradnje od idejnega projekta do konca gradnje.
Obenem vsem delovnim ljudem čestita za praznik dela.

OBČINSKI SINDIKALNI SVET RADOVLJICA
SKUPSCINA OBČINE RADOVLJICA
OBČINSKA KONFERENCA ZKS RADOVLJICA
OBČINSKA KONFERENCA SZDL RADOVLJICA
ZB NOV RADOVLJICA
OBČINSKA KONFERENCA ZMS RADOVLJICA

čestitajo vsem delovnim ljudem za praznik dela in jim želijo še nadalje veliko uspehov v izgradnji socializma.

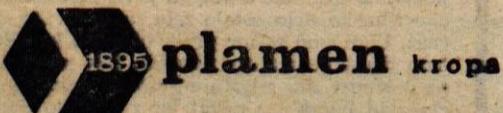
Kemična tovarna Podnart

specializirana tovarna za galvaniko, fosfatiranje in barvanje. V tovarni prejmete brezplačne nasvete in navodila. Servisna služba pa je vsem na voljo.

Kolektiv tovarne čestita vsem delovnim ljudem za praznik dela.

Tovarna
vijakov

Vsem delovnim ljudem in poslovnim prijateljem čestita za praznik dela in jim želi veliko delovnih uspehov.

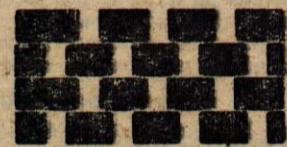
Prevozniško
podjetje

transport
o o
Radovljica

čestita vsem delovnim ljudem za praznik dela in se priporoča s svojimi storitvami.

Kolektiv
splošnega
gradbenega
podjetja

PROJEKT KRANJ

čestita občanom in poslovnim prijateljem za praznik dela.

Za vaš spomladanski nakup mnogo prednosti naše ponudbe

• modna konfekcija, perilo, čevlji, živila itd. • vse v eni hiši • naši prodajalci govorijo slovensko • že znane nizke cene • 1 dinar — 2 avstrijska šilinga • samo 15 km od ljubljanskega predora

TRGOVINA

Kometter

KAUFHAUS
Kometter
FERLACH-NEBEN DER KIRCHE

BOROVLJE-PRI CERKVI

Na Jesenicah Ognjeni vihar

V gledališču Tone Čufar na Jesenicah bo v nedeljo zvečer slavnostna premiera v počastitev praznika QF in 25. obletnice osvoboditve. Uprizorili bodo dramo hrvaškega dramatika Vojmila Rabadana Ognjeni vihar, ki ji je dal podnaslov hirošinska elegija v štirih slikah. To bo prva slovenska uprizoritev te drame, ki so jo lani že z uspehom igrali na Hrvatskem, uprizorilo pa jo je tudi eno poljskih gledališč v Varšavi. Naslov in podnaslov povesta, da drama obravnava dogodek v zvezi z eksplozijo atomske bombe na Hirošimi, 8. avgusta 1945, s čimer se je tudi usodno končalo največje klanje v zgodovini človeštva — druga svetovna vojna. Vojmil Rabadan, ki je jeseniški publiku znan po komediji Kadar se ženski jezik ne suče in dramatizaciji otroške povesti Heidi, je dogajanje svoje drame postavil nekaj let po končani vojni. V samotno hišo v Hirošimi se vseli tuj zdravnik, da bi pomagal zdraviti posledice ognjenega viharja — atomske eksplozije. Toda vse kaže, da je prišel tujev v hišo z drugačnimi nameni, zlasti še, ko se okoli hiše začne dogajati tajinstvene stvari, med drugim celo atentat

na zdravnika. Situacija se še bolj zaostri, ko v hišo pride mlada Japonka, ki želi vse življenje posvetiti negi in v zdravljenju žrtev ognjenega viharja. Drama se tragično konča s pojasnitvijo vseh skrivnosti, ki razkrijejo ves nesmisel in grozoto vojne. Ognjeni vihar je zanimiva drama, ki izzveni v obsodbe in protest vojne in sovraštvu med narodi, in prizadeto opominja, da se kaj podobnega ne sme več dogoditi.

Drama je prevedla in režijo pripravila Stanka Geršakova, sceno pa je zasnoval Jože Bedič. Poleg Stanke Geršakove v vlogi gospodinje Hanako, nastopata še kot študentka Mičiko Tatjana Koširjeva in kot tujec Bojan Čebulj. Ognjeni vihar je za počastitev pomembnih dogodkov naše zgodovine zelo primerno in vredno delo, zato bo nedeljska slavnostna premiera v gledališču pomenila lep začetek praznovanja številnih naših praznikov in obletnic, še posebej pa 25. obletnice osvoboditve. Da bi omogočili obisk predstave čim večjemu številu gledalcev, je gledališče znilo za nedeljsko premiero ceno vstopnicam za polovico.

— nj —

Barve in predmet

V galeriji Mestne hiše v Kranju je bila odprta razstava slik Miligoja Dominka pod pokroviteljstvom ELEKTROTEHNE - LJUBLJANA

Akademski slikar Milivoj Dominko je bil rojen v Ljubljani 17. julija 1932. Studiral in diplomiral je na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani leta 1965. Udeleževal se je skupinskih razstav v Ljubljani, Mariboru, Sarajevu, Titogradu, samostojno pa je razstavljal 1968 v Ljubljani in

Čateških Toplicah, 1969 v Novi Gorici, Gorici in Trstu; za svoje delo je dobil na Biennalu mladih na Reki leta 1965, Kajuhovo nagrado za knjižno opremo pa leta 1968.

Slikar Milivoj Dominko je med študijem seveda absoluiral ves akademski program, katerega dediščino je izkorisatal v nekaterih realistično zastavljenih delih. Ne da bi skušali pregledati še vsa dela, ki so nastajala po naročilih, lahko razdelimo slikarski opus Dominka na približno tri osnovna poglavja. Če je eno izmed treh že omenjeno iz akademskoga študija pogojeno razdobje, in dela, ki so nastajala po naročilih, potem je drugo razdobje tisto, kjer se je slikar kot ustvarjalec upiral realni formi. To bi tudi lahko imenovali tisto razdobje, ko je Dominko sprejemal vplive abstraktnih pojavov. Seveda se to ni kazalo samo v tehniki slikanja in zapiranja, ampak je šlo bolj za nekatera nerazčiščena vprašanja estetike. Tu je šlo predvsem za stopnjo odvisnosti umetnika od narave, ki se je hotel oresti z neko obliko abstrakcije, poslužuječ se je kot možnosti pri prebiranju vizualnih elementov. V nadaljnjem razglabljanju bi vse omenjeno ob Dominikovem slikarstvu lahko strnili v ugotovitev, da se je celotna likovna dejavnost strnila v eno samo vprašanje: koliko je

A. Pavlovec

Cenjene stranke obveščamo, da bo trgovina

DELIKATESA
Kranj

za prvomajske praznike odprta vse dni

od 6.—20. ure.

Priporočamo se za obisk.

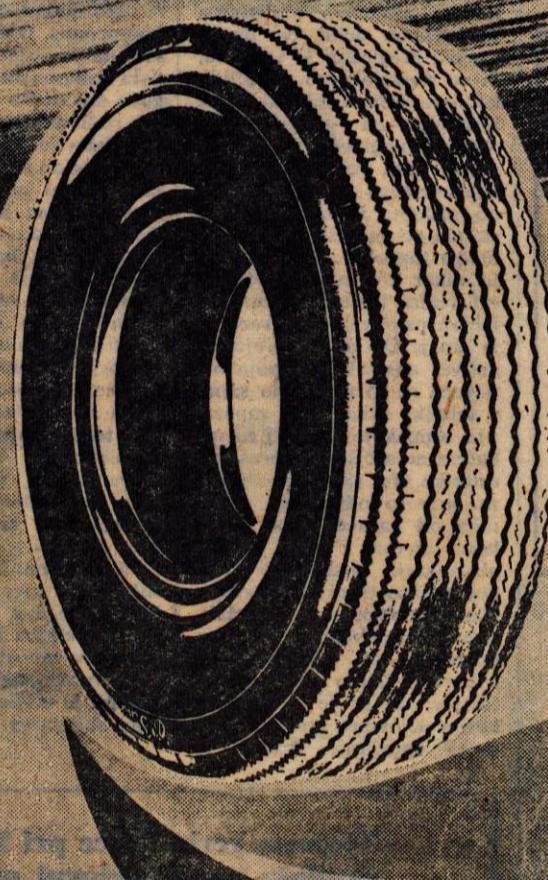
V nedeljo, 26. aprila, bo ob 15. uri v Goričah gostovala dramska sekcija DPD Svoboda Primskovo, s Petričevim komedijo Vozel. Pred tem je dramska skupina z uspehom nastopila že v Besnici, Vodicah in dvakrat na domačem odru. (D. S.)

Tovarna verig Lesce pri Bledu razglaša prosti delovni mest

1 vodovodnega inštalaterja
1 kleparja

Pogoj je 3 leta prakse! Razglas velja do zasedbe delovnih mest. Prijave pošljite na naslov: Tovarna verig Lesce — Kadrovski oddelok, Lesce.

Sava Kranj

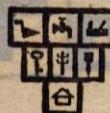
CESTITA VSEM DELOVnim LJUDEM ZA PRAZNIK DELA

Ob prazniku dela čestitamo vsem delovnim ljudem Slovenije in jih vabimo na naše seminarje, tečaje in šole za pridobitev poklica in visoko kvalifikacijo v lesni, kovinarski in avtomehanski stroki.

Solski center za kovinarsko in avtomehansko stroko Škofja Loka

**Lesnoindustrijska šola Škofja Loka,
Trata — Kidričeva 59**

čestita za delavski praznik vsem svojim poslovnim prijateljem in delovnim ljudem

Servisno podjetje Kranj

Tavčarjeva 45 — telefon
21-282

Se naprej se priporoča za sodelovanje z vsemi svojimi dejavnostmi: zidarska, mizarska, vodovodna in instalaterska, kleparska, krovска, ključavnicaška, plesarska, električarska in pečarska.

Gospodinjski biro: šivanje oblačil po meri in pobiranje zank

Elektro Kranj

Cesta JLA 6

S svojimi delovnimi enotami

**DISTRIBUTIVNA ENOTA KRAJN
DISTRIBUTIVNA ENOTA ŽIROVNICA
PROIZVODNA ENOTA KRAJN IN UPRAVA**

čestitajo za praznik dela.

**Zavarovalnica
Sava**
poslovna enota
Kranj

čestita vsem zavarovancem in drugim občanom za praznik dela in se priporoča.

Čas je, da obnovite sposobnost vladansko garderobo. Elita Kranj vam priporoča obisk v poslovalnicah:

Konfekcija na Klancu

Vodopivčeva 7

prodaja samo znižano moško in žensko konfekcijo. Izredna prilika: moške letne hlače že od 50 din dalje.

Konfekcija

Titov trg 7

ima pestro izbiro najnovijih modelov spomladanskih ženskih in moških oblačil.

-ok

Pri Kranjcu

Cankarjeva 7

na zalogi kamgarn — 100% volna v I. a kvaliteti od 65 din dalje. Želimo vas opozoriti, da je ta trgovina specializirana samo za metrsko blago vseh vrst.

Volna

Cankarjeva 6

velik assortiment sintetične preje za strojno pletenje po 72 din. Vedno na zalogi volna neveda, scheppes, malori itd. Pletenine vseh vrst — ženski puloverji že od 29 din dalje.

Bala

Cankarjeva 10

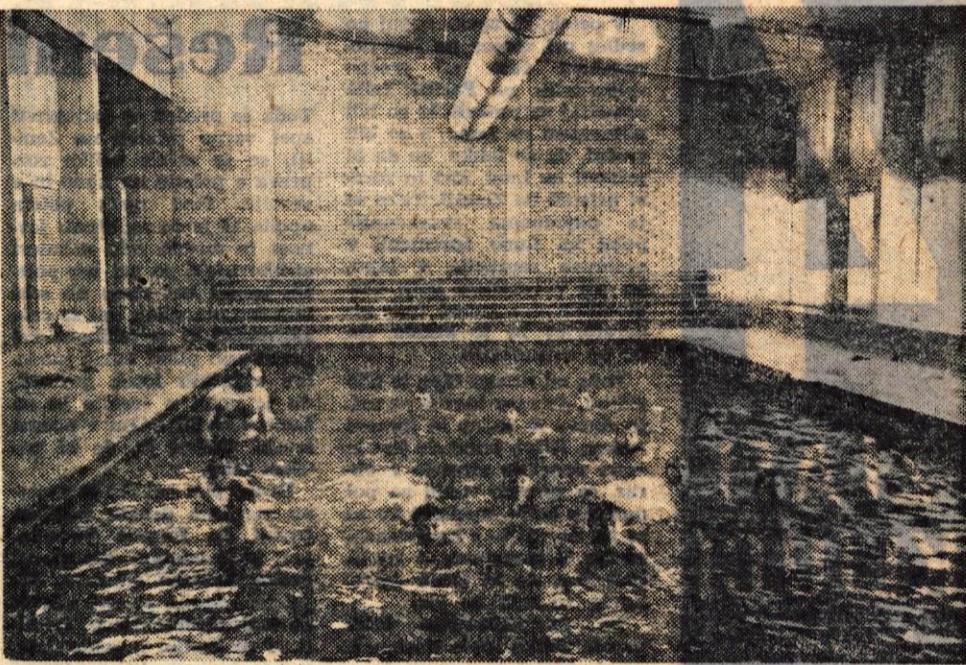
Za vaše stanovanje: zavese vseh vrst, dekorativno blago, preproge, posteljni na, tapete.

Za delavski praznik — 1. maj, čestita Elita Kranj vsem svojim kupcem in se priporoča za obisk.

Zimski plavalni bazen

Tržičani imajo za plavanje dokaj skromne možnosti. Letno kopališče je sicer dobro urejeno in dosti veliko, vendar kaj, ko je sezona kopanja na prostem tako kratka: kadar traja dva meseca, je to že veliko. Zato pomembni veliko pridobitev končno usposobljeni zimski plavalni bazen na osnovni šoli heroja Grajzerja na Zalem rovtu, ki je pred nekaj dnevi začel poskusno obratovati. Bazen ni med največjimi, njegova dolžina je vsega 12,5 m, toda vseeno bo zamašil veliko vrel. Učenci te šole — vsi bodo opravili 14-dnevni plavalni tečaj — so nad novo pridobitvijo navdušeni. Za usposoblitev bazena je kolektiv osnovne šole črpal sredstva iz amortizacije, pričakujejo pa pomoč tudi od TIS Tržič, saj bodo bazen v novem šolskem letu uporabljale vse tržiške šole. Velika želja pa je tudi, da bi bil bazen odprt tudi za odrasle. To bo možno uresničiti z nekatерimi dodatnimi investicijami, kajti v ta namen bo treba zgraditi garderober in poseben vhod.

-ok

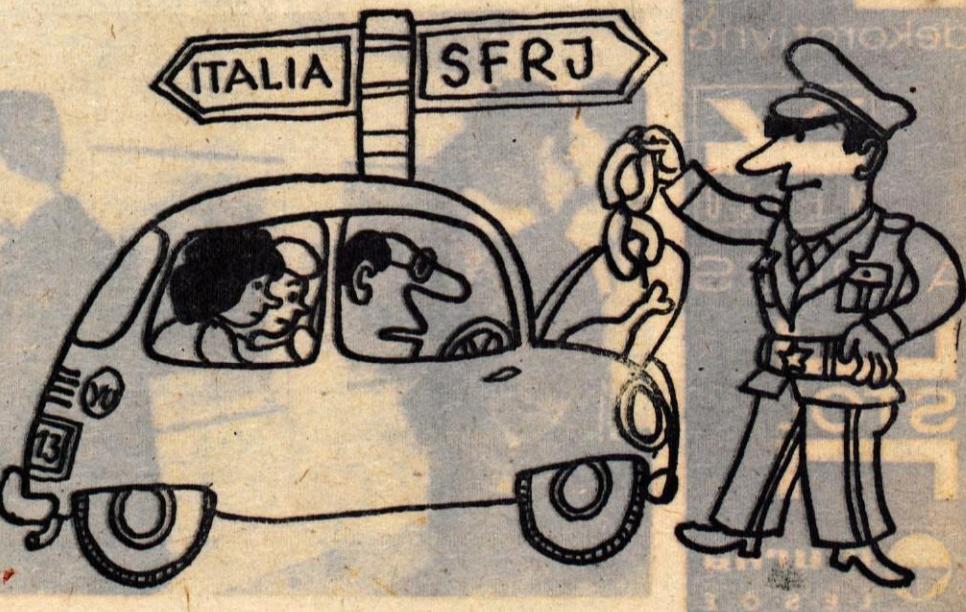

Zimski plavalni bazen na osnovni šoli heroja Grajzerja na Zalem rovtu v Tržiču. — Foto: F. Perdan

Zdravje je več kot godba

Tako stališče je prevladalo v razpravi na plenarnem občinskega odbora ZZB Škošja Loka, ko so v sredo razpravljali o uporabi sredstev za borce in njihove organizacije. Skupščina njihove občine je letos ob vseh drugih težavah vendar povečala pomoč borcem. Tako je bilo 10.000 din (milijon starih) na razpolago za najnujnejše potrebe. A teh je povsod veliko. Izmed 28 združenj po Loki, Selški in Poljanski dolini jih je veliko v takih težavah, kot so omenjali, da nimajo niti za vence ob pogrebih niti za godbo ob raznih prireditvah in podobno. Hkrati pa je tudi mnogo borcev v zdravstvenih in tudi socialnih težavah. Vsako leto je več onesmoglih za delo na kmetijah, več bolnih — čas pač prinaša svoje. In mnogi od teh, zlasti tisti na kmetijah, nimajo nobene možnosti rekreacije in zdravljenja, ne poznaajo dopustov, rekreacije, morja in toplic. Ob tehtanju takih in drugačnih potreb so ugotovili, da je zdravje bolj potrebno kot godbe na proslavah in so ta denar namenili za take borce. Na predlog krajevnega združenja in po zdravnikovi indikaciji, če je koristnejše morje ali višinski

K. M.

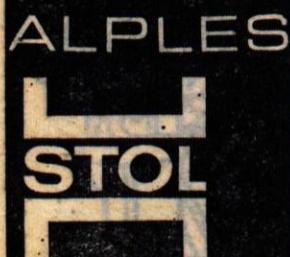
POGLED V BLIŽNJO PRIHODNOST

ZLATI KLJUČI

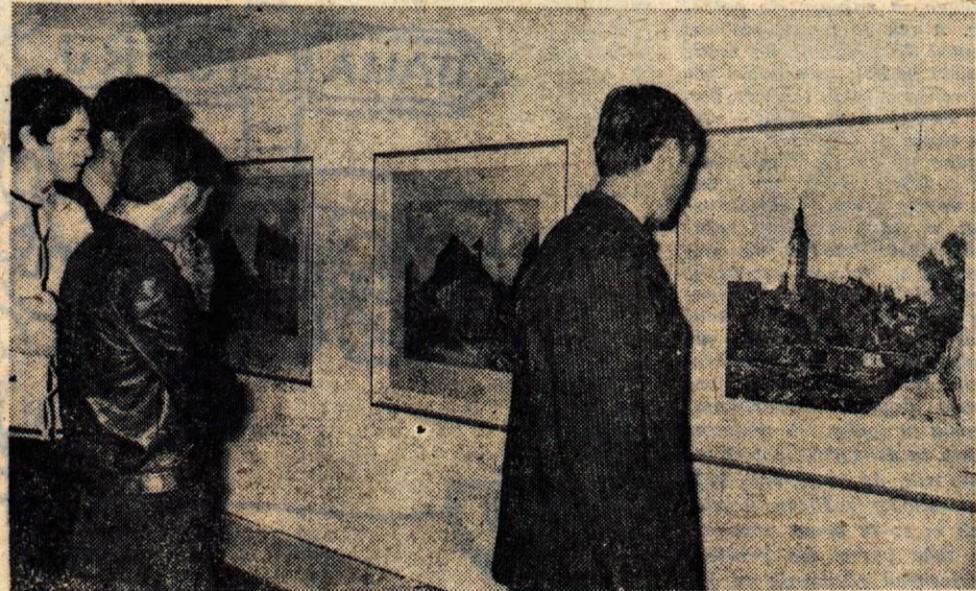
NAJVEČJA
RAZSTAVA
SODOBNEGA
POHISTVA

V
FESTIVALNI
DVORANI
NA
BLEDU

OD 30. APRILA
DO 18. MAJA

V galeriji Prešernove hiše v Kranju te dni razstavlja akademski slikar Albin Polajnar. Prikazana dela so doslej vzbudila precejšnjo pozornost. — Foto: F. Perdan

V Kranju v galeriji Mestne hiše razstavlja akademski slikar Ljubo Ravnikar. — Foto: F. Perdan

Rešeni apollo

V petek, 17. aprila nekaj po sedmi uri zvečer po jugoslovenskem času so srečno »pljusknili« na Pacifik trije ameriški astronauti, ki so bili namenjeni na Luno, a so bili srečni, da so lahko, ne da bi pristali na Lunu, živi in zdravi pristali na Zemlji. Tako se je popolnoma »vsakdanjje polet na Luno spremenil v svetovno senzacijo v hipu, ko sta v vesoljski ladji eksplodirala dva izmed treh generatorjev in je kazalo, da bo po astronautih.

Toda od tistega hipja je bilo očitno, da astronautov ne urijo dneve in tedne in mesece zaman. Kljub temu da jim je smrt nenehno strmela v obraz, so spremeno vodili na pol uničeno ladjo, medtem ko so se na Zemlji — v kontrolnem centru v Houstonu — izmisljali vse, da bi rešili astrovne. In rešili so jih.

To je nedvomno velik uspeh, velika sreča v nesreči.

Toda še preden so astronauti spet varno pristali na Zemlji, se je začela velika razprava o poletih na Luno in v vesolje. Prvi nauk poleta apolla 13 je že na dlani: javnost in morda celo nekateri strokovnjaki so pri teh poletih jemali kot samo ob sebi umevno marsikaj. Saj so celo astronauti, ki so večinoma vsi preizkusni piloti novih modelov vojaških letal, govorili, da je polet v vesolje in na Luno varnejši kažor v novem letalu. Očitno je, da ni povsem tako.

Drugo plat kritike je v imenu številnih drugih kritikov izrazil dr. Eugene Shoemaker, ki je odstopil kot glavni geolog lunarne odprave. Dejal je: »Apollo je slab sistem za raziskovanje Lune. Razvili so ga kratko in malo zato,

da bi poslali na Luno človeka in ga varno pripeljali nazaj na Zemljo — po možnosti preden bi to storili Rusi.«

Številni kritiki skratka zamerijo NASA in vladi, da je pri raziskovanju vesolja preveč politike in premalo znanosti, predvsem pa da so stroški astronomski. Sedanji program apollo od začetka do konca bo veljal ZDA kar 24 milijard dolarjev.

Ta vsota znaša približno pol odstotka bruto narodnega dohodka ZDA ali 180 dolarjev na vsakega Američana. Toda 90 odstotkov te vsote so že porabili za prve človekove polete v tircici okrog Zemlje, za polete brez posadke na Luno in za program apollo do poletja lani. Izdatki za apollo 12 in 13 in vse

tja do apolla 20 so razmeroma »skromne« — 270 milijonov dolarjev vsak polet.

Kljub številnim kritikom pa se bo program apolla nadaljeval do konca, čeprav nekoliko previdnejše. Strokovnjaki si bodo zdaj natanko ogledali komandni modul vesoljske ladje, v kateri so se trije astronauti vrnili na Zemljo. Poskušali bodo ugotoviti, kaj vse je bilo naročne, in zavarovati bodoče astronaute pred podobnimi nevšečnostmi. V tem pogledu je bil polet apollo 13 — kljub svoji nesrečni številki — doseg morda najbolj poučen in koristen.

Enaindvajsetega aprila so minila tri leta, odkar so z nenehnim državnim udarom prišli na oblast grški polkovniki in vzpostavili diktaturo, ki še traja. Težko je reči, ali je njihova oblast danes trdnejša, kakor je bila pred treimi leti. Pri diktaturah človek nikoli ne ve, kako trdne so, ker ne more vprašati ljudi za mnenje. Ljudje molčijo in Grki niso izjema, četudi so sicer zgovorni ljudje.

Ljudje in dogodki

V treh letih se je marsikaj zgodilo. Kralj Konstantin je moral v izgnanstvo, ko je hotel spodnji polkovnike in uvesti svojo diktaturo. Javnemu mnenju in časopisom so nataknili nagobčnik. Ustavne pravice so ukinili. Zapore in otroke so napolnili z levičarji, sredinci in desničarji, to je z vsemi tistimi, ki so kakorkoli izrazili svoje nezadovoljstvo z novim režimom. Pogostokrat pa režim celo zapira tiste, ki niso nič storili in nič rekli. Strah vpliva »vzgojno«.

Zahodnoevropska zveza s sedežem v Strasburgu je Grčijo izključila iz članstva. Čeprav je imela ta poteza predvsem moralno težo, je vendar precej prizadela grški režim, ki včasih spustil kakega zapornika in mu celo dovoli oditi iz države, da bi vzbudila vtis, da postaja liberalnejša. Toda to je dosti premalo, da bi prepričalo javnost.

Ob 25-letnici osvoboditve taborišča Buchenwald

(Nadaljevanje)

POTOVANJE NA PROSLAVO V BUCHENWALD

Iz Ljubljane je odpeljalo pet avtobusov z napisom Ljubljana — Buchenwald. Odhod je bil predviden 8. aprila ob 23. uri.

Dež nas spreminja prav do Katschberga. Tu se spremeni v sneg. Avtobuse opremijo s snežnimi verigami.

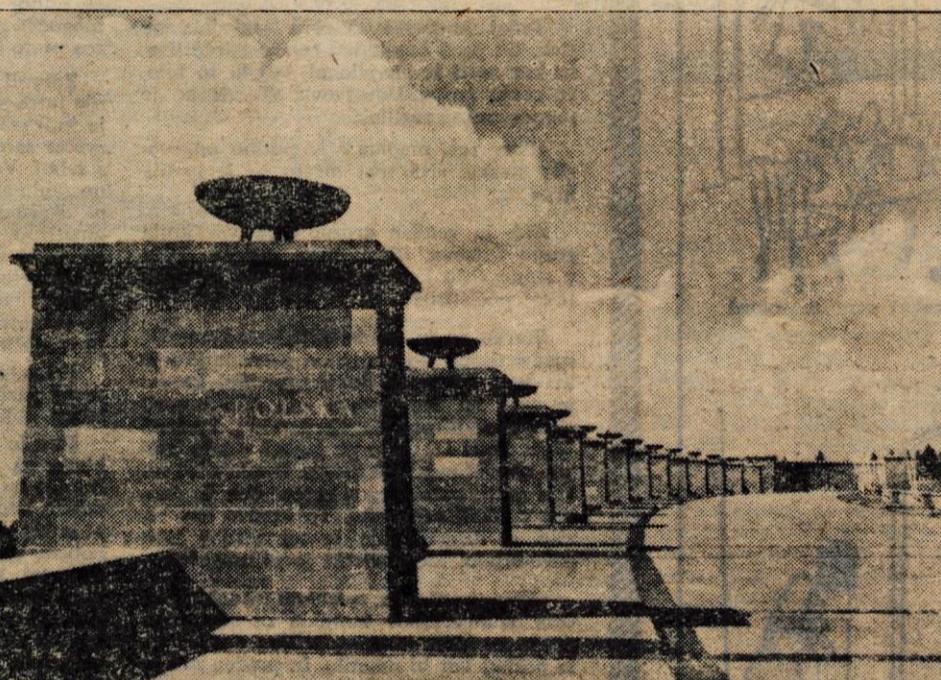
Tri ure zamude.

Voznja po Bavarski je bila tiha. Dežela se mi je zdela urejena, bahata, a vendar mračna. Morda je vzrok za tak vtis utrujenost. Morda spomin na čase pred 25 leti. Tesnobnega razpoloženja ne more razbiti niti dovtip, ki izveni v prazno. Po tolikih letih se vračamo v kraje, ki so bili tisočkrat prekleti in od koder nam je pomagala sreča.

Ali je to trenutek slabosti?

Ali je to dolg, ki ga čutimo do naših tovarišev, ki jim sreča ni bila naklonjena? Tesnoba v srcu je moreča, kot da se peljemo na pogreb nam dragega tovariša.

Cetrtek, 9. aprila, ob 16. uri. Približujemo se Münchnu, prestolnici Bavarske. Promet je vedno gostejši. Mesto je popolnoma razkrito. Gradijo podzemsko železnico, urejajo nadvoze in podvoze. Rušijo cele mestne predele in zidajo nove. Vse je v mrzličnih pripravah na olimpiado 1972. leta. Po dveh urah vožnje ne uspemo dobiti parkirnega prostora, zato nadaljujemo vožnjo proti Nürnbergu. V Nürnbergu so zavezniki sodili nacizmu in njegovim najvišnjim zločincem. Vešala in dolgoletne ječe so komaj omembne vredne kazni za gorje, ki so ga povzročili ti zločinci.

Buchenwald — Cesta narodov

Ustavili smo se v manjšem mestu blizu meje DDR (Nemška Demokratična Republika), kjer smo zelo ugodno zamenjali zahodnonemške marke za vzhodnonemške.

Končno prispremo na mejo DDR. Kmalu se je spremenil ves avtobus v pisarno, zakaj treba je izpolnit cel kup formularjev. Poleg generalij je treba popisati prtljago, fotoaparate, brivske aparate, zlatino, denar v vseh valutah, namen obiska in še cel kup vprašanj. No, vse so Nemci opravili po nemško natančno in nas po treh urah spustili v DDR.

Tu, en kilometer od meje,

nas je čakal tovarš Feiler Baptist, nekdanji kapo pralnice. Spremljal nas je do Erfurta, kjer smo zelo prenočili. Namestili so nas v nekem pedagoškem internatu, kjer imajo ležišča v nadstropju. V moji sobi je bilo devet ležišč, spalo pa nas je v njej šest.

Naslednjega dne, 11. aprila, so nas zjutraj peljali na zajtrk. Ker pa še niso pospravili restavracije, smo morali čakati do 8. ure, in to zunaj, čeprav je deževalo. Ker nismo še vsega pozabili, kako je bilo včasih, smo na hitro opravili apel. Raport je bil: 250 Jugoslovanov postrojenih za zajtrk.

Po zajtrku smo se odpeljali v 19 kilometrov oddaljeni Buchenwald. Na »appelplatzu« nekdanjega taborišča se je zbral več kot 15.000 ljudi, državljanov DDR, od tega polovica mladine, nadalje več kot 1000 preživelih interiranov, nato žene in otroci tistih, ki so tu doživelj svoj konec.

Godbota igra žalostinke. Nahajajo sneži, veter vleče in mraz gre do kosti. Castna tribuna je polna. Tudi dva Jugoslovana sta na njej, in sicer tov. Filipčič iz Maribora in tov. Lalín iz Dalmacije. Med vojno sta bila člana mednarodnega komiteja.

Točno ob enajstih se je slovensost pričela. Vse navzoče, posebno pa preživele logorarše, je pozdravil podpredsednik mednarodnega komiteja Buchenwald-Dora prof. dr. Bartel Walter. Delegacije so prišle iz naslednjih držav: Rusije, Poljske, Bolgarije, Romunije, Češkoslovaške, Avstrije, Italije, Španije, Francije, Belgije, Holandije, Zvezne republike Nemčije in Jugoslavije. Iz njegovega govora naj omenim samo klic mladini:

»Mladina! Vidim, da vam je hladno. Vedite, da buchenwaldski veter piha vedno in zamislite si, kako je zeblo nas, ki smo stali ure in ure na tem prostoru golii in bosii. Buchenwaldski veter govorji namesto nas!«

Nato nas je pozdravil predsednik mednarodnega komiteja Buchenwald-Dora Marcel Paul iz Pariza. Po pozdravnih govorih smo se delegacije na-

potile na cesto narodov k polaganju vencev. Na tej poti imajo vsi narodi, ki so bili v taborišču, svoja spominska obeležja.

Solze. O koliko solza! Vsi jih imamo v očeh. Samo to vam še lahko damo tovariši. Počivajte mirno, tesno objeti v skupnih grobiščih, kot ste bilj objeti in složni, ko ste še živelj.

Umrli ste kot številke, da smo mi postali ljudje. Nemi stojimo. Iz naših src pa nam kriči vprašanje: »Človek! Kdaj boš postal človek?«

Od tu se napotimo k stolpu, ki ima na vrhu zvonec miru, v notranjosti pa grobničo z žaro. Ogledali smo si še krematorijski muzej.

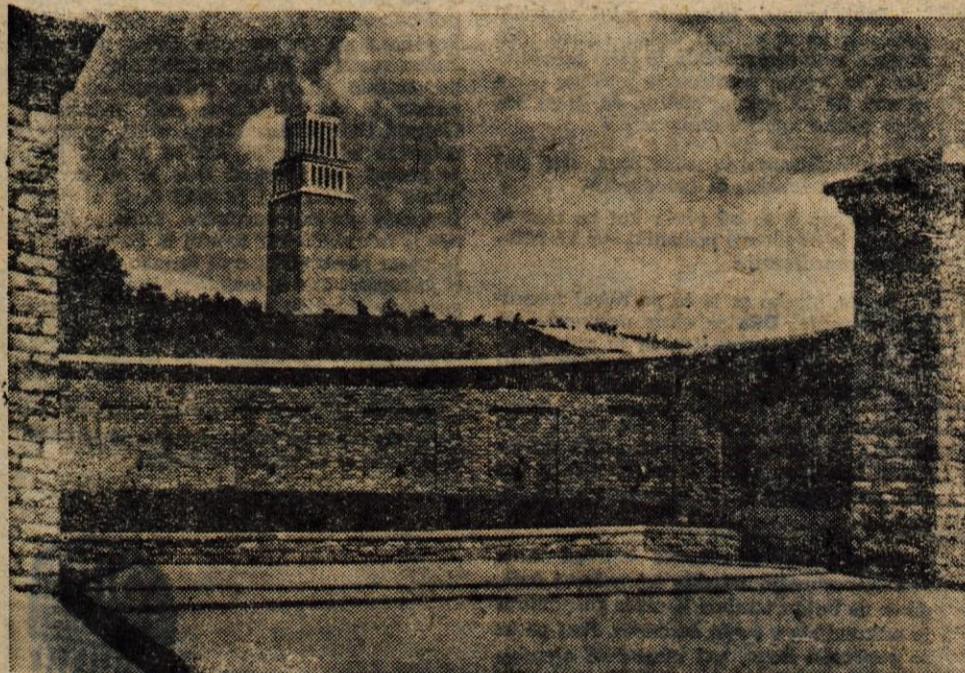
Popoldne se nas je manjša skupina odpeljala še v Doro, kjer smo si ogledali krematorijski in spomenik, vse ostalo je porušeno. Vodil nas je tov. Kump Saša iz Kranja, ki je v tem taborišču delal. Podzemiske delavnice in rovi so imeli dva vhoda, žal oba minirana, zato v notranjost nismo mogli. Po potsdamskem sporazumu so zasedbene oblasti morale uničiti vse vojne objekte. O kakšnih dimenzijah je tu govorila, naj pove podatek, da je skozi prvi vhod vozil vlak. Ker Rusi niso mogli razstreliti hriba, so razstrelili vhode.

Pri povratku v Erfurt so preživeli tovariši iz zloglasne Dore imeli toliko povedati žalostnih in manj žalostnih, da bi celo magnetofon moral stenografiati. Mnogi med njimi so se sedaj prvič videli po 25 letih. Sklenili so, da se bodo sedaj sestali vsako leto. Zaželimo jim mnogo zdravja in da bi se jim ta želja res izpolnila. Zvečer smo imeli v tisti znameniti menzi manjšo slovensost. Jugoslovanski odbor Buchenwald-Dora je izročil nekaterim tovarišem iz taborišča Buchenwald spominske plakete in zahvalne diplome za zasluge, ki so jih med vojno bili deležni naši jetniki. To so tovariši iz Nemčije, Avstrije in Francije. Žal so trije že umrli in so plakete prevzeli njihove vdove.

V imenu odlikovanih se je zahvalil prof. dr. Bartel iz Berlina. Dejal je: »Vi, Jugoslovani, ste pogumen in vesel narod, ker imate Tita!«

Spontano je zadonela pesem in se končala s skandiranjem našemu Titu.

**Piše
Stanko
Rode**

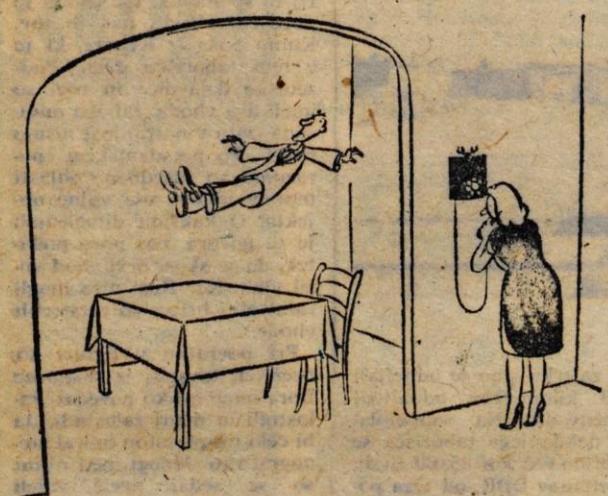

Buchenwald — Skupinski grob

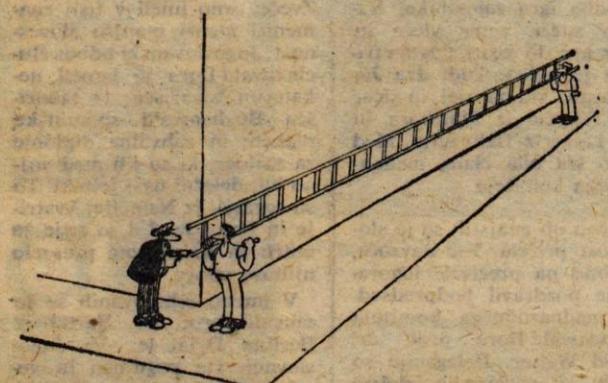
JSKO
GLAS
SOBOTO

— Draga, sedalje boš videla, zakaj sem se moral poročiti s teboj...

— Doktor, pridite hitro! Po dieti, ki ste jo predpisali možu, je tako čuden...

— Žal mi je, toda denar je pri mojem kolegu tamle zadaj...

— Skrivnostno formulo je skril v eno teh knjig. Samo prelistava te knjige, pa je najina...

Šli so za njo in skozi dvorano v čistem tudorskem slogu prišli v knjižnico, dolgo nizko sobo, obloženo s črnim hrastom, na koncu pa je imela okno iz barvanega stekla. Tukaj je bil pripravljen čaj. Odložili so plašče se usedli in ko jim je gospa Umneyova stregla, so ogledovali knjižnico.

Tedaj je gospa Otisova zagledala na tleh, tik pred kaminom, temno rdečo liso, in ker se ji še sanjalo ni, kaj bi to bilo, je rekla gospe Umneyovi: »Tamle se je menda nekaj razlilo.«

»Prav res, madam,« je potihno odgovorila starka. »Na tem mestu se je razlila kri.«

»To je vendar grozno!« je vzkliknila gospa Otisova. »Strašansko nerada vidim v stanovanju krvave madeže. To je treba takoj počistiti!«

Starka se je nasmehnila in odgovorila spet s tihim, skrivenostnim glasom: »To je kri ladi Eleonore de Canterville, katero je prav na tem mestu leta 1575 umoril njen mož Simon de Canterville. Preživel je devet let, nato pa izginil v zelo čudnih okolišinah. Njegovega trupla niso nikoli našli, toda njegov grešni duh še danes blodi po gradu. To krvavo liso turisti in drugi ljudje že od nekdaj jako občudujejo, toda očistiti je ni mogoče.«

»Neumnost!« je vzkliknil Washington Otis. »Pinkertonov šampion za odstranjevanje madežev in nenadkraljivi čistilec tole počisti kot bi mignil.« In preden mu je prestrašena gospodinja mogla preprečiti,

OSCAR
WILDE

Cantervillski duh

2

je pokleknil in vneto podrgnil tla z nekakšno palčico, podobno črnemu ličilu. V trenutkih ni bilo po krvavem madežu ne duha ne sluh.

»Saj sem vedel, da se bo Pinkerton izkazal,« je zmagoslavno vzkliknil Washington in pogledal svoje domače, ki so ga občudovali. Komaj pa je to rekel, je mračno sobano osvetlil oster blisk in tako strašno je zagrmelo, da so vsi poskočili, gospa Umneyova pa je omedlela.

»Pasje vremel!« je mirno rekel ameriški poslanik in si prizgal dolgo cigaro. »Po mojem je ta stara dežela že tako preobljena, da lepega vremena za vsakega sploh ni več. Ze od nekdaj sodim, da je za Anglijo rešitev zgodil v emigraciji.«

»Ljubi Hiram,« je rekla žena, »kaj naj počnemo z žensko, ki omedleva?«

»Odtrijaj ji to od plače kot za razbite stvari,« je odgovoril poslanik, »pa bo hitro nehala omedlevati.«

In res, starka se je že po nekaj trenutkih osvestila. Bila je sicer neznansko in kar neumljivo razburjena in je resno svarila gospoda Otisa, naj bo previden, kajti hišo lahko obiše huda nezgoda.

»Gospod, na lastne oči sem videla take stvari,« je rekla, »da so spričo njih slehernemu kristjanu vstali lasje. In včasih vso noč ne zatisnem očesa, take grozote se dočajajo.«

Gospod Otis in njegova soproga sta z vso zgovornostjo zatrdirila tej pošteni duši, da se ne bojita strahov in stara gospodinja je odkrevljala v svojo čumnato. Prej pa je še poprosila Boga, naj blagosloví njenega novega gospodarja in si tudi zagotovila povišanje plače.

Drugo poglavje

Vso noč je besnel vihar, vendar se ni zgodilo ničesar, kar bi bilo omembe vredno. Toda ko so zjutraj prišli Otisovi v knjižnico k zajtrku, so spet zagledali na tleh pošastno krvavo liso. »Mislim, da ne prekosljivi čistilec ni kriv,« je rekel Washington, »saj sem ga preizkusil na vseh mogočih madežih. Kaže, da ima pri tem res prste to grajsko strašilo.«

Zdrgnil je madež v drugič, toda prihodnje jutro so ga spet zagledali. In pojavil se je tudi tretjo jutro, čeprav je gospod Otis zvečer sam zaklenil knjižnico in vzel ključ s seboj. Vsa stvar je začela družino izredno zanimati. Gospod Otis je že pomisli, če ni eksistenco sitaši zavračal preveč dogmatično, gospa Otisova je premisljala, ali se ne bi vpisala v spiritistično društvo, Washington pa je nemudoma napisal dolgo pismo firmi Myers & Podmore o tem »Kako dolgotrajni so krvavi madeži, če izvirajo iz zločina.«

Prihodnjo noč pa so bili enkrat za vselej razpršeni vsi dvomi o stvari eksistence duhov.

Dan je bil topel in sončen, v večernem hladu pa je vsa družina šla na sprehod. Domov so se vrnili že ob devetih in si privočili lahko večerjo. Pogovor se niti malo ni sukal okrog duhov, zatorej ni bilo prav nobene osnove, da bi za te stvari postali dovezni, kot se tako rado zgodi pred kakimi psihičnimi pojavi. Govorili so, kot sem kasneje zvedel od gospoda Otisa, zgodil o stvareh, ki so značilne za pogovor kulturnih Američanov višjih slojev, na primer o tem, kako nepopisno prekaša go-

spodična Fanny Davenportova kot igralka Saro Bernhard; kako težko dobiš mlado kokoš, ajdovo kašo in polento celo v najboljših angleških hišah; kako pomemben je Boston za razvoj Duše sveta; kako koristne na potovanju z vlakom so ameriške nalepnice na kovčkih in kako prijeten je njujorški akcent v primeri z zateglo izgovorjavo Londončanov. Črnili niso o čem nadnaravnem in niti najmanjše omembe ni bilo o siru Simonu de Canterville.

Ob enajstih je šla družina spat in ob pol polnoči so že ugasnile vse luči. Cez nekaj časa pa je gospoda Otisa prebudil čuden ropot na hodniku pred njegovo sobo. Slišalo se je kot rožljanje okov in kazalo je, da se čedalje bolj približuje. Gospod Otis je nemudoma vstal, vprasnil vžigalicu in pogledal, koliko je ura. Bila je komaj ena. Gospod Otis je bil docela miren in izmeril si je tudi utrip — srce je tolklo povsem normalno. Čudno rožljanje je odmevalo kar naprej in gospod Otis je vmes jasno slišal tudi korake. Nataknil si je copate, vzel iz toaletne omarice podolgovato steklenico in odpril vrata. V motni mesečini je zagledal tik pred seboj starega moža grozotne podobe. Oči so mu sijale kot žarče oglje, po ramah so mu viseli dolgi sivi lasje v skuštranih kitah, bleko starodavnega kroja je imel umazano in stragan, na zapestju in na gležnjih pa je nosil težke okove in zarjavele verige.

Radio

17.50 Kitara v ritmu — 18.00 Pisana paleta zabavne glasbe — 18.35 Ob lahki glasbi — 19.00 Pet minut humorja — 19.05 Prijeten večer ob popevkah in plesnih melodijah — 20.05 Ljudje med seboj — 20.15 Vedre minute — 20.30 Okno v svet — 20.45 Samospisi Josipa Ipavca — 21.15 Operni koncert — 22.30 V nočnih urah — 00.05 Iz slovenske poezije

NEDELJA**26. APRILA**

6.00 Dobro jutro — 7.30 Za kmetijske proizvajalce — 8.05 Veseli tobogan — 9.05 Srečanje v studiu 14 — 10.05 Se pomniti tovariši — 11.25 Pesni borbe in dela — 10.45 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.50 Pogovor s poslušalcem — 12.00 Na današnji dan — 12.30 Nekaj z novimi ansambloma domačih načinov — 14.05 Prijava plesnih melodij s pevci v pihalnem ansamblu Francije Puharja — 14.30 Humoreska tega teden — 14.50 Z orkestrom Hans Carste — 15.05 Popevke se vrstijo — 15.45 Nedeljsko športno popoldne — 17.45 Radijska igra — 18.31 Iz domače solistične literature — 19.15 Glasbeni razglednice — 20.00 V nedeljo večer — 22.15 Na ples vabi orkester Kookie Freeman — 22.45 Popevke iz studia radia Zagreb — 23.05 Literarni nočurni — 23.15 Jazz za vse

Druži spored

9.35 Igramo kar ste izbrali — 11.35 Svetovna reportaža — 13.35 Popevke mediteranskih dežel — 14.00 Plesne melodije z orkestrom Kurt Edelhagen — 14.35 Radi se jih poslušali — 15.00 Izletniški kažpot — 15.15 Glasbeni variete — 16.35 Sem ter tja po Londonu — 17.00 Ples ob petih — 18.00 V svetu operetnih melodij — 18.30 Melodije San Remo '70 — 19.00 Naši kraji in ljudje — 19.15 Iz glasbenih revij — 19.40 Ole Mexico — 20.05 Sportni dogodki dneva — 20.15 Večerni nekaj — 21.15 Glasba ne pozna meja — 22.15 Oddaja za naše izseljence — 23.05 S pesmijo v novi teden

Druži spored

14.05 Revija zabavnih zvokov — 15.00 Jazz na drugem programu — 15.35 Glasbeni variete — 16.40 Sobotni mizaik — 17.35 Naš podlistek —

17.50 Kitara v ritmu — 18.00 Pisana paleta zabavne glasbe — 18.35 Ob lahki glasbi — 19.00 Pet minut humorja — 19.05 Prijeten večer ob popevkah in plesnih melodijah — 20.05 Ljudje med seboj — 20.15 Vedre minute — 20.30 Okno v svet — 20.45 Samospisi Josipa Ipavca — 21.15 Operni koncert — 22.30 V nočnih urah — 00.05 Iz slovenske poezije

— 20.15 Poslušajmo in priberajmo — 21.15 Dirigenti na orkestralnih vajah — 22.15 S francoskih glasbenih festivalov — 23.00 Nočni koncert — 00.05 Iz slovenske poezije

SREDA**29. APRILA**

8.04 Glasbena matineja — 9.25 Iz glasbenih šol — 9.45 Z orkestrom Ronie Aldrich — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Trije prizori iz opere Partizanka Anka — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 S pesmijo v plesom po Jugoslaviji — 13.30 Priporočaj vam — 14.05 Operetne melodije — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.30 Glasbeni intermezzo — 15.40 Majhen recital flavtista Borisa Campe — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Mladina sebi in vam — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Rad imam glasbo — 18.40 Naš razgovor — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Ti in opera — 22.15 S festivalov jazz-a — 23.05 Literarni nočurni — 23.15 Popevke iz studia radia Zagreb — 23.40 Zaplešimo z orkestrom Jackie Gleason

pred mikrofonom — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansamblom Mojmirja Šepeta — 20.00 Četrtek v večer domačih pesmi in napevov — 21.00 Literarni večer — 21.40 Glasbeni nočurni — 22.15 Iz sodobne srbske koncertantske glasbe — 23.05 Glasbeni nočurni — 23.15 Z vedrimi ritmi na predvečer 1. maja

Druži spored

14.05 Popevke za vas — 15.00 V ritmu današnjih dni — 16.40 Sestanek ob jukeboxu — 17.35 Lahka glasba — 18.00 Od popevke do popevke — 18.35 Z orkestrom Raphaele — 19.00 Filmski vrtljak — 19.05 Melodije po pošti — 20.05 Naš intervju — 20.15 Iz baletov Čajkovskoga — 20.30 Pričevanja o glasbi — 20.45 Glasba Karola Pahorja — 21.15 Znameniti orkestri in znamenite partiture — 23.35 Nočurno z novo muziko — 00.05 Iz slovenske poezije

PETEK**1. MAJA**

4.30 Jutranji spored za praznik 1. maja — 6.50 Danes za vas — 8.05 Radijska igra za otroke — 8.40 Orkestralna glasba — 9.05 Veseli zvoki v prvomajskem jutru — 10.05 Naši najmlajši o pomladici, maju in veselju — 10.30 Osvojeno delo — reportaža — 11.20 Z domačo pesmijo čez sončne poljane — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Čestitke za praznik — 13.30 Praznjujemo 1. maj — 14.05 Najbolj vesel in srečen 1. maj — 15.30 Rdeči mak v ravnici — 16.00 Koncert Simfoničnega orkestra RTV Ljubljana — 17.05 Naši vokalni ansamblji po veselih pesmih — 17.30 Radijska igra — 18.30 Najlepše skladbe o ljubezni — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansamblom Dorka Skoberneta — 20.00 S poti po naši domovini — 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih — 22.15 Besede in zvoki iz logov domačih — 23.15 Nočni akordi

Druži spored

14.05 Radijska šola za srednjo stopnjo — 14.35 Plesni zvoki — majhni ansamblji — 15.00 S pop ansamblji — 16.40 Rezervirano za mlade — 17.35 Z orkestrom Percy Faith — 18.00 Radi se jih poslušali — 18.35 Z angleškim orkestrom Jack Wolfe — 19.00 Soferjem na pot — 19.10 Panorama zabavnih zvokov — 20.05 Na mednarodnih križpotih — 20.20 Preludij in fuga v h-molu — 20.30 Mednarodna radijska univerza — 20.45 Oktet Gallus — 21.15 Divertimento za godala — 21.40 Žive misli — 22.00 Razgledi po sodobni glasbi — 00.05 Iz slovenske poezije

ČETRTEK**30. APRILA**

8.04 Glasbena matineja — 9.05 Radijska šola za višjo stopnjo — 9.35 Popevke — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Uvertura in ples iz opere Prodana nevesta — 12.30 Kmetijski nasveti —

12.40 Čez polja in potoke — 13.30 Priporočaj vam — 14.05 Pesem iz mladih grl — 14.25 Igra Plesni orkester RTV Ljubljana — 14.40 Enajsta šola — 15.30 Glasbeni intermezzo — 15.40 Koncert Komornega zborja RTV Ljubljana — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Četrtkovo glasbeno popoldne — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Morda vam bo všeč — 18.45 Naši znanstveniki

PONEDELJEK**27. APRILA**

4.30 Jutranji program za praznik 27. aprila — 8.05 Umetniška prioved — 8.35 Otroci pojo o svobodi in delu — 9.05 Iz slovenske lahke orkestralne glasbe — 9.25 Med spominj in sedanjostjo — 9.45 Nekaj popevk iz naše preteklosti — 10.05 Samo en cvet, en češnjev cvet... — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.15 Z domačimi pevci in godci po domovini — 12.10 Iz opernega sveta — 13.30 Uveljavljanje malih narodov v sodobnem svetu — 13.50 Z ansamblom Jožeta Privčka — 14.05 Zvoki za ve-

Druži spored

14.05 Radijska šola za višjo stopnjo — 14.35 Ob lahki glasbi — 15.00 Jazz na drugem programu — 16.40 Melodije za vsakogar — 17.35 Z orkestrom Savoy — 18.00 Vrtljak s popevkami — 18.35 Z velikimi zabavnimi orkestri — 19.00 Novost na knjižni polici — 19.05 Melodije po pošti — 20.05 V korak s časom — 21.00 Sloboda — 22.15 Četrtkovno glasbeno popoldne — 23.00 Operni koncert — 00.05 Iz slovenske poezije

Izdaja in tiska ČP »Gorenjski tisk« Kranj, Ulica Moše Pijade — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj Trg revolucije 1, stavba občinske skupščine. — Tek. račun pri SDK v Kranju 515-1-135 — Telefon: redakcija 21-835 21-860; uprava lista, magloglasna in naročniška služba 22-152. — Naročna letna 32 polletna 16 din, cena za eno številko 50 para. Mali oglasi: beseda 1 din, naročniki imajo 10% popusta. Neplačanih oglašev ne objavljamo.

Televizija

SOBOTA

25. APRILA

9.35 TV v šoli (RTV Zagreb) — 11.00 Osnove splošne izobrazbe, 11.30 Oddaja za prosvetne delavce (RTV Beograd) — 17.10 Obzornik, 17.15 Po domače z ansamblom Otavija Brajka in Goriškim orkestrom, 17.40 Svet brez sevraštva — TV igra, 18.45 Mozaik, 18.50 Skupnost enakopravnih narodov, 19.15 Proslava ob obletnici ustanovitve OF, 19.45 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1 (RTV Ljubljana) — 20.35 Festival pevcev — skladateljev (RTV Beograd) — 21.35 3-2-1, 21.40 Rezervirano za risanke, 22.00 Geminus — serijski film, 22.50 TV kažipot, 23.10 Poročila (RTV Ljubljana) — Drugi spored: 17.20 Poročila, 17.30 Kronika, 17.45 Propagandna oddaja (RTV Zagreb) — 17.50 Narodna glasba (RTV Beograd) — 18.20 Mladinska igra (RTV Zagreb) — 19.20 Karavana (RTV Beograd) — 19.50 TV prospekt, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

NEDELJA

26. APRILA

9.00 Madžarski TV pregled (RTV Beograd) — 9.30 Pet minut po domače, 9.35 Kmetijski razgledi (RTV Ljubljana) — 10.00 Kmetijska oddaja (RTV Beograd) — 19.45 Mozaik, 10.50 Otočka matineja, 11.35 TV kažipot ... Sportno popoldne 17.30 Volk s Prokletij — jugoslovanski film, 19.00 Cikcak (RTV Ljubljana) — 19.15 Nogomet Partizan: Dinamo, 20.00 TV dnevnik, 20.30 Nadaljevanje nogometnega prenosa (RTV Beograd) — 21.00 3-2-1 (RTV Ljubljana) — 21.15 Deset zapovedi — humoristična oddaja (RTV Beograd) — 22.00 Videofon (RTV Zagreb) — 22.15 Sportni pregled (JRT), 22.45 Propagandna oddaja (RTV Ljubljana) — 22.50 TV dnevnik (RTV Beograd) — Drugi spored: 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb), 21.00 Spored italijanske TV

PONEDELJEK

27. APRILA

10.30 Kruhek — mlađinska oddaja, 10.45 Nenavadno mesto — ruski film, 16.20 Ne joči Peter — slovenski film, 17.50 Deklica in zajček, 18.15 Risanke, 18.30 Obzornik, 18.45 Mozaik, 18.50 Božidar Jakac — film, 19.00 Praznični zvoki, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1, 20.35 Srečanje

— TV igra, 21.35 Pogled naprej, 22.15 Gozdovi pojo, 22.35 Poročila (RTV Ljubljana) — Drugi spored: 17.20 Napoved sporeda (RTV Zagreb) — 17.30 Večerni zaslon (RTV Sarajevo) — 17.45 Propagandna oddaja (RTV Zagreb) — 17.50 Deklica in zajček (RTV Ljubljana) — 18.15 TV vrtec (RTV Zagreb) — 18.30 Znanost (RTV Beograd) — 19.00 Propagandna oddaja (RTV Zagreb) — 19.05 Glasbena oddaja (RTV Beograd) — 19.50 TV prospekt (RTV Zagreb) — 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 21.00 Spored italijanske TV

TOREK

28. APRILA

9.35 TV v šoli, 10.30 Ruščina (RTV Zagreb) — 11.00 Osnove splošne izobrazbe (RTV Beograd) — 14.45 TV v šoli, 15.40 Ruščina (RTV Zagreb) — 16.10 Angleščina (RTV Beograd) — 17.15 Veselje v glasbi, 18.15 Obzornik, 18.30 Top-pops, 19.00 Mozaik, 19.05 Otrok — ogledalo staršev, 19.25 Sodobna arhitektura, 19.42 Mesto besed v jezikovnem sistemu, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.00 3-2-1, 20.35 Tudi to je ljubezen — angleški film, 22.30 400 let slovenske glasbe, 23.00 Poročila (RTV Ljubljana) — Drugi spored: 17.20 Poročila, 17.30 Kronika, 17.45 Propagandna oddaja (RTV Zagreb) — 17.50 Narodna glasba (RTV Beograd) — 18.20 Mladinska igra (RTV Zagreb) — 19.20 Karavana (RTV Beograd) — 19.50 TV prospekt, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

PETEK

1. MAJA

10.05 Praznična čestitka in napoved sporeda (RTV Ljubljana) — 10.10 Kmetje-pesnički — recital (RTV Beograd) — 10.40 Folklorna skupina Tine Rožanc, 11.10 Disneyev svet (RTV Ljubljana) — 12.25 Madžarski TV pregled, 13.20 Prvenstvo Jugoslavije v boksu (RTV Beograd) — 14.30 Košarka Jugoslavija: : Bolgarija in TWA : TV ali speedway v Crikvenici (RTV Zagreb) — 17.45 Poročila, 17.50 David Cooperfield, 18.15 Osvobodilna gibanja v svetu, 18.45 Mozaik (RTV Ljubljana) — 18.50 Portret Miroslava Čangalovića (RTV Beograd) — 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1, 20.40 S tokom sonca — jugoslovenski film, 22.10 Malo jaz, malo ti, 23.25 Poročila (RTV Ljubljana) — Drugi spored: 17.30 Poročila, 17.35 Ivanhoe — serijski film, 18.00 Risanke (RTV Zagreb) — 18.25 Samoupravljanje, svet in mi (RTV Beograd) — 18.45 Propagandna oddaja (RTV Zagreb) — 18.50 Portret Miroslava Čangalovića (RTV Beograd) — 19.50 TV prospekt, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

Tržni pregled v Kranju

Solata 6 do 8 din, radič 9 do 10 din, špinaca 8 din, korenček 2 din, slive 4 din, jabolka 1 do 1,20 din, pomaranče 5 din, limone 5,50 din, česen 12 din, čebula 3 din, fižol 4 do 5 din, pesa 2,50 din, čebulček 10 do 12 din, surovo moko 15 do 16 din, sметana 10 din, orehi 22 do 24 din, klobase 5 do 6 din, skuta sir 4 do 5 din, kislo zelje 1,50 din za kg; kaša 4 din, ajdova moka 5 din, koruzna moka 3,50 din liter, kokoši 15 do 20 din, jajčka 0,50 do 0,60 din.

Velike oglase, objave, obvestila, razpisne sprejema uprava Glasa za sredino številko do pondeljka do 14. ure in za sobotno številko do četrtek do 14. ure.

Sportne prireditve

SOBOTA

KRANJ — Ob 15.30 na stadionu Stanka Mlakarja kvalifikacijske atletske prvenstva SRS za področje Gorenjske z nastopom članov in mladičev.

Ob 19.30 na stadionu Stanka Mlakarja tekma moške republike košarkarske lige Triglav : Maribor.

KAMNIK — Ob 16. uri v sindikalnih dvorani tovarne Titan občinsko prvenstvo za »zlatu puščico«.

ZIRI — Ob 19. uri v televadnici zadnje kolo republike judo lige.

NEDELJA

KRANJ — Ob 8.30 na stadionu Stanka Mlakarja nadaljevanje atletskega kvalifikacijskega tekmovanja.

Ob 10. uri na rokometnem igrišču v Stražišču tekma ženske LCRL Kranj : Kamnik. Ob 10.30 uri na stadionu Stanka Mlakarja nogometna tekma ZCNL Triglav : Usnjari.

POKLJUKA — Ob 10. uri na 45-metrski skakalnici mednarodno tekmovanje za pokal Kranja.

Ob 11.30 občinsko prvenstvo Kranja v smučarskih skokih za člane in starejše mladince na 45-metrski skakalnici in za mlajše mladince na 30-metrski skakalnici.

JESENICE — ob 10. uri na odbojkarskem igrišču tekma II. zvezne lige Jesenice : Breza.

TRŽIČ — Ob 10. uri na igrišču na Zalem Rovtu rokometna tekma republike moške lige Tržič : Slovan.

KRIZE — Ob 10. uri rokometna tekma moške LCRL Križe : Hrastnik.

ROKOMET — Razpored tekem v I. gorenjski ligi:

Kranjska gora : Sava, Kamnik : Jesenice, Kranj B : Selca, Zabnica : Šešir; II. gorenjska liga — Duplje B : Storžič, Kamnik B : Radovljica B, Dijaški dom : Selca B, Zabnica B : Šešir B, Kravavec : Križe B.

Prešernovo gledališče v Kranju

SOBOTA — 25. aprila ob 18. uri Levstik-Mahnč: MARTIN KRPA ostovanje v Idriji na republikšem srečanju pionirskega gledališča Slovenije

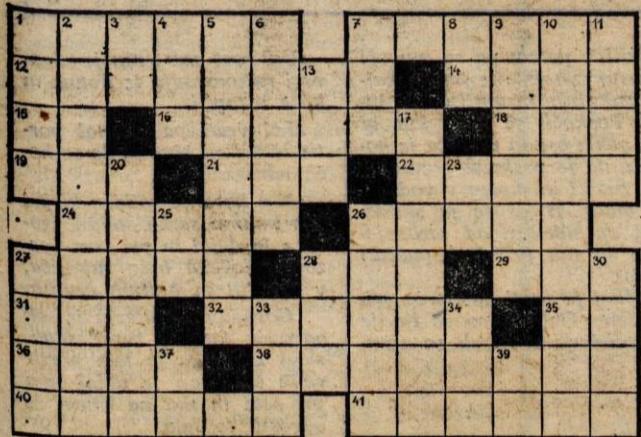

Rešitev nagradne križanke

1. BRUTUS, 7. ABADAN, 13. REMONT, 14. LATUNA, 15. OMIKA, 16. OBNOSEN, 17. DIKA, 18. OCET, 19. ATA, 20. JOŽE RUS, 23. ALK., 26. PINT, 27. IBAR, 31. BALILLA, 33. STARJA, 34. ARETEJ, 35. PLATON, 36. SIROTE, 37. GARANT

Rešitev nam je poslalo 96 reševalcev. Od teh so bili izbrane naslednji: 1. nagrada — 30 din: **Dagmar Jeršin**, Kranj, Šorljeva 23, 2. nagrada — 20 din: **Purgar Nataša**, Kranj, Župančičeva 11, 3. nagrada — 10 din: **Saša Pretnar**, Podbrezje 67, p. Duplje. Nagrade bomo izrabancem poslali po pošti.

Nagradna križanka

VODORAVNO: 1. višek dogodkov v drami, romanu itd., 7. nekoč zelo popularna popevka, 12. prebivalci na nasprotni polut Zemlje, 14. tančica, pajčolan, 15. 13. in 8. črka abecede, 16. glavno mesto sosedne države, 18. ime radijske napovedovalke Korošec, 19. ime gledališkega igralca Ranerja, 21. dedna zasnova, 22. sanitetni pripomoček, 24. gorovje v zvezni državi Missouri (ZDA), 26. indijsko plemensko znamenje, 27. duša, stoeče ogledalo, 28. uradna kratica za eno izmed naših republik, 29. mati vseh bogov, 31. sindikalno glasilo Srbije, 32. model, kiparski osnutek, 35. kratica za »Slovenska matica«, 36. letovško mesto na otoku Cresu, 38. slovenski dirigent in skladatelj (Rado), 40. naklada, število natisnjeneh izvodov, 41. pripadnik starega predindoevropskega plemena.

NAVPIČNO: 1. ime junakinje iz časov turških vpakov v naše kraje (Miklova), 2. germanska pleme (Angli, Sasi, Juti), ki so prodrila v V. in VI. stoletju v Britanijo in se tam naselila, 3. kratica »pleno titulu«, 4. oznaka za italijanske lire, 5. kratka duhovita pesem, 6. dan v tednu, 7. japonski denar, 8. oznaka za »srednje glasno«, 9. ime napovedovalca zagrebške televizije Mlakarja, 10. mesto na Dolenjskem, ki so ga Nemci dvakrat močno bombardirali, 11. krščanski verski odpadnik v starem veku, 13. časovna enota, 17. vnet pristaš kake ideje, 20. ime slov. umetnostnega zgodovinarja in eseista Cankarja (1866—1958), 23. visoka gora v Švici, 25. medmet, 26. nervozna pred nastopom, 27. šiba, 28. skandinavski naziv za smuči, 30. kemična spojina vodikovega atoma v amoniaku s kovino, 33. starožidovski kralj, 34. glavna ženska oseba v partizanskem romanu »Ukanac«, 37. kem. znak za radij, 39. kem. znak za hidrij.

Rešitve pošljite do četrtega, 30. aprila, na naslov: Glas, Trg revolucije 1, Kranj, z označo Nagradna križanka. Nagrade: 1.: 30 din, 2.: 20 din, 3.: 10 din.

GORENJSKI MUZEJ KRAJN — V Mestni hiši je odprta stalna arheološka, kulturnozgodovinska in umetnostnognodovinska zbirka, v Galeriji v Mestni hiši pa razstava akad. slikarja Ljuba Ravnikarja.

V baročni stavbi v Tavčarjevi ul. 43 je v I. nadstropju na ogled republiška zbirka: Slovenska žena v revoluciji in razstava Socialna tematika v predvojnem slikarstvu Ljuba Ravnikarja. V II. nadstropju je odprta etnografska razstava Planšarska kultura na Gorenjskem.

V Prešernovi hiši je odprt Prešernov spominski muzej. V galeriji v isti stavbi je na ogled razstava akad. slikarja Albina Polajnarja.

Razstave v galerijah so odprte vsak dan od 10.—12. in od 17.—19. ure, stalne zbirke pa od 17.—19. ure, ob sobotah, nedeljah, sredah in praznikih pa tudi od 10.—12. ure.

Kino

26. aprila amer. barv. CS film **POCITNICE V KALIFORNII** ob 16. uri

Tržič

25. aprila amer. barv. CS film **DOLGOTRAJNI DVOBOJ** ob 18. in 20. uri

26. aprila amer. barv. CS film **DOLGOTRAJNI DVOBOJ** ob 15. in 19. uri, predpremiera angl.zah. nem. barv. film **VROCI PESEK OTOKA SYLT** ob 21. uri

29. aprila italij. barv. CS film **CEZAR PROTI PIRATOM** ob 17. uri

Kamnik DOM

25. aprila premiera zah. nem. barv. film **GRBAVEC** iz SOHOA ob 18. in 20. uri, premiera angl.zah. nem. barv. filma **VROCI PESEK OTOKA SYLT** ob 22. uri

26. aprila zah. nem. barv. film **GRBAVEC** iz SOHOA ob 15. in 17. uri

28. aprila amer. barv. film **DVOBOJ V TEKSASU** ob 18. in 20. uri

Jesenice RADIO

25.—26. aprila amer. barv. film **PO SLEDI VELIKE KARAVANE**

27. aprila amer. film **BILLY THE KID**

28.—29. aprila angl. barv. film **NEDOLŽNA LJUBEZEN**

Jesenice PLAVZ

25.—26. aprila angl. barv. film **NEDOLŽNA LJUBEZEN**

27.—28. aprila amer. barv. film **PO SLEDI VELIKE KARAVANE**

Dovje-Mojstrana

25. aprila italij.-nemški barv. film **DNEVI JEZE**

26. aprila amer. barv. film **SINOVI MUŠKETIRJA**

Kranjska gora

25. aprila amer. barv. CS film **MC KENNOVO ZLATO**

26. aprila italij. barv. film **ZENE VLADAO**

Kranj STORŽIC

25. aprila amer. film **NAJBOLJ NEUMNI DNEVI STANLIA IN OLIA** ob 16. uri, amer. barv. CS film **POCITNICE V KALIFORNII** ob 14. uri, slov. barv. film **SEDMINA** ob 16. in 18. uri, premiera sved. barv. filma **VELIKA LJUBEZEN ELVIRE MADIGAN** ob 20. uri, premiera angl. zah. nem. barv. filma **VROCI PESEK OTOKA SYLT** ob 22. uri

28. aprila amer. barv. film **PLANET OPIC** ob 16., 18. in 20. uri

29. aprila amer. barv. film **PLANET OPIC** ob 16., 18. in 20. uri

25. aprila amer. film **NAJBOLJ NEUMNI DNEVI STANLIA IN OLIA** ob 14. uri, amer. barv. CS film **ROSEMARIJIN OTROK** ob 16. uri, grški barv. film **GRSKI BISERI** ob 18.10., angl. barv. film **SLED VODI V SOHO** ob 20. uri

26. aprila amer. barv. film **DIVJI ANGELI** ob 14. uri, amer. barv. CS film **ROSEMARIJIN OTROK** ob 16. uri, grški barv. film **GRSKI BISERI** ob 18.10., angl. barv. film **SLED VODI V SOHO** ob 20. uri

27. aprila amer. film **NAJBOLJ NEUMNI DNEVI STANLIA IN OLIA** ob 14. uri, angl. barv. film **SLED VODI V SOHO** ob 16. uri, grški barv. film **GRSKI BISERI** ob 18. uri, amer. barv. CS film **POCITNICE V KALIFORNII** ob 20. uri

28. aprila švedski film **JAZ ŽENI I. DEL** ob 16., 18. in 20. uri

29. aprila amer. barv. CS film **NAJVEČJI ROP STOLETJA** ob 16., 18. in 20. uri

25. aprila amer. barv. CS film **POCITNICE V KALIFORNII** ob 20. uri

28. aprila švedski film **JAZ ŽENI I. DEL** ob 16., 18. in 20. uri

29. aprila amer. barv. CS film **NAJVEČJI ROP STOLETJA** ob 16., 18. in 20. uri

25. aprila amer. barv. CS film **POCITNICE V KALIFORNII** ob 20. uri

28. aprila amer. barv. CS film **POCITNICE V KALIFORNII** ob 20. uri

29. aprila amer. barv. CS film **POCITNICE V KALIFORNII** ob 20. uri

25. aprila amer. barv. CS film **POCITNICE V KALIFORNII** ob 20. uri

28. aprila amer. barv. CS film **POCITNICE V KALIFORNII** ob 20. uri

29. aprila amer. barv. CS film **POCITNICE V KALIFORNII** ob 20. uri

Črna žena

V nedeljo zvečer ob sedmih bodo gostovali v Cerklijah igralci iz Sv. Duha pri Škofiji Luki. Predstavili se bodo z znano ljudsko igro s petjem »Črna žena«. Igralci iz Sv. Duha so na vsih dosedanjih gostovanjih sprejeli izredno toplo in upajo, da jih bodo tudi v Cerklijah.

Nastop Novomeščanov v galeriji

Pretekli teden so dijaki novomeške gimnazije pripravili svojim kolegom iz Škofje Loke literarni večer. V polno zasedeni galeriji loškega gradu so mladi literati iz Novega mesta recitarji svoje pesniške pravence. Celoten nastop je bil ubran na probleme človekovega življenja. Prireditev, z naslovom »Življenje-absurd« je prikazala tudi drugo plat sicer veselega mladega človeka.

A. L.

Dalmatinske pesmi in plesi v Cerklijah

Danes dopoldne ob desetih bo v Kinu v Cerklijah nastop svetovno znanega umetniškega ansambla Jedinstvo iz Splita, ki se bo gledalcem predstavil z dalmatinskimi plesi in pesmimi. Ansambel šteje 40 članov. To bo za prebivalce Cerkelj in okoliških vasi gotovo veliko doživetje.

an

Gorenjska rokometna liga — II. razred

Dijaški dom še vodi

V drugem razredu gorenjske rokometne lige so bila spomladni odigrana že tri tekma. Vsa pa so bila nepopolna, ker je bilo nekaj srečani preloženih zaradi slabih vremenских razmer.

Doslej pa so bili zabeleženi naslednji rezultati: Križe B : Šešir B 25:10, Radovljica B : Žabnica B 19:14, Krvavec : Kamnik B 13:24, Žabnica B : Selca B 5:0, Kamnik B : Storžič 24:6, Šešir : Radovljica B 12:13, Dijaški dom : Križe B 24:18, Duplje B : Krvavec 11:12, Žabnica B : Duplje B 23:13, Radovljica B : Dijaški dom 8:17, Selca B : Šešir B 35:8, Storžič : Krvavec 10:18.

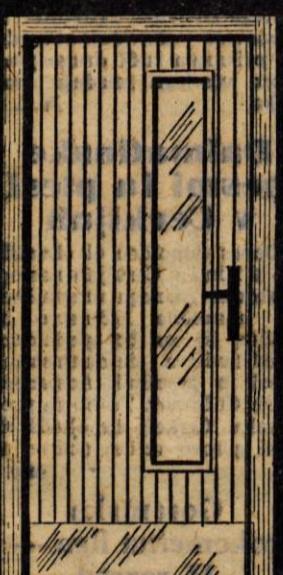
VRSTNI RED: Dijaški dom 20, Kamnik B 19, Radovljica B 16, Križe B 15, Selca B 11, Krvavec 10, Žabnica B 10, Šešir B 6, Duplje B 5, Storžič brez točke.

F. Porenta

Lesno industrijsko podjetje BLED

S svojimi obrati
BOHINJSKA BISTRICA,
BLED, MOJSTRANA in
PODNART

nudi svoje preizkušene
in renomirane proizvode

- vrata vseh vrst — stavbno pohištvo
- vezane plošče za gradbeništvo
- oprema avtomatskih keglijšč
- žagan les iglavcev
- žagan les listavcev
- ladjski pod
- stropne in stenske obloge
- sredice za panel plošče
- lesno moko
- lesno ambalažo
- vseh vrst
- vse vrste transportnih naprav
- čeličnine in gradbiščne omarice

Gospod Hanter je bil uporen star sanec. V predmestju Bonna je imel prijetno hišico, oddaljeno slabih pet minut od firme BUBLE & CO, kjer je bil glavni računovodja. Biti glavni računovodja v taki tovarni ni majhna stvar, zato je tudi plača kar lepa. Povedati je treba, da je bil še prvo leto na tem delovnem mestu in ker se je približevalo poletje, je pričel preštrevati prihranjeni denar. Sklenil je namreč, da bo s prihranjenim denarjem preživel dopust v inozemstvu, košč se spodobi za glavnega računovodjo podjetja BULE & CO.

Imel pa je gospod Hanter že nekaj let veliko željo. Obiskati Jugoslavijo, bolj natančno Slovenijo, ali z eno besedo, želel je preživeti dopust na Gorenjskem. Kdo ve kako in zakaj si je vtepel v glavo to fiksno idejo, a eno je bilo gotovo, da sedaj, ko je glavni računovodja in ima lepo plačo, lahko uresniči svoj sen.

Uresničevati ga je začel sredi julija, ko se je opremil z vso turistično kramo, odpravil na pot.

DROBCI

HENRIK
ZBIL

Ni svoboden, kdor nekoga zveže, saj mora paziti, da se mu ta ne razveže.

Z lačnim je hudo, s presitim še huje.

Priznanje da gospodar hlapcu, denar pa obdrži zase.

Mnogi ljudje ne nosijo obleke, pač pa ona njih.

Ni vse mlado, kar šteje malo let, in tudi ni vse staro, kar šteje veliko let.

Flore

Nezaželeni gost

Med vožnjo z expresom si je gospod Hanter lahko ogledal vse prospekte in turistične vodiče naše prelepje Gorenjske... Zadovoljno se je smehtjal, opazoval naravo, ki je hitela mimo njega, za kak trenutek malo zadremal in že se je videl, seveda v snu, kako uživa svoj dopust, kako je vse čudovito...

Končno je prispet. V glavi je imel popoln program bivanja in sklenil ga je po vrsti uresničevati.

Nastnil se je v udobnem hotelu in bil s prvimi vtisi sila zadovoljen. Vse je bilo v najlepšem redu, ne samo to, bilo je čudovito. Bilo je, potem pa se je začelo.

Hotel, kjer se je gospod Hanter nastnil, je bil res nadvse imeniten in to je gostom tudi godilo.

Tisto popoldne se je gospod Hanter odpravil na

ob jezeru. Ker mu je bilo vroče, si je zrahljal kravato, si stekel suknjič in ga pologel poleg sebe, potem pa skoraj v trenutku zadremal, kaj zadremal, kar pošteno je zaspal. Svež zrak in dolg sprechod, vse to ga je zdela, kakopak, tega pač ni bil navajen.

Naneslo je, da je prišel tod mimo nepridiprav s silno dolgimi prsti. Videl je, kako možkar sladko spi, videl je suknjič poleg njega, nobene priče v bližini in tako se je odločil stegniti prste po tuji lastnini. Izginil je v noč s suknjičem in vsem, kar je bilo v njem. Tega pa ni bilo takoj malo, v njem je bil skoraj ves denar, kar ga je ponesel s sabo.

Ko je postal hladnejši, se je gospod Hanter prebudil. Zadovoljno si je pomel oči, pogledal tja, kjer naj bi bil

suknjič, potem pa so mu oči skoraj izstopile iz jamic, kajti suknjič razumljivo ni bil. Poskočil je tako kot bi ga pičila osa in nesreča je hotela, da je poskočil preveč in se znašel do kolen v vodi in v blatu. Hitro se je skobaval na suho in od razburjenja so mu pričeli popuščati živci.

Hotel je proti hotelu in pridušeno klekl, da so se ljudje posmehujuče ozirali za njim,

»Vaš gost sem,« mu je odgovori računovodja iz Bonna in hoče vstopiti.

Med vrati pa je stal portir in nič ni kazalo, da se hoče odmakniti.

»Naš hotel je soliden in pri nas imamo samo solidne goste,« je dejal in pri tem opazoval človeka brez suknjiča, v mokrih in blatnih čevljih.

Gospodu Hanterju je tak odgovor kajpak zaprl sapo. »Vse kaže, da je tale portir velik šaljivec,« je dejal sam pri sebi in mu na tihem že oprostil to šalo.

Na žalost to ni bila šala in portir je gostu obrnil hrbet.

»Hej, kaj pa mislite?« se je gospod Hanter razjezik, ko je videl, da gre portir malo predaleč.

»Vaš gost sem in mislim, da imam pravico iti v svojo sobo, ki jo pošteno plačam. Portir ga vzvišeno pogleda in de ledeno: »Poznam naše goste in vem, da so vsi spoštovanja vredni gospodje, taki kot ste pa vi, so pa pri nas nezaželeni.«

Seveda se gospod Hanter ni dal kar tako in je glasno in odločno protestiral. Dolg je bil njun dialog in po kakšne polurnem prerekanju sta ugotovila, da je gospod Hanter res gost hotela in da ima pravico vstopiti tak kot je. Seveda so poklicali tudi Šefu hotela.

Ko ga je vrli turist zagledal, si je oddahnil in si mislil: »No, končno prihaja in sedaj se mi bo opravičil.«

Pa ni bilo tako.

Šef ga je resda spoštljivo pozdravil in dejal: »Gospod, prosim vas, če bi vstopili pri vhodu za delavce, kar tako nespodobno oblečeni ljudje k nam nimajo vstopa.«

Gospodu Hanterju je vzel sapo, a šel je za ſejom ne da bi se tega zavedel.

Kako je preživel ostali del dopusta ne vem, svoj plan pa je po vsej verjetnosti malo spremenil.

JSAKO
GLAS
SOBOTO

Razcestja

MIHA KLINAR
(MESTA, CESTE
IN RAZCESTJA)

IV. DEL

93

Še so težave, še nejasnosti, ki jih mora Štefi (in seveda tudi drugi odborniki sekcije socialistične stranke na Kobariškem) pojasnjevati članom, ki nenehno pozabljuje, kaj je bilo o Slovencih govorjenega na oktobrskem kongresu stranke v Bolzoni. Zato vprašujejo vse mogoče, čeprav bi morali vedeti, da je kongres s posebno resolucijo protestiral proti nasilni italijanski priključitvi ozemlja, naseljenega z neitalijanskim prebivalstvom, in zahteval za prebivalstvo Gornjega Poadižja in Julijske krajine najširšo, pravico do samoodločbe. Člani prihajajo namreč z vprašanjimi, o katerih ni težko uganiti, odkod izvirajo, saj jih širijo predvsem ženske, ki ponavljajo, kar so slišale pri Marijini družbi, v dokaz svojih trditev pa navajajo v teh časih že kot svet stare stavke iz italijanskih nacionalističnih časnikov, ki so skušali izrabiti združitev slovenskih in hrvaških socialistov z italijanskimi kot dokaz socialistične potrditve o priključitvi Primorske in Istre k Italiji.

»Ko bi bilo to res,« kaže Štefi italijanske časopise, »bi ti časniki že od jeseni sem ne psovali italijanskih socialistov z veleizdajalcu domovine in terre Italianissime!«

Toda ljudje še dvomijo in kažejo Štefi stare izrezke člankov, ki jih je čas že ob njihovem izidu zanikal. Ne vedo, kaj piše po italijanskih časnikih o slovenskih in italijanskih socialistih že mesece. Teh izrezkov jim duhovni očetje in razširjevalci novic o 'narodnem izdajstvu' slovenskih socialistov, ki se že od jeseni imenujejo komunisti, ne dajejo, saj bi ljudje potem vedeli, kako italijanski nacionalisti pišejo sedaj o 'maksimalistično-elekcionističnih' italijanskih so-

cialistih kot o 'slavo-bolscevichih', ker ne izločijo iz svojih vrst slovenskih in hrvaških članov, a italijanski socialisti v Trstu jim odgovarjajo: Najprej socialisti, potem Italijani! Najprej socialisti, potem Slovenci!

»To je tisto izdajstvo za obojne: za italijanske nacionaliste in nasilnike v Trstu, pa tudi za slovenske nacionaliste okrog tržaške »Edinstva«, pojasnjuje Štefi. »To pa ne pomeni, da smo protinarodni. Nasprotno! Kot internacionalisti poudarjam svojo pripadnost pred narodnostjo, ker verujemo, da bo skorajšnja revolucija v Italiji rešila ne samo socialnega, marveč tudi vprašanje nesvobodnih zatiranih narodov!«

Vera v skorajšnjo revolucijo je v Štefi nenehno prisotna, čeprav tej njeni veri v 'skorajšnjost' oporeka celo Jakob. V domačih pogovorih pa, ker na sejah in shodih noče ubijati te vere v drugih.

»Vera premika gore. A šele tedaj, kadar se premikanja gora lotijo verniki z lastnimi rokami in kadar je gora dovolj razrahljana. To pa smo že zamudili. Zamudili že ob prevratu.«

Toda Štefi ne neha verovati v 'skorajšnjost revolucije', čeprav je 'zamujenost' ob prevratu sama občutila. Odkar se je prepustila splošnemu toku gibanja, jo sleherno vzvalovanje in sleherna akcija delavstva, o katerih skoro sleherni danbere v »Delu« in italijanskih strankinih listih, napaja z novo vero, da se bo zganil v revolucijo ne samo italijanski proletariat, marveč proletariat vsega sveta in prižgal strahotno bakljo, s katero bo zažgal hišo laži, hinavščine in razbojništva — trhlo stavbo stare roparske družbe, rabi rada, bodisi pesniške Cankarjeve besede, ali pa Srebrničeve, kakor jih je slišala lani poleti v pogovoru med Srebrničem in učiteljem Zaggarjem. Slednji ji je za Novo leto pisal voščilno kartico z željami, da bi se kmalu uresničile vse težnje in nrepnenja zatiranega slovenskega ljudstva in vseh zatiranih na svetu.

— Bodo se! — je rekla konec decembra, ko je to kartico, prejela.

In v to verjame vedno bolj. Kakor da pomlad, ki že diha po dolini Nadiže, prinaša z novicami novo pomlad delavskemu gibanju tudi onstran

še vedno sporne in pogodbeno nedoločene meje, ki jo bo zbrisala revolucija, kakor bo zbrisala vse meje sveta in tudi to mejo, brez dvoma eno izmed najbolj krivičnih meja na svetu.

Da, revolucija, skorajšnja revolucija! Slovensko delavstvo se naposled le osvobaja vezi, s katерimi so ga povezali ob prevratu Kristan in drugi. Tudi tam večina komunistično razpoloženega članstva Jugoslovanske socialno demokratične stranke ni mogla večno naslediti Kristanovemu lisjaštvu. Članstvo je ogorčeno. Ogorčilo ga je zlasti Kristanovo zatekanje po pomoč k Zerjavovi policiji, ki mu je v času jesenskega zborja JSDS zaprla najbolj nevarna izvoljena delavska delegata Nina Furlana in Dragutina Gustinčiča. Samo tako je lahko speljal zbor na lisjaški način na svoj stari tir, nato pa se pripravil, da z vključevanjem svojih somišljenikov v izvrševalni odber dokončno udari po levici, po komunistično mislečem članstvu, oziroma po njihovih najbolj nepomirljivih predstavaikih, terjajočih takojšnjo združitev s komunistično organiziranim jugoslovenskim delavstvom.

»Razkol je neizogiben,« je že takrat govoril Srebrnič. Stranka ne bo mogla večno stati na razcestju. Kreniti bo morala po novi revolucionarni poti, kakor terja že celo leto večina članstva, in pustiti Kristana in njegove v njihovi lastni gnibili, čeprav živi Kristan v utvari, da je večina slovenskega delavstva za njim.

To utvaro razbija slovensko delavstvo prav te dni. Ljubljanska okrožna organizacija je izstopila iz stranke in sklenila, da ustanovi Socialistično delavsko stranko Slovenije, ki naj bi pripravila čimprejšnjo združitev s stranko jugoslovenskih komunistov. Sprožila je plaz, ki bo odnesel Kristana in njegove oprode, ki so si še februarja utvarjali, da je delavstvo množično z njimi, zdaj pa morajo razočarani ugotavljati, da gre delavstvo za komunisti, saj so se ljubljanskim delavcem in socialistom komunistične smeri takoj pridružili delavci z Jesenic, Javornika in Blejske Dobrave ter trboveljski rudarji skupaj s sodruži drugih zasavskih revirjev, nove strankine organizacije pa so vzniknile še v Kočevju, Kamniku in Kranju in drugih industrijskih krajih.

Sv. Lenart pod Krvavcem (7)

Kolikor kapel z rjuhe, toliko duš iz vic

Proti jutru so šli vsi svatje »beli dan pet«. Vsi so šli fiz hiše na kakšen bližnji hribček in peli narodne pesmi. Drugi so medtem v hiši vse pospravili in uredili. Če je bila v cerkvi maša, so šli potem vse tudis k maši.

To, kdaj se pripravlja konec svatbe, so svatje vedeli po tem, ko so jim prinesli na mizo zadnji obrok hrane — kuhanje češljje ali češnje. Rekli so tudi, da je peč že mrzla. Največ svatb je bilo namreč v predpustnem času in takrat je bilo seveda treba kuriti v peči.

Največje svatbe so trajale dva do tri dni, na njih pa je bilo zbranih tudi do 100 ljudi.

Običaji ob rojstvu niso bili tako širokega obsega. Sosedje so jih, če so bile z novo matico v dobrih odnosih, prinesle kakšne dobre, npr. kokoš, maslo, mleko ipd. Ob rojstvu je imel vsak otrok včasih veliko in malo botro pa

še botra. V cerkev sta otroka nesli botri, v cerkvi pri krstu, pa ga je držal v rokah boter. Doma je bila potem majhna pojedina.

Za žensko so rekli, ga gre po porodu lahko delat potem, ko prvič nese otroka v cerkev.

Pozneje, čez kakšen tened po krstu, sta boter in botrica prinesla otroku 3 ali 4 hlebce kruha, jajca in maslo — vse v košu.

Za birmo mora imeti fant moškega botra, dekle pa botro. Včasih so birmancem ob takšnih prilikah podarili v culi zavezane orehe, kakšne piškote in molitvenik, to pa je bilo tudi vse En boter ali

ena botrica lahko veže birmo tudi dvema hkrati.

Če otrok umre, preden začne hoditi v šolo (včasih: dokler ni šel k prvemu obhajilu), mu je moral boter kupiti krsto in ga nesti k pogreb.

Včasih so rekli, da za botra ne smeš odreči, če ti rečejo. Veljal je pregovor: Če se enemu odrečeš, se moraš deve tim ponujati!

Krstni boter je bil odgovoren tudi za otrokovo pravilno vzgojo, za to, da je prav zakorakal na pot življenja. Pravico je imel otroka opozoriti, če je hodil po krivih poteh.

Ob smrti so ustaljeni običaji, ki na deželi v glavnem veljajo še danes. Ko nekdo umre, ga morajo sosedje najprej umiti, obriti (če je moški) ter ga obleči v čisto črno obleko. Nekdaj je veljalo

pravilo, da je treba človeka dati na mrtvaški oder (»pare«). Prinesejo tudi nabozne slike in kipe, okrog mrljica pa postavijo rože in sveče. Na oder pred mrljico postavijo »kropilček« — majhno posodo s soljo in žegrano vodo. Žegrano vodo so imeli na kmetih včasih vedno doma; vsaj po literi jo je imela vsaka hiša. Če pa jo je zmanjkalo, so žegrani vodi dolili navadno — in tako je bila vsa žegrana.

Sosedje morajo postaviti tudi mrtvaški oder (»pare«). Prinesejo tudi nabozne slike in kipe, okrog mrljica pa postavijo rože in sveče. Na oder pred mrljico postavijo »kropilček« — majhno posodo s soljo in žegrano vodo. Žegrano vodo so imeli na kmetih včasih vedno doma; vsaj po literi jo je imela vsaka hiša. Če pa jo je zmanjkalo, so žegrani vodi dolili navadno — in tako je bila vsa žegrana.

Mrljica je moral nekdo tudi varovati. Če je umrla ženska, jo je varovala ženska, če moški, pa moški. Pravijo, da varuh »na luč merka«. Hkrati varuh tudi »boglonej veleva« — zahvaljuje se ljudem, ki so prišli pokojnika pokropiti.

Mrljici zvoniti takoj ob smerti »cingel«, potem pa zjutraj, opoldne in ob ave mariji »štuške« — vsakokrat po tri.

Krst so nekdaj zabilo sodje. Tisti, ki je varoval, je pobral rože in jih raznosil nazaj po hišah. Pri pogrebu je nesel mežnar »laterno«, kakšen otrok pa krije s smrtjo. »Pare« je treba takoj podreti, ker drugače — tako pravijo — čakajo drugega. Rjuhe, ki so bile zraven, se namočijo v

vodi, potem pa jih je treba čimprej obesiti, ne da bi se kaj ožemale. Menijo: Kolikor kapel pada z rjuhe, toliko duš je rešenih iz vic.

Pogrebi so bili včasih vedno dopoldne, ker so bile takrat tudi maše dopoldne. Če se v kakšnem primeru le ni dalo drugače urediti, je bil pogreb popoldne, toda maša za pokojnika je bila še na slednji dan zjutraj.

Pogrebščiro so jedli in pili v kakšni gostilni ali doma. Osmini dan je šla bližnja žlahta spet v cerkev in hkrati povrnala račune pri župniku.

Pravijo, da nekateri ne morejo umreti, čeprav so že čisto pri koncu, ker vidijo odprto nebo. Takega je treba nesti na plano ali k oknu, da lahko izdihne. V Praprotnem pri Škofu so morali dati staro mati k oknu, da je umrla. Tudi pri Maležu v Vrhovljah oče ni mogel drugače umreti, kot da je s svojimi očmi videl nebo, ki se mu je že prej prikazalo.

Ivan Sivec
(Naprek prihodnjic)

Gorenjski kraji in ljudje

Tovarš Ernest Petrič, član slovenskega Izvršnega sveta, se je nedolgo tega vrnil s 6-tedenskega potovanja po Združenih ameriških državah. Ljubezni se je odzval našemu vabili. V več številkah bomo priobčili njegov razgovor z našimi sodelaveci in tako skušali našim bralcem predstaviti Ameriko.

Najpomembnejši je človek...

V petem obdobju so uvedli šest odmorov po 5 minut — učinek je nekoliko padel, dekleta pa so tožila, da izgubljajo ritem. V šestem raziskovalnem obdobju so ponovno uvedli dva odmora in enim delavkam razdelili topli obrok na račun podjetja. Učinek je še zrastel. V sedmem obdobju so ob že znanih pogojih zmanjšali delovni dan za pol ure. Učinek se je nagnal povečal. V osmem obdobju so skrajšali delavnik še za pol ure, a učinek je ostal enak kot v obdobju 7 itd. (Industrijska sociologija Miller). Važna je vloga posameznika v skupini — je ugotovilo podjetje Western Electric. Tako se je v nekem smislu rodila industrijska sociologija. Program je vsekakor zanimiv.

Današnja Amerika poseča veliko pozornost tudi družbenemu raziskovanju: sociološkim, psihološkim, ekonomskim raziskavam itd. Izredno veliko študirajo Afriko, Azijo. Pa ne samo to. Celo naši strokovnjaki so mi pripovedovali, da postajajo ameriški izsledki na področju zgodovine, umetnostne zgodovine ipd. prav tako zelo pomembni.

Primer, ki ste ga navedli, kaže na njihov poslovni ekonomski interes — in ta je — o čemer ste govorili, dal svoje rezultate.

Amerika pa ni usmerjena, to me je po svoje presenetilo, samo k današnjemu in jutrišnjemu dnevnu. Pogosto misli dogorčno. Maogo institucij imajo, v katerih znanstveniki razmišljajo o prihodnosti o letu 2000. O prihodnosti — gledano z vojaškimi, ekonomskimi, političnimi, znanstvenimi, kulturnimi vidikov, pa ne razmišljajo samo državni organi, ampak tudi vsako večje podjetje zase. Futurologija, kaže, da je sploh moda v ZDA.

KAKO ŽIVE...
Povejte nam, kako živi poprečen Američan?

O poprečnih je težko govoriti, to veste takoj dobro

kot jaz. Poprečja — no to je odvisno, kje živi, kdo je, kakšna je barva njegove kože. Nekaj rečem le o srednjem sloju — kakor sem ga videl; z vrhnjimi ali najnižjimi sloji nisem prišel v stik.

Ameriška družina je v poprečju velika. Imajo 3, 4, 5 ali celo več otrok. Žena je običajno doma. Mož se vrne z dela okrog 18. ure. Potem se igra z otroki. Želja poprečne družine je stanovati na robu mesta. Tu je zelenje in ugodna klima, ki je cestna središča že dolgo več ne poznajo. Tu ni nasilja, kriminala, revščine, črncev, ki so v velikih mestih stisnjeni v mestna središča. Ob sobotah, ki so proste, se zabavajo. Bi dejal, da je naše življenje lepše, mnogo bogatejše in zlasti mnogo bolj osebno. Njihova hiša je običajno polna raznih delovnih priprav, ta sloj ima po navadi dva avtomobila. Sveda vedno ni tako, najnižji sloji žive bedno. Lastnik neke privatne šole v Bostonu mi je pripovedoval, da je vzel v svojo šolo 12 izbranih črnskih deklet — no le štiri so poznale očeta. Posebno so zanimivi odnosi med starši in otroci. Ko slednji odrastejo, žive po svoje in nimajo več posebnih stikov s starši.

Dohodki?

Niso pretirani. Tisto pa, kar je nenormalno, je podvrženo izrednim davčnim obremenitvam. Značilno za te dejele je, da so vsi industrijski proizvodi zelo poceni, a da je »delo« zlasti pa človekovo znanje zelo draga. V New Yorku me je strigel frizer za 6000 starih dinarjev. Za ta denar bi dobil npr. zelo dobro moško srajco ali dve slabši. Da, delo je draga. Zato so vse povsod tudi avtomati. Nekdo mi je pripovedoval, da so mu pred dnevi na njegovi parceli podrla drevo. Bilo je resda nekam zamotano delo, tako da so ga morali žagati po kosih od zgoraj navzdol. Dva delavca sta delala 5 ur — račun 164 dolarjev (okrog 200.000 S din), vse odstraniti pa je moral moj znanec sam.

Po Prešernovih stopinjah

NA DUNAJSKIH BARIKADAH

V okvir zapisov, ki jih veže naslov te rubrike, sodijo gotovo le taka sporočila, ki so v tej ali oni zvezi s Prešernom, predvsem pa z njegovim bivanjem v Kranju.

Tako bo povsem prav, če bom v enem prihodnjih zapisu poročal javnosti o novi najdbi — kusu Prešernovega pohištva, ki je bil po pesnički smrti prodan v eno od sosednjih hiš.

Nekoliko bolj se bomo odhalili o naslova, ko bomo pisali o Janezu Jalu, pisatelu, pesnikovem bližnjem rojaku z Rodin. Pisatelj bi prihodnje leto slavil 80-letnico rojstva, če ne bi že 1. 1966 umrl (kot župnik v Ljubljani).

Še dlje od Prešerna bomo v zapisu o zasluznem jezikoslovcu in pisatelju očetu Hippolitu (1650—1722). Zanj se je doslej trdilo, da je umrl v Kamniku (gl. Slov. biografiski leksikon 3. zvezek, str. 321), naša raziskovanja pa so dosegala, da utegne biti podatek očitna pomota in da kosti častitljivega predstavnika slarega slovenskega pismenstva prhne na starem kranjskem pokopališču.

REVOLUCIONAR DR. FÜSTER

Z e dlje časa imam v načrtu, da bi v te prešernovske zapise vključil tudi besedo o radovljškem rojaku doktorju Antonu Füsterju, udeležencu marčne revolucije I. 1848 na Dunaju.

Po sporočilu sodeč, se je Füster v Ljubljani družil s Prešernom in Copom. Ko je na večer 6. julija 1835 zvedel za tragično Copovo smrt v Savi se je javno na ulici pred stolnico na glas razjokal. — Že ti dve vesti nam morata vzbudit zanimanje za tega moža, ki se je po pripovedih sodobnikov »odlikoval po prikupni zunanjosti, simpatičnem nastopu, izrednem govorniškem daru, dobrodružnosti in po nesrečni vdanoosti svobodnjaški ideji.« Bil pa je Füster nenavadno nemirnega duha, bolj človek čustva kot intelekt.

Že v mladosti se je pričel vnemati za svobodoumna politična in kulturna gesla. Očitno je bilo, da je usmerjen v smislu prebujajočega se slovenstva. Takega človeka, kot nam ga predstavljajo te misli, si pač lahko predstavljamo kot privrženca, morda celo prijatelja Prešernovega in Copovega. Zato bo gotovo prav, če se s tem zanimivim rojakom pobliže seznamimo.

Anton Füster se je rodil 5. januarja 1. 1808 v Radovljici, umrl pa je 12. marca 1. 1881 na Dunaju. Gimnazijo in teologijo je študiral v Ljubljani, doktorat pa je načrpal na Dunaju. Tu je potem kmalu po promociji postal profesor na teološki fakulteti dunajske univerze. Znanstvena kariera je bila tedaj njegov življenjski smoter.

Toda prišlo je revolucionarno leto 1848. Doktor Füster, tedaj že štiridesetletnik, se je ves pomladil in razvnel za svobodnjaško misel in postal že kar pravi začenjenjak. Živel je sredi dijašta in se mladenci udeleževal vseh akcij revolucionarnega pokreta. Upri se je vladi, ki je zahtevala od njega naj s primerjami pridigami pomiri bojevito mladež. Nasprotno šel je na prižnico in neustrašno pozval dijake in visokošolsko mladino, naj vztrajajo v boju za zmago resnice in da naj jim v ta namen ne bo nobena žrtva pretežka. Z ognjem in močjo svoje beseide je klical mladenci na odpor in jim zagotavljal, da hoče tudi sam z legijo zmagati ali umreti. Ker je potem hrabro šel na barikade, so ga vzljubili tudi dunajski delavci, ki so skupno s študirajočo mladino tvorili jedro borbenih množic v marčni revoluciji. — Omembu vsekakor zasluži tudi sporočilo, da se je profesor Füster v svojih nagovorih obračal do slovenskih študentov v slovenščini. Prav tako je treba povedati, da se je profesor udeležil ustanovnega prvega slovenskega političnega društva »Slovenije« na Dunaju.

IZBRIS IZ SLOVENSKEGA RODU

A njegovi prijatelji, ki so že pričakovali, da se je profesor Füster vrnil v slovensko kulturno občestvo, so bili globoko razočarani. Iz starih Kmetijsko-rokodelskih Novic z dne 9. velikega serpana (avgusta) 1848 sem si izpisal zapis na strani 138:

»Vse se čudi nad obnašanjem našega rojaka gospoda profesorja Fistera na Dunaju. Pa kaj pravimo: našiga rojaka, ki je v vertincu svobodnosti že davnej Radovljico pozabil! Smešno je brati, kaj de je 7. rožnika Pražkim učencem v dvorani Dunajskega vseučilišča govoril: kot duhovnik imam v mislih bolj človečnost kot narodnost; stremeti moramo k enotnosti in bratstvu med narodi. — Kako je neki to, de bi gospod Fister, ki se v mnoge reči vtikuje in ki je ves goreč za svobodo, ravno za narodnost clo nič ne poragal, ko bi mu Frankofortska burja prijetnišča ne bila kot čista sapa Triglava?«

Tako so doktorja Füstra Bleiweisove Novice izbrisale z lica slovenskega naroda za vselej ...

Poslej je šlo z nesrečnim duhovnikom in profesorjem strmo navzdol. Najprej mu je nadškof prepovedal maševarjanje, službo pa je izgubil hkrati s to kaznijo. V strahu, da ga bo še kaj hujšega doletelo — na Dunaju so jeli preganjati in zapirati nekdanje preglasne revolucionarje

— je doktor Füster dne 6. oktobra 1849. pobegnil v Nemčijo, v Hamburg. Odtod je bežal še naprej v Bruselj in London ter končno v Ameriko. Tu se je poslej bedno preživiljal kot zasebni učitelj jezikov.

Sele 1. 1876. se je doktor Füster smel vrniti v Avstrijo. Nekaj časa je živel v Gradcu, smrt pa je dočakal na Dunaju. V sramoti in samoti ...

ZA OMILJENJE SODBE

T akratni Slovenci so mu zamerili, ker se ni počkal za boljšega narodnjaka. Izobčili so ga iz slovenskega občestva ... Ta sodba doslej še ni bila omiljena. Vse kaže, da mu tudi domača Radovljica ni odpustila: nobena od mestnih ulic ni imenovana po nesrečnem doktorju Füstu ... Tudi katke spominske plošče ne premore njegova nekdanka rojstna hiša. Pa čeprav je veljal Anton Füster nekoč za znamenitega moža, aktivnega politika in pisatelja mnogih spisov, ki so še vedno važen vir za našo zgodovino.

Gledano z drugačnimi, manj pristranskimi očmi, bi danes na doktorja Füstra manj zamerljivo sodili — ali pa ga celo razumeli. Saj je hotel biti v onih revolucionarskih vremjih predvsem človek, ne nationalist. Bolj so gabole socialne krivice — kmetje so bili tedaj še tlačani, delavci brezpravna raja, nasilja in krivic je bilo tedaj v Metternichovi dobitoliko, da je bila najaktualnejša borba za doseg človeškega dostojanstva. Bržcas je doktor Füster tako misil, ko je stal na barikadah s študenti in delavci raznih narodnosti, ki so tedaj živeli in trpeli na cesarskem Dunaju.

KAMNIČAN SMOLNIKAR

Ob razmišljaju o Füstrovi zapleteni usodi, nam misel nehoti uide k drugemu Gorencu, ki je prav tako moral zaradi svojih idej zapustiti domovino — k utopističnemu socialistu Andreju Bernardu Smolnikarju (1795 do 1869). O njem smo nekaj malega zapisali v zvezi s posvetilom, ki mu ga je v knjizico Krst pri Savici lastnorčno napisal pesnik Prešeren:

Bržkone pa bo treba o Smolnikarju, ki se je s svojimi številnimi knjigami, trdno zapisal v svetovno zgodovino socialističnih gibanj, še kdaj pisati.

(Nadaljevanje prihodnjic)

Crtomir Zorec

Nagradna uganka

Tokrat, dragi pionirji, ste me pa resnično razočarali. Tri dni že premišljujem, kaj je bilo narobe s fotografijo pionirskega nogometnega moštva Triglav, ki smo jo objavili minulo soboto. Prejel sem namreč samo dva (2) odgovora: enega pravilnega in enega napačnega. Kaže, da vas obračuni na zelenem polju ne zanimajo preveč. In vendar so fantje, ki jih prikazuje posnetek, približno vaših let. V osemletko hodijo, nemara celo v isti razred kot vi, zato mi ni jasno, kako ste mogli vsi po vrsti zatajiti. No, kar je, je. Upam, da bo prihodnji teden rezultat boljši. In še nekaj! Spričo slabega odziva je žrebanje to pot odpadlo. Dopisnico Martina Voršiča iz Kranja, ki edini vč, kdo so nogometni na sliki, bomo vtaknili med pravilne rešitve današnje uganke. Pa brez zamere, Martin. Upam, da ti bo sreča mila, da ti bo naklonila nagrada, saj nameravamo zaradi nepredvidenega razpleta dogodkov podeliti kar dve.

In zdaj brž k novi »zanki«. Navedite ime, narodnost in poklic moža, o katerem je bilo prav te dni, ko smo slavili stoto obletnico njegovega rojstva, napisanih in izrecenih mnogo besed. S svojimi dejanji je bistveno spremenil podobo sveta in bolj kot karkoli drugega vplival na zgodovino 20. stoletja.

Dopisnice pošljite na naslov: Uredništvo Glasa, Kranj, Trg revolucije 1, in sicer najkasneje do srede, 29. aprila. Opremljene morajo biti s pripisom »Nagradna uganka«.

UREDNIK

Lovski pes in pes čuvaj

Nekega dne sta se lovec in pes vračala proti domu, mino hiše bogatega kmetia. Ko je kmetov čuvaj opazil lovca in njegovega psa, mu je zalajal v pozdrav in ga obenem povabil k sebi. Lovski pes se je vabilu odzval in že je bil pri njem. Pes čuvaj ga je ves srečen vprašal: »Kje si bil danes s svojim gospodarjem?«

Lovski pes mu je odgovoril: »Kot vedno sem tudi danes šel na lov in mu pomagal pri njegovi službi.«

Nato ga je domači pes žalostno pogledal in rekel: »Meni se zdi, da imaš ti pri svojem lastniku precej lepše življenje kakor jaz. Vedno se sprehaš po gozdovih in poljih, užиваš prostost, za zavavo preganjaš divje živali in povrhu te gospodar tudi ceni in spoštuje.«

Lovski pes je presenečeno pogledal svojega prijatelja in

mu odgovoril: »Ne rečem, da se mi slabo godi, ni mi pa vedno tako lepo kot misliš. Moj posek ni ravno zabaven. Samo premisli, kako hudo je, kadar moram teči za preplašenim divjem zajcem, ga prehiteti in zapoditi svojemu gospodarju pred puško. Velikokrat drvim s tako hitrostjo, da mimogrede skoraj izgubim svojo pasjo dušo, toda zajec mi pobegne. V zahvalo pa me gospodar ozmerja.«

Pes čuvaj je bil malo presenečen. Ravno, ko mu je hotel zaupati svoje težave, se je oglasila lovска piščal, kar je pomenilo, da lovec kliče svojega psa. Razgovora je bilo konec. »Na svidenje!« je zaklical lovski pes in počkal pete. V hipu je izginil.

Emilia Rogelj,
6. razred
os. Š. Stane Žagar,
Kranj

Vaški opekarji so propadli

Včasih ni bilo tako lahko priti do kruha kot danes. Ljudje so morali delati veliko več, toda plača je bila običajno zelo majhna. Kmetje pozimi niso imeli kaj početi pa tudi poleti je bil njihov dohodek skromen. Zato so se pogosto zbirali v skupine, pletli košare, rezljali žlice, pripravljali ilovico in podobno. Delo seveda ni bilo lahko.

Opisala bom, kako so včasih pri nas delali opeko. V vasi sta delovali samo dve opekarji: prva je bila pri Kračmanu, druga pa pri nas. Opekarji so že sredi zime začeli kopati ilovico, saj je le-ta moralna biti premrznjena, kajti iz takšne ilovice se laže oblikuje opeko. Ko se je spomladis nekoliko ogrel, so jo z bosimi nogami pregnetli in steptali, se pravi, da so jo perili. Sele potem je bila primerna za modeliranje. Že zmodelirano so sušili na zraku — če je bilo vreme lepo en mesec, sicer pa precej dlje. Nato so kose zložili v peč. Opeke je lahko oblikoval en sam človek, toda ko so jih zlagali v pečnico, je bilo potrebnih 6 do 7 ljudi. Ti so ves dan

pridno delali. Opeko so postavliali tako, da sta med posamezne zidake prišla dim in ogenj. V peči je moralno goreti 4 do 5 dni. Kurili so dan in noč. Pri tem je pogorelo okrog 30 kubičnih metrov drva. Opeka je bila potem še cel teden v peči. Morala se je namreč dobro ohladiti. Sele nato so jo prodali.

Dokler niso poznali strojev, je izdelovanje opeke predstavljalo zelo naporen posel. Stroji pa so vso stvar zelo poenostavili. Odpadlo je na primer teptanje ilovice. Le sušenja in žganja niso mogli nadomestiti.

V naši vasi opeke ne izdelujejo več. S tem so prenehali po vojni, saj si je vsakdo rajši našel zaposlitev v tovarni, kjer je bil zaslužek boljši in delo manj naporno. Deloma so propadu vaških opekarjev krivi tudi večji obrati, katerih zidaki so bili mnogo cenejši.

Francka Štular,
7. razred
os. Š. Matija Valjavec, Preddvor

Ekskurzija v Škofjo Loko

V petek, 27. marca, smo krenili na ekskurzijo v Škofjo Loko. Iz Sovodnja smo smo se peljali po Poljanski dolini. Ob cesti se je vila Poljanščica. Izstopili smo na

Spoznal sem prijatelja

V sili spoznaš prijatelja, pravi star pregovor. Dober prijatelj je več vreden kot kup zlata, slab pa še počnega groša ne.

Imel sem srečo, da sem spoznal res dobrega prijatelja. To je bilo lani, ko sem moral zaradi bolezni v bolnico. Tam sva se srečala z Dragotom. Čeprav se do takrat še nikdar nisva videla, sem ga brž vzljubil. Ker sem bil hudo bolan in me niso puстили iz postelje, me je vsak dan obiskal in mi krajšal čas z branjem knjige. Kadarko so priše sestre z iglam, me je bodril in mi pomagal, da sem junaško, brez solz, prenesel njihovo špikanje. Večkrat je ponoči odprl vrata in potihoma vprašal: »Ali si žezen ali kaj potrebuješ ali ti lahko pomagam?« Vedno me je tudi spremiljal, če sem moral ma pregled v drugo stavbo.

Prišel je dan, ko sva se moralna posloviti. Odšla sva vsak na svoj dom. Stisk rok, objem ter komaj izgovorjen »zbogome« je bilo vse, kar sva spravila iz sebe. Za nama so se zaprla vrata bolnišnice. Bolečine so pozabljene, najino prijateljstvo pa ne bo nikoli.

Kondi Pižorn,
5. razred
os. Š. Matija Valjavec,
Preddvor

Škofjeloški avtobusni postaji. Tam smo prestopili na drug avtobus, ki nas je odpeljal na kolodvor na Trati. Na peronu smo malo počakali in si ogledali dva vlaka: potniškega in tovornega. Več ljudi je izstopilo, nekaj pa jih je tudi vstopilo.

Na Trati smo videli tovarne Kroj, Jelovica, LTH, Gorenjska predilnica in Termika. Izpred postaje smo se nazadnje odpeljal nazaj v Škofjo Loko. V slaščičarni pred Kamnitim mostom smo pomicali, nato pa krenili proti gradu. Ogledali smo si loški muzej, videli nagačene živali, razne slike, kipe, oro-

žje in druge predmete, ki so jih uporabljali včasih. Hoteli smo tudi v muzej NOB, a je bil na žalost zaprt.

Z gradu nas je pot vodila na Mestni trg, kjer sta kužno znamenje in vodnjak. Na Spodnjem trgu, kamor smo tudi šli, stoji stara kašča, v bližini pa tovarna Šešir. Nazadnje smo obiskali novo, moderno trgovino Nama.

Ekskurzija je bila zelo zanimiva. Videli smo veliko novega, žal nam je nekoliko ponagajal dež.

Silva Slabe,
3. razred
os. Š. Sovodenj

Mačice

Bil je pomladni dan. Z bratcem sva šla na sprehod. Pot naju je vodila ob robu gozda. Tam sva zagledala leskov grm. Bil je poln figic. Zraven je rastel grm z mačicami. Bratec je iz žepa potegnil nož in začela sva rezati veje ter delati šopek. Potem sva se spomnila mamica, ki ima zelo rada zelenje. Tako sva odhitela

proti domu. Ko je mamica odprla vrata ter zagledala šopek, se ji je obraz razjasnil in razlezel v nasmej. Lepo se nama je zahvalila.

Nama z bratcem pa je postal toplo pri srcu, ker sva mamica načudila veselje.

Breda Breznik,
4. razred
os. Š. Cvetko Golar,
Trata

Sprejem kurirčkove pošte

15. aprila dopoldan je naša šola sprejela kurirčkovo torbo. Naši pionirji so jo prevzeli od žabniških pionirjev ter jo prinesli pred šolo, kjer smo imeli prisrčno slovesnost. Najprej je predsednik pionirske organizacije prebral čestitke tovarišu Titu. Zatem so se zvrstile različne deklamacije, ki so jih pripravili učenci nižjih razredov. Po končanem sporedu smo vložili v kurirčkovo torbo še dva najboljša spisa na temo To je moja domovina. Na koncu nam je tov. Miran

Jakša-Jure, ki je sodeloval v pohodu 14. divizije na Štajersko, povedal dogodek, ki se mu je pripetil v časih, ko je bil še partizanski kurir. Ko je končal, so člani pevskega zbora naše šole zapeli dve pesmi. S tem je bila srečanost pri kraju. Naslednji dan pa so naši pionirji odnesli kurirčkovo torbo naprej v Škofjo Loko.

Janja Stanonik,
6. razred
os. Š. Cvetko Golar,
Trata

Predstavljam vam svoj bodoči poklic

»No, kaj boš postala, ko boš velika?« me je nekoga dne vprašal očka.

»Vzgojiteljica,« sem odločeno dejala.

»Že, že. Toda če se boš učila tako slabo kot sedaj, si ne boš mogla izbrati poklica vzgojiteljice, je že bolj resno odgovoril očka.

»Vzgojiteljica hočem biti, pa tudi učila se bom!« sem pribila.

Očka je odšel iz sobe, ker ga je obiskal prijatelj. Ostala sem sama. Na oknu sem zagledala punčko, ki se mi je smehtala. Ob njej sem si začela umišljati, kako skribim za gručo otrok, ki me vedno ubogajo. Pričovedujem jim pravljice, ki jih najrajer

poslušajo. Z vsemi sem enako prijazna...

Toda to so bile samo sanje, za katere bi rada, da bi se uresničile. Resnično, upam, da se mi nekoč tudi bodo.

Irena Dohar,
6. razred
os. Š. Stanka Mlakarja,
Senčur

Kako starši pomagajo otroku izbirati poklic?

Vsek razred ima tudi nekaj učencev, ki osni rāzred končajo s popravnim izpitom. Tako učenec kot tudi starši naj ne pozabijo, da se bo treba prav tako še isto leto odločiti za poklic. Kljub pričakovanemu neuspehu naj se prijavijo za delovno mesto v podjetje, seveda s potrebnim pojasnilom. Konec avgusta ali v začetku septembra bodo že prišli s pozitivnim spričevalom. Rado se namreč zgoodi, da konec avgusta ni več.

A. Križaj

Marta odgovarja

L. M. iz Gorenje vasi — Ali lahko narišete nekaj modelov za deklice stare od 8 do 12 let?

Marta — Narisala sem po vaših željah. Leva obleka je takša, da se podnjø lahko nosijo bluze in puloverji. Zelo je primerna za šolo saj jo

nikjer učnega mesta, kamor bi si učenec zaželel. Potem se pač odloči za učno mesto, ki je še prost. Take odločitve pa so največkrat nepravilne. Dobre in prizadevne namreč delamo le tisto, kar radi delamo. Delo, ki nam je naključno navrženo, nam le redko »teži«. Težko, da bi bil na primer fant zadovoljen v poklicu slikopleskarja, če pa je vedno hotel postati avtomehanik.

Starši se morajo, ko so njihovi otroci v osmem razredu, pravočasno pozanimati za vse možnosti, ki bi prišle v poštev za njihovega sina ali hčer in ne samo za tiste, ki so dejansko na razpolago.

A. Križaj

vaša deklica lahko nosi ves teden, menja pa samo bluzo.

Desna obleka ima kratke rokave in podaljšan život s pasom ter gubo. Zapenja se na hrbtni strani. Za obleko lahko sešijete več ovratnikov, ki jih po želji menjate. Pod ovratnikom je lahko pentija ali kravata.

Letošnjo pomlad se moda spet navdušuje za nagubana krila v karo vzorcu. Zraven se nosi dolga jopa iz blaga v barvi, ki se ujema z barvami krila. Ovratnik ima večje moške reverje. Pod jopo je srajčna bluza njen ovratnik sega pogosto čez reverje jope.

Kotiček za ljubitelje cvetja

Več liliј v naših vrtovih

PISE
INŽ. ANKA
BERNARD

Spomlad si sadimo lahko večino okrasnih rastlin, med njimi tudi ene najlahtnejših cvetnic — lilije, ki spadajo gotovo med najlepše vrte rastline.

Pri nas so najbolj razširjene bele lilije, ki napolnijo vrt s prijetnim vonjem. Šele zadnja leta se dobijo od časa do časa v predaji tudi druge sorte liliij, ki pa so v naših vrtovih še zelo redke. Pred novimi vrtnimi hibridi, ki jih vidimo na vrtinarskih razstavah, lahko samo strmimo, žal pa jih je tudi zelo težko dobiti.

Letos so pri HD Kranj na razpolago le rumene in tigraste lilije.

Lilije se najbolje počutijo v svežih, dobro propustnih tleh, bodisi peščeno humskih ali s šoto izboljšanih tleh. Posebno jim priha rastišče, ki je pripravljeno za azaleje in rododendron. Z njimi se tudi lepo družijo.

Ena najvhalenejših liliij za vrt so tigraste lilije, ki so podobne našim gorskim liliijam zlatemu jabolku ali zlatemu klobuku. Cvetovi pa so večji, številnejši, žive oranžne barve s črnimi pikami.

Sopoj cvetočih liliij med trajnicami (floks, astra, rudbekija, ostrožnik) in okrasnimi travami pridejo posebno lepo do izraza. V vrtu se dobro množijo z zarodnimi brsti.

Zdravnik svetuje

Ledvični kamni

Nenaden napad ledvičnih kolik je reden spremljavec ledvičnih kamnov. Do napada pride, kadar se ledvični kamen toliko poveča, da ovira normalen odtok seča, ali pa spremeni svojo lego in začepi enega od sečnih izvodil. Kamni nastanejo pri razvojnih nakazah ledvic ali ledvičnih čašic in je zato ovirano iztekanje seča. Na takem mestu se ob napačni prehrani zčno nabirati soli, ki se zlepijo v jedro kamna. Okrog jedra se še naprej odlagajo in lepijo soli in kamen tako raste. Oblika kamna je dokaj različna in odvisna od sestave in lege v ledvicah. So okrogli, gladki, robati, hrapi, rogljati itd. Včasih najdemo le enega, lahko jih je več. Če so številni in zelo majhni, govorimo o pesku v ledvicah.

V začetku kamen ne dela posebnih težav in ga zdravnik odkrije slučajno ob pregledu ledvic pri ponavljajočih se vnetjih. Običajno pa pride sredi noči in brez posebnega razloga do nenadnih močnih bolečin v desnem ali v levem ledju. Bolnik se zvija od krčev, često bruha. Tudi najkrepkejšega moškega te bolečine lahko privedejo do prave zmedenosti. Krči se širijo navzdol proti mehurju in spolovilu. Bolnika tišči na vodo. Seč je krvav in se ga le malo izloči. Ob takem napadu kamen potuje navzdol in če uspe zdrušiti po temenku sečovodu v mehur, bolečine za nekaj časa same ponehajo. Tak kamen lahko izločimo, zato svetujem, da med napadi in po njih vselej odtočite vodo v posodo. Kamen lahko ulevite in nesete na pregled. Šele po analizi kamna je mogoče svetovati pravilno dijetu, da ne pride do ponovitve. Bolnik z napadom ledvičnih kamnov je za zdravnika nujen primer in ga takoj obišče. Le močna iniekcija lahko kolike odpravi. Če se kamen ne izloči sam, je potreben specialni pregled pri urologu.

dr. Tone Košir

DRUŽINSKI
POMENKI

GLAS
SOBOTA

Obrtno podjetje Tržič

se priporoča s svojimi storitvami v mizarski, zidarski, tesarski, tapetniški in slikarski stroki.

Obenem čestita vsem delovnim ljudem za praznik dela.

Kolektiv

čevljarske delavnice Tržič

čestita vsem delovnim ljudem za praznik dela in jim želi veliko delovnih uspehov.

Samopostrežna restavracija Kranj
(zraven kina Center)

vam nudi vse gostinske storitve po najnižji ceni, najboljši kvaliteti in veliki izbiri. Tudi vi boste gotovo zadovoljni z našimi storitvami. Takoj lahko postrežemo večjim izletniškim skupinam. Priporočamo se. Obenem čestitamo vsem delovnim ljudem za praznik dela.

Elektro radio servis Bled

elektroinstalacije vseh vrst, strelovodi, ključavnicaštvo, elektromehanika in servisi.

Delovni kolektiv čestita vsem delovnim ljudem za praznik dela.

TRIGLAV konfekcija Kranj

vam nudi: letne ženske obleke, letne in zimske pižame ter spalne srajce za otroke in odrasle, domače halje in predpasnike, kvalitetne robce — ženske in moške v navadni in luksuzni embalaži ter otroške s privlačnimi motivi iz pravljic.

Vsem delovnim ljudem čestita za praznik dela.

gozdno
gospodarstvo
bled

čestita vsem delovnim ljudem in poslovnim sodelavcem za praznik dela.

„Intereuropa“

mednarodna
špedicija
in transporti
Koper

Filiala Jesenice
Filiala Kranj

se pridružuje čestitkam vseh delovnih ljudi za praznik dela in se priporoča s svojimi storitvami.

Delovna skupnost
in organi
družbenega
upravljanja

Komunalnega zavoda za zaposlovanje Kranj

čestita vsem delovnim ljudem Gorenjske za praznik dela in jim želi mnogo delovnih uspehov.

Tovarna elektrotehničnih in finomehaničnih izdelkov Iskra Kranj

proizvaja telefonske centrale, telefone, kinoakustične naprave, števce, stikalna, merilne naprave.

Kolektiv podjetja čestita vsem delovnim ljudem za praznik dela in jim želi še veliko delovnih uspehov.

**ŽIVILA
KRANJ**

skupno s poslovno enoto KOLONIALE Bled
čestita za praznik dela

Ceneje boste praznovali,
če boste kupovali v naših
trgovinah.

Za vas smo pripravili do 1. maja reklamno prodajo. Obiščite nas in izbirajte!

Cestno podjetje Kranj

čestita vsem poslovnim
priateljem in uporabni-
kom cest za praznik
dela.

**prešernovo
gledališče
k r a n j**

čestita vsem delovnim lju-
dem za praznik dela.

Tehtnica

Kranj

Izdelovanje in popravilo
tehtnic, mesoreznic, kav-
nih mlinčkov.
Čestita vsem delovnim lju-
dem za praznik dela.

Engineering Kranj

Trg revolucije 2/IV

Vsem delovnim ljudem če-
stitamo za praznik dela.

**Ključavnicaštvo
Radovljica**

čestita vsem delovnim lju-
dem in poslovnim priate-
ljem za praznik dela in se
priporoča s svojimi storit-
vami.

OBCINSKI SINDIKALNI SVET SKOFJA LOKA
SKUPŠCINA OBCINE SKOFJA LOKA
OBCINSKA KONFERENCA ZK SKOFJA LOKA
OBCINSKA KONFERENCA SZDL SKOFJA LOKA
ZDRUŽENJE BORCEV NOV SKOFJA LOKA
OBCINSKA KONFERENCA ZMS SKOFJA LOKA

Za delavski praznik 1. maj
čestitamo vsem delovnim
ljudem občine Škofja Loka

**TOVARNA
VERIG**

Lesce pri Bledu

priporoča svoje izdelke
kot vse vrste vijakov, ve-
rig in raznih kovaških iz-
delkov.

Obenem vsem delovnim
ljudem, odjemalcem in po-
slovnim prijateljem čestita
za praznik dela.

Trgovsko podjetje

**Delikatesa
Jesenice**

čestita vsem delovnim ljudem za praznik dela in se
potrošnikom še nadalje priporoča za nakup v svojih
bogato založenih poslovalnicah.

**Mesarsko
podjetje
Tržič**

se cenjenim odjemalcem
priporoča tudi v bodoče s
kvalitetnimi izdelki in pr-
vovrstnim svežim mesom
vseh vrst po konkurenčnih
cenah. V naših poslovalni-
cah v Tržiču in Kranju
boste solidno postreženi.

Vsem delovnim ljudem ko-
lektiv podjetja čestita za
praznik dela.

Industrija
bombažnih
izdelkov

Kranj

Povsed zahtevajte naše iz-
delke, ker so kvalitetni in
priznani na domačem in
tujih tržiščih.

Bogatemu asortimentu izde-
lujemo žakardске dekorati-
vne tkanine za pregrinjava-
la, zavese, prevleke in pr-
te, žakard gradle za žim-
nice in posteljne damaste
v pastelnih barvah.

Kolektiv čestita za delav-
ski praznik

kemična
čistilnica
in pralnica

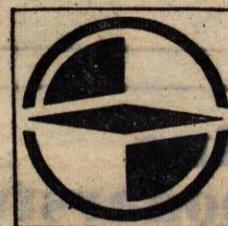
**Komunalni servis
Jesenice**

čestita vsem delovnim lju-
dem za praznik dela.

Cenjene stranke obvešča-
mo, da v zbiralnico v
Kranju, Na skali 4, pri
Čenčiu in zbiralnico v
Radovljici, Linhartov trg
20, dostavljamo očiščene
obleke in pobiramo za či-
ščenje dvakrat tedensko,
in to vsak ponedeljek in
četrtek. V zbiralnico v Tr-
žiču, Partizanska 12, pa
vsako sredo in petek. Ci-
stimo tudi oblačila iz
usnja.

Priporočamo se,

KOMPAS

Nudimo vam vse vrste turističnih storitev — posredujemo nabavo potnih listov za vse države — organiziramo izlete z lastnimi avtobusi po domovini in v tujino — prodajamo železniške in letalske vozovnice za proge po vsem svetu — posredujemo vse turistične informacije in hotelske rezervacije — imamo redno taksi službo, telefon 22-059.

Vsem kolektivom in delov-
nim ljudem čestitamo za
praznik dela in jim želimo
prijetne praznike.

Poslovalnice:

Kranj, Bled, Garni hotel Bled, Jesenice, Ko-
rensko sedlo, Ljubelj: Restavracija, hotel
Panorama in žičnica, Kranjska gora - motel

DE Gorenjska Lesce

DE Pekarna Kranj

DE tovarna čokolade Gorenjka Lesce

DE Pekarna Tržič

**Živilski kombinat
ŽITO Ljubljana**

čestita vsem svojim po-
trošnikom za praznik dela
in priporoča svoje izdelke,
kot so: žitarice, mlevske
izdelke, kruh, pecivo, te-
stenine, pekate, čokola-
do Gorenjka, rolade, kola-
če in izdelke obrata Šumi.

Skupščina občine Kranj
in družbenopolitične organizacije

OBCINSKA KONFERENCA SZDL
OBCINSKA KONFERENCA ZK
OBCINSKI SINDIKALNI SVET
OBCINSKA KONFERENCA ZMS
ZVEZA ZDRUŽENJ BORCEV NOV
ZVEZA REZERVNIH VOJAŠKIH STARESIN

ZADNOV

čestitajo vsem delovnim ljudem za praznik dela in jim želijo še nadaljnji uspehov pri gradnji socialistizma

Gozdno gospodarstvo Kranj

s svojimi enotami čestita vsem poslovnim prijateljem in delovnim ljudem za praznik dela

čestita za praznik dela in priporoča: filter črpalke in centrifuge za galvane, dvižna garažna vrata, opremo za interni transport, roletna vrata za motorno in ročno dviganje vseh velikosti, celotno opremo v železu za stavbarstvo — notranjo opremo ter naprave za industrijo in druge potrošnike. — Kleparska dela z vsemi materiali. — Strojna obdelava. — Vse storitve občanom iz kovinske dejavnosti.

Kovinsko podjetje Kranj

Čevljarna Ratitovec Železniki

čestita vsem delovnim ljudem za praznik dela. Obenem priporoča nakup svoje kvalitetne in praktične obutve.

Dimnikarsko podjetje Kranj

čestita vsem delovnim ljudem in poslovnim prijateljem za praznik dela

Slaščarna »Na Planini« (pri mostu na Planini)

čestita vsem cenjenim strankam za praznik dela. Dnevno sveže slaščice, čajno pecivo, turška kava, sladoled. Vse vrste slaščic po naročilu.

Kolektiv

ZDRAVSTVENEGA DOMA KRAJN

Z ENOTAMI V KRAJNU, ŠK. LOKI IN TRŽIČU

ČESTITA OBCANOM ZA PRAZNIK DELA.

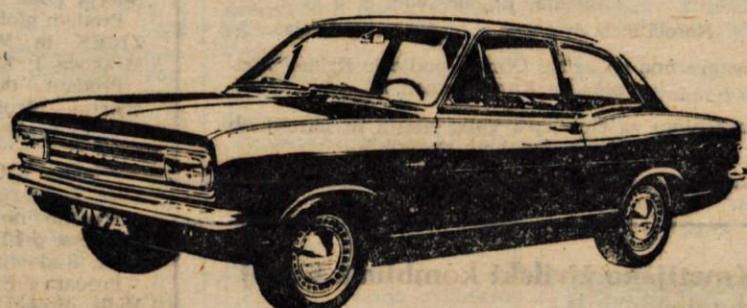
Lesna industrija Kranj

čestita vsem delovnim ljudem za praznik dela.

Izdeluje:
žagan les, ladijski pod, leseno embalažo — zaboje, eslinger rolete iz borovega lesa — plastificirane, plastične, platnene zavese na brezkončni trak — na samonavjalce — na koščke, drvonitke v različnih vzorcih, predсобne stene iz drvonitke, izdelke iz drvonitke po naročilu, kakovostne hotelske — servisne — radiotelevizijske — male pisalne mize. Kakovostni izdelki, nizke cene in hitra dobava.

VAUXHALL VIVA za vas in vašo družino

**SPORTNA VOŽNJA, EKONOMIČNOST
SOLIDNA ANGLEŠKA IZDELAVA**
Cena vozila (1200 ccm, 47—60 KM)
od DM 4367 in N din 12.015 dalje.
Servisi in rezervni deli zagotovljeni.

General Motors

INFORMACIJE IN PRODAJA:

avtotehna

LJUBLJANA, Titova 25, tel. 312-022

Komisija za volitve in imenovanja SKUPŠCINE OBCINE TRŽIČ razpisuje prosti delovni mesti

- ravnatelja osnovne šole heroja Bračiča Tržič in
- ravnatelja osnovne šole Križe

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da imajo visoko, višjo ali srednješolsko izobrazbo pedagoške smeri, opravljeni strokovni izpit in 10 let neposredne pedagoške prakse;
- da so aktivni družbenopolitični delavci.

Ponudbe s kratkim življennepisom in dokazili o strokovnosti sprejema komisija za volitve in imenovanja skupščine občine Tržič do vključno 15 dni po objavi razpisa. Nastop službe s 1. septembrom 1970.

dinos

PIONIRJI:

Veliko nagradno akcijo zbiranja odpadnega papirja v Sloveniji od 1. aprila do 31. maja organizira podjetje DINOS skupaj z KB in ZPMS.

Pionirji, vključite se v akcijo in tekmuje za najboljša mesta. Poleg visokih odkupnih cen vas čakajo še denarne in praktične nagrade.

Pri zbirjanju papirja ne pozabite na varčevanje!

NIKO

kovinarsko podjetje Železniki

odproda

BRUSILNI STROJ — ploščinski K. Jung, rabljen

STRUŽNI AVTOMAT, rabljen

STRUŽNICO ALAT, rabljeno

OBROBNI STROJ ZA PLOČEVINO, rabljen

2 AVTOMATA ZA ŽIČNIKE, rabljena

Licitacija bo 30. 4. 1970 ob 9. uri v podjetju. Prednost za nakup ima družbeni sektor.

CREINA

skupščina občine Tržič

**Ljubitelji
štporta!**

**Šesto svetovno
prvenstvo
košarke**

ki bo od 16. 5. do 24. 5. 1970
v Ljubljani

Na voljo so vam vstopnice za vse finalne tekme. Vsa pojasnila dobite v turističnem oddelku Creine, Kranj, Koroška c. 8/I, stranski vhod (bivši Gorenjski tisk), tel. 21-022

Turisti!

Priložnost vam nudi ugodnost.
Za vsakogar nekaj, nekaj za
vse, dobite v gostilni in trgovini.

Jože Malle

Loiblal — Sv. Lenart v Brodah,
le 3 km od Ljubljanskega predora.
Govorimo slovensko! Ugodna me-
njava! Dobrodošli!

Turisti!**Servis**

Vse lastnike osebnih avtomobilov priznane tovarne Renault obveščamo, da je podjetje pre-
vzelo servis za vsa vozila znamke Renault.

Vse redne servisne pregledne in druga popravila teh avtomobilov bomo opravljali od 4. maja 1970 dalje.
Odslej tudi avtomobili Renault v naših priznanih servisnih delavnicah. Pripeljite vaš avto, prepričali se boste!

CREINA KRAJN,
Servis osebnih avtomobilov
Labore, Ljubljanska 22

Reklamna prodaja do 1. maja

čokoladni desert — 500 g — Kandit	6 din
paris keksi — 500 g — Koestlin	3,60 din
agro piknik — 125 g — Delamaris	1,80 din
turist pašteta — 125 g — Delamaris	1,75 din
oranžni sirup — 0,75 l — Talis	4,70 din
limonin sirup — 0,75 l — Talis	4,70 din
grozdn sok — 1 l — Presad	3,00 din

belo vino in rdeče vino en starček po reklamni ceni

Tekstilna tovarna

SUKNO Zapuže

p. Begunje

razglaša prosta delovna mesta

ključavničarjev

Pogoji: VK ali KV delavec s prakso, stanovanje čim bliže podjetja, nastop dela čimprej, poskusno delo 6 mesecev, osebni dohodek po pravilniku.

Kandidati naj pošljajo svoje ponudbe splošno kadrovski službi podjetja. Razglas velja do zasedbe delovnega mesta.

Podjetje za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo Kranj naproša hišne svete in stanovalce, da poskrbe za izobesjanje zastav na zgradbah ob praznikih 27. april, 1. maj in ob praznovanju 25. obletnice osvoboditve.

Zastave naj bodo izobesene do 11. maja.

Dotrajane zastave zamenjajte z novimi, če zastav nimate, jih nabavite.

Naročilnico dvignete v tajništvu podjetja.

Zastave ima na zalogi Obrtno podjetje Krim (Obrtnik) na Koroški cesti 12.

Poskrbimo za čim lepši videz mesta in naselij ob tako pomembnih praznikih.

Prodam

Prodam SADNO ŠKROPLJICO pohorko (50 litrov). Senčur 119

Prodam dobro ohranjen vprežni OBRAČALNIK za senčno Dolinar Peter, Sv. Duh 47, Škofja Loka

Prodam globok otroški VOZICEK in MOPED kolibrji Mrakova 1, Kranj

Prodam dobro ohranjen športni otroški VOZICEK Senčar Franc, JLA 5, Kranj

Prodam KRAVO po izbiru Luže 7, Senčur

Prodam nov GUMI VOZ Poizve se pri Brce Vinku, Misika 1, Radovljica

Prodam SENO in SLAMOVIDIC Franc, Partizanska Bled

Prodam nov ELEKTROMOTOR 7 KM in 2800 obratov na minuto ter KROŽNO ZAGL z močnim stojalom. Marko Albin, Naklo 114

Prodam mlado KRAVO s letom. Voglje 60, Senčur

Zaradi selitve ugodno prodam MOTORNO KOLPO 125 ccm DANUVIA, lesene AVTOGARAŽO, delovno MIZO, PRIMEŽ, trodelno OMERO in POSODO za med. Buteljka Vida, Kranj, Savska loka 10

Poceni prodam skoraj novo traktorsko SNOPOVEZALKO fella. Godešič 31, Škofja Loka

Prodam SEMENSKI KRON PIR viktoria, Lahovče Cerkle

Prodam hlevski GNOJ, klje 48

Prodam drobni KROMPLIS Okroglo 10, Naklo

Prodam KONTRABAS BAS. Primož Lojze, protro 1, p. Selca

Prodam SEMENSKI KRON PIR igor. Zapoge 19, Vodic

Prodam ELEKTRODINOMO-MOTOR 3KM. Franc st., Tupaliče 41, Predvor

Prodam SLAMOREZNICA maribor brez puhalnika, vpenjavi OBRAČALNIK za senčno 20-colski GUMI VOZ, nosnosti 5 t, primeren za traktor Senk Alojz, Jezerska cesta 11, Kranj

Prodam traktorski OBRAČALNIK in ZGRABLJALNIK za seno. Stružev 9, Kranj

Prodam kompletno električno OMARICO za gradivo. Poizve se v trgovini Gorešček v Kranju

Prodam SLAMOREZNICA s puhalnikom in verigo na 600, GUMI VOZ in PUNTE betoniranje. Senično 15, Kranj

Prodam dobro ohranjen kombiniran otroški VOZICEK in STAJICO. Svetina, Mlaka jeva 22, Kranj

Prodam KRAVO, KONJAFIAT, Strahinj 7, Naklo

Prodam PUNTE in BANKENE. Trstenik 25, Golnik

Za 450 din prodam globok otroški VOZICEK tribunj Kranj, Kajuhova 28

ISKRA

Elektromehanika Kranj

v ZP Iskra Kranj

razglaša

naslednja prosta delovna mesta:

1. vodja tehnične priprave dela
v obratu mehanizmi v Lipnici

2. vodja gospodarske priprave
proizvodnje

v obratu mehanizmi v Lipnici

3. kalilec
v kalilnici orodjarne

Pogoji:

pod tč. 1.: dipl. strojni inženir s štiriletno prakso ali strojni inženir s šestletno prakso ali strojni tehnik z osemletno prakso;

pod tč. 2.: dipl. ekonomist s štiriletno prakso ali ekonomist s šestletno prakso ali ekonomski tehnik z osemletno prakso;

pod tč. 3.: kvalificiran kalilec ali kvalificiran delavec kovinarske stroke s triletno prakso.

Pismene prijave pošljite na kadrovski oddelki naše tovarne do 10. maja 1970.

Prodam levi vzdijiv ŠTEDILNIK, PLINSKI ŠTEDILNIK in POMIVALNO MIZO. Kokrica 78, Kranj 1826
V okolici Škofje Loke prodam LOPO, primerno za vendar Naslov v oglašnem oddelku 1827

Prodam vprežni KULTIVATOR in SONCE 3. Sp. Bela 5, Preddvor 1828

Prodam večjo količino njivskega SENA. Poljšica 4, Podnar 1829

Po ugodni ceni prodam ohranjen otroški VOZICEK drap barve. Proj. Pavla, Pevno 8, Škofja Loka 1830

Prodam GRAHORO in SEMENSKI KROMPIR igor. Praprotna polica 13, Cerkle 1831

Prodam 6 let staro KOBILO, težko nad 500 kg, vajeno poznih in poljskih del ter emajlirano POMIVALNO MIZO. Jesenko Cecilia, Žirovnica 89 1832

Prodam kombiniran globok otroški VOZICEK. Kranj, Škofjeloška 28 1833

Prodam skoraj novo kompletno DNEVNO SOBO iz mahaonija. Petrič, Gospovska 19, Kranj, telefon 21-257 1834

Prodam SEMENSKI KROMPIR igor. Visoko 9, Šenčur 1835

Prodam 170 kg težkega PRASICA za zakol in mlado KRAVO po teletu. Voklo 63, Šenčur 1836

Prodam SLAMOREZNICO z verigo in puhalnikom, SADIČEC za krompir filsageret, OBRAČALNIK sonce, MLATILNICO s čistilnimi napravami in 100-litrski KOTEL za žganje. Ljubno 12, Podnar 1837

Prodam 7 tednov stare PSE (samci), pasme istrske gojač. Studenčice 7, Lesce 1838

Prodam rabljen STROJ za zdno opeko (zidake). Zelič Stane, Sv. Duh 42, Škofja Loka 1839

Poceni prodam oziroma dam v najem PARCELO na Labrah. Podboršek, Kranj, Zlatopole 6 1840

Prodam nepitanega delovnega VOLA. Mohorič Peter, Prtovč 4, Železniki 1841

Prodam 8 tednov starega BIKCA za reko. Šuštar, Ostrov 6, Železniki 1842

Prodam drobni KROMPIR za krmo. Praprotna polica 8, Cerkle 1843

Prodam šest tednov stare PRASICKE. Zg. Brnik 67, Cerkle 1844

Prodam suha BUKOVA DRVA. Zg. Besnica 24 1845

Prodam KRAVO po izbiri in 14 mesecov starega BIKA. Zaglog 17, Cerkle 1846

Prodam ZAZIDLJIVO PARČELO. Poizve se v Cerkljah št. 35 1847

Prodam 1000 kg SENA in OTAVE. Crngrob 11, Žabnica 1848

Prodajamo JARCKE leghorn, srednje težke, rjave, dobre nesnice, stare od dveh mesecov dalje do treh. DOBITE JIH VSAK DAN do konca avgusta. Erzen, Okroglo 24, Naklo 1849

Prodam aluminijasti KIOSK 4 X 12 m v Naklem. Informacije na telefon 22-666 Kranj ali v oglašnem oddelku 1850

Prodam dobro ohranjen MOTORNO ŽAGO joby. Jezerska cesta 89, Kranj 1851

Prodam 9 let starega KONA, 200 kg KROMPIRJA dežire po 50 S din, dva KOMATA — komplet. Zapoge 11, Vodice 1852

Ugodno prodam skoraj nov otroški ŠPORTNI VOZICEK. Smledniška 78 b, Kranj 1853

Prodam SEMENSKI KROMPIR igor in viktor ter krmilno RŽ. Vopovlje 2, Cerkle 1854

Prodam otroški ŠPORTNI VOZICEK. Brešar, Smledniška 44, Kranj 1855

Prodam večjo količino KROMPIRJA igor. Legat, Rodine 17, p. Žirovnica 1856

Poceni prodam FIAT 600 D. V račun vzamem tudi moped. Vilfan, Dobropolje 4, Brezje 1872

Prodam AMI 6, letnik 67, ogled v soboto ves dan in v nedeljo dopoldne. Kranj, Staneta Žagarja 23, telefon 23-973 1873

Prodam MOPED kolibri. Rozman Franc, Kranj, Ljubljanska 5 1874

Prodam dobro ohranjen MOPED. Podpeskar, Milje 15, Šenčur 1875

Nujno prodam AVTO NSU prinz 4 L, letnik 1964, dobro ohranjen. Lahko tudi na ček. Ogled popoldne. Rogelj, Ljubljanska 32, Kranj 1904

Zaposlitve

MIZARSKEGA POMOCNIKA in VAJENCA sprejemam, Ogris Andrej, Trojarjeva 9, Kranj (Kalvarija) 1798

Iščem mesto pomožne KUHARICE. Naslov v oglašnem oddelku 1889

Takoji zaposlim k manjši družini brez otrok GOSPODINJSKO POMOCNICO. Lahko mkljša upokojenka. Pogoj ugodni. Boč Franc, Ljubljana, Čargoča 4 1890

Privatni mojster kamnosek iše TAJNICO z znanjem italijanskega jezika. Ponudbe s sliko pošljite Kocjančiču Francu, Črničec, Brezje 1891

Takoji sprejemam KROJSKO POMOCNICO. Plačam dobro. Za stanovanje in hraneno preskrbljeni v prodam PUNTE. Vidmar Ignac, Kranj, Cesta St. Žagarja 48 1892

PREŠVALKO v usnjeni galeriji stalno zaposlim takoj. Okršlar Janez, izdelovanje usnjene galerije, Kranj, Prešernova 12 1893

MIZARJA za pohištvena dela sprejemam takoj. Plača po dogovoru. Ponudbe oddati pod »vodilni mizar« 1894

Sprejemam VAJENCA za oblaganje keramičnih ploščic. Brešar Filip, Smledniška 44, Kranj 1895

Takoji zaposlim AVTOMEHANIKA. Avtomehanična delavnica, Kranj, Ljubljanska cesta 5 1896

Takoji uslužbenka s triletno punčko nujno iščem SOBO in KUHINJO, po možnosti opremljeno. Po službi lahko pomagam. Naslov v oglašnem oddelku 1880

Zakonca brez otrok iščeta SOBO v Kranju ali okolici. Naslov v oglašnem oddelku 1881

V Kranju prodam do prve plošče zgrajeno medetažno HISO na sončnem kraju. Sabolčič Jože, Kebetova 1, Kranj 1882

Takoji oddam neopremljeno SOBO, lahko tudi zakoncema brez otrok. Kranj, Šorljeva 25 1883

Oddam dve SOBI proti plačilu dve leti naprej. Smledniška 41 a, Kranj 1884

Mlada zakonca nujno potrebujejo v Škofji Loki ali okolici neopremljeno SOBO in KUHINJO ali samo SOBO za tri leta. Plačata naprej ali dasta 1000 din nagrade. Ponudbe pošljite na upravo pod »mirna« 1885

Prodam dvosobno komfortno STANOVANJE v Stražišču, prvo nadstropje, poseben vhod, dvorišče, nekaj vrta in garaža. Vseljivo septembra ali oktobra. Ogled v soboto od 16. do 19. ure in nedeljo od 9. do 12. ure. Dolinšek, Kranj, Šempetrská 34/I 1886

Prodam leseno prazno HISO 5 x 7 z gozdčkom in njivo ob hiši, skupaj 2000 m² zemlje, v bližini Lukovice ob cesti Domžale–Trojane. Ponudbe poslati na upravo pod »16.000« 1887

Mirna tričlanska družina iše SOBO in KUHINJO v Kranju ali okolici. Nudi 1000 din nagrade. Naslov v oglašnem oddelku 1888

Neto 70 g, cena 5 din. Čaj pošljem po poštnem povzetju, manj kot tri pakete ne pošljem po pošti. Pošto plača naročnik. TOMAŽINC JOŽEF, predelovanje zdravilnih zelišč IZOLA, Plenčičeva ulica 4 1898

Iščem starejšo osebo z nekaj gotovine za dograditev nove hiše. Nudim stanovanje. Ostalo po dogovoru. Naslov v oglašnem oddelku 1899

Za več let dam v najem 50 avrov travnika pod k. o. Podreča, Guzelj, Zg. Šenica 3, Medvode 1900

Dve VOZOVNICI za IZLET v PARIZ od 1. do 4. maja z radi bolezni ODSTOPIM. Informacije na telefon 21-374 Kranj pri tov. Vidi od 7. do 14. ure vsak dan 1901

Prireditve

GOSTISCE pri JANCU iz Srednje vasi vam čestita za praznik dela in vas vabi v soboto, 25. 4. in 1. ter 2. maja na ZABAJO s PLESOM. Igra ansambel FRENKY. Vabiljeni! 1902

Nedeljski MLADINSKI PLES v DELAVSKEM DOMU vhod 6 od 17. do 21. ure v nedeljo 26. aprila, Igrajo MINGERVE iz Ljubljane 1903

(bivši Beksel)

obvešča vse cenjene potrošnike krmil, da ima stalno na zalogi krmila za:

kokoši nesnice in piščance, krave molznice in teleta, koruzo v zrnju, pšenico, tropine itd.

Cene zmerne, dostava hitra

Ostalo

ROLETE lesene, plastične, žaluzije naročite zastopniku Špiralu, Gradnikova 9, Radovljica, telefon 70-046. Pišite, pridem na dom 1761

Prireditjem veselic in zavbnih večerov se priporoča dobro uigran KVINTET s PEVCEM z izvajanjem narodne in zabavne glasbe za PLES. Prodamo OJACEVALEC za prenos glasbe. Ponudbe pošljite pod »po želji tudi trije« 1765

ANSAMBEL na razpolago za prvomajske praznike. Naslov v oglašnem oddelku 1897

NOVO! DOMACI CAJ »TAVZENTROŽA«. Caј tavžentroža je sestavljen iz 12 vrst znanih zdravilnih in aromatičnih zelišč. Caј TAVZENTROŽA prijetno osvežuje in krepi ter je prijetnega harmoničnega okusa. Caј TAVZENTROŽA pošpešuje prebavo, odganja vetrove, čisti črevje in odvaja vodo. Ta caј se priporoča tudi pri zlati žili in odvečni debelosti. Caј TAVZENTROŽA deluje blagodejno na celo telo in je splošno koristen na zdravje. Caј je analiziral ZZV SRS Ljubljana.

SENZA

skladišče Kranj, Tavčarjeva 31 — telefón 22-053

vam nudi:
• najkvalitetnejšo belo, ajdovo, rženo in koruzno moko
• testenine bačvanka
• vse vrste živilinskih krmil po zelo ugodni ceni

Umrla je moja najdražja sestra in teta

Karolina Petrič

gospodinja

Pogreb drage pokojnice bo v nedeljo, 26. aprila, ob 16.30 izpred mrliske vežice na kranjsko pokopališče.

Žaluječi: sestra Mara Reš z možem Nacetom, nečaka dr. Marko in dr. Drago Petrič z družinama

Kranj, 24. aprila 1970

Zahvala

Ob bridki izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta, brata, strica, sodelavca in dobrega prijatelja

Antona Plevnika

se zahvaljujemo vsem svojcem, znancem, sosedom, pvcem, godbenikom in duhovniku, tekstilnemu centru Kranj, Komunalnemu servisu — pogrebnim službi, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti, okrasili njegov grob s cvetjem in kakorkoli pomagali. Vsem iskrena hvala.

Žaluječa družina Plevnik in Mihalinec

Kranj, dne 22. aprila 1970

Nesreča v zadnjih dneh

V ponedeljek, 20. aprila, okoli desete ure zvečer se je na cesti prvega reda v Podljubelju pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Franc Kristan iz Lesc je pripeljal iz smeri Ljubelj in se zaletel v osebni avtomobil Rajka Starca, ki je stal na cesti. V nesreči je bil sotopnik v Kristanovem avtomobilu huje ranjen in so ga odpeljali v ljubljansko bolnišnico. Škode na avtomobilih je za 17.000 din.

Na cesti med Preddvorom in Belo se je v sredo, 22. aprila, okoli desete ure zvečer zaradi neprimerne hitrosti prevrnih s ceste osebni avtomobil — voznik Džuro Kesič iz Krajanja. Voznik je prehitro pripeljal v ovinek, tako da je vozilo odneslo s ceste. V nesreči je bil voznik huje ranjen, sotopnika v avtomobilu pa laže. Na avtomobilu je škoda za 6000 din.

Sporočamo žalostno vest, da nas je po težki in hudi bolezni za vedno zapustila naša draga sestra in teta

Ivana Jošt

Pogreb nepozabne pokojnice bo v ponedeljek, 27. aprila, ob 16. uri iz hiše žalosti na pokopališče v Naklem.

Žaluječi: sestre in bratje ter ostalo sorodstvo

Naklo, Strahinj, Britof, Mendoza, 24. aprila 1970

Gorenjska kreditna banka Kranj

Tudi dojenčki varčujejo

Mesec oktober je mesec varčevanja. In lani oktobra je Gorenjska kreditna banka Kranj s poslovnimi enotami na Bledu, Jesenicah, v Kranju, Radovljici, Škofiji Loki in v Tržiču, ki organizira različne oblike varčevanja (navadne hranične vloge, vezane hranične vloge, devizni računi, stanovanjsko varčevanje) prijetno presenetila mamicice oziroma starše, ki so se jim otroci rodili v mesecu varčevanja.

Po podatkih, ki so jih bili na matičnih uradih, se je oktobra lani rodilo na Gorenjskem 217 deklek in dečkov. V banki so se takrat odločili za posebno akcijo: »Varčevanje za dojenčke«. Vsem mamicam oziroma staršem, ki so ta mesec praznovali srečni dogodek, so poslali prijazno pismo, naj se oglašijo v Gorenjski kreditni banki. Tod so jim čestitali in izročili hranično knjižico z vpisanimi 20 novimi dinarji ter hraničnik.

Akcija je presegla vsa pričakovanja. Vsi starši so pojavili odločitev Gorenjske kreditne banke in danes, pol leta po tej odločitvi, je le na redkih hraničnih knjižicah ostalo le ob rojstvu vpisanih 20 novih dinarjev. »Nekateri dojenčki oziroma najmlajši prebivalci Gorenjske prav pridno varčujejo. Če bodo tako nadaljevali (starši seveda) bodo, ko bodo začeli hoditi v šolo, pravi mall »bogataši«. Sicer pa ne gre toliko za bo-

gastvo, kot za svojevrstno pomoč staršem, ko bodo otroci odrasli in bodo izdatki zanje naraščali. Po drugi strani pa bodo mnogi med njimi, ko bodo spoznali, kaj pomeni varčevanje, prav gotovo varčevali naprej.«

Domneva je prav gotovo pravilna in pred dnevi so jo potrdili tudi starši oktobrskih novorojenčkov, ko smo jih obiskali.

Gordana Erjavec iz Šenčurja 332 pri Kranju je bila rojena 9. oktobra lani. Njene mamicice v četrtek zjutraj niso bili doma. Bila je v službi, očka (Stane Erjavec) pa sprva ni bil nič kaj zgovoren.

Gordana Erjavec

Sele, ko smo mu povedali, da smo ju prišli obiskati, ker je Gordana dobila hranično knjižico, je dejal: »Odločitev Gorenjske kreditne banke je vredna vse povhale. Čeprav sva z ženo vzela posojilo za ureditev stanovanja in zaenkrat ne moreva varčevati,

»Upam, da sin, ko bo odrastel, ne bo opustil te lepe navade. Do šole pa bo prav govoril toliko privarčeval, da bodo takrat izdatki manjši.«

6-mesečni Edi Ogris iz Menčingerjeve ulice v Kranju se je pravkar zbudil, ko smo ga v četrtek dopoldne obiskali.

Simon Perč in mamica

Gordana prav pridno varčuje. Enkrat je že izpraznila hraničnik v banki, sedaj pa je že spet poln.«

Potem pa smo 6-mesečno Gordano zaprosili za fotografijo. Mirno je privolila, da je fotoreporter nekajkrat zabilskal. Le njen hraničnik je bil prepoln in malce pretežak, da bi ga obdržala.

V Podbrezjah 99 pa smo obiskali Simona Perča. Čeprav se je rodil 1. oktobra 1969, že kar pridno varčuje. Pa tudi mamica Ivanka varčuje v Gorenjski kreditni banki že tri leta.

Mama Marija je ludomušno dejala: »Edi že ne zna varčevati, pač pa mama varčuje zanj. In prav je tako. Pobuda Gorenjske kreditne banke je res pametna. Saj veste, kako je danes z mladimi. Redki so, ki varčujejo. Morda bodo prav zato tile malčki drugačni, ko odrastejo.«

Tako smo se v četrtek dopoldne na lastne oči — kot običajno pravimo — prepričali, da so najmlajši prebivalci Gorenjske pridni in zdravi in da kar pridno varčujejo.

Edi Ogris

● V Gorenjski kreditni banki v Kranju pa so se pred kratkim odločili, da bodo z akcijo: Varčevanje za dojenčke nadaljevali in jo razširili. Sklenili so, da bodo vse, ki bodo od 1. aprila do konca leta na Gorenjskem pokukali na svet, obdarili s hranično knjižico s 30 novimi dinarji in hraničnikom. Predvidevajo, da bo takšnih srečnežev do konca leta na Gorenjskem okrog 2500 in da bodo zanje odšeli okrog 170 tisoč novih dinarjev. Razlika pa bo v tem, da bodo te hranične vloge vezane na 7 let. Če bodo starši za to, bodo sedem let vlagali na hranično knjižico, ko pa bo otrok odrastel in začel hoditi v šolo, privarčevani zneski ne bo ravno majhen. Te hranične vloge bodo namreč obrestovali s 7,5 odstotnimi obrestmi.

● Razen tega pa v Gorenjski kreditni banki pripravljajo še eno presenečenje. Novi hraničniki bodo namreč precej drugačni od dosedanjih in jih bodo otroci prav govorili vzljubili.

9. maja bo v Beogradu velika parada. V njej bodo sodelovali enote JLA, teritorialne enote, vojni veterani, športne in druge organizacije. Na paradi, ki bo simbolizirala revolucionarno rast naših oboroženih sil, bodo sodelovali tudi predstavniki teritorialnih enot Kranja in nekaterih drugih gorenjskih občin. — Foto: F. Perdan

Podeljena prva priznanja OF

V slovenskih občinah bodo te dni na sejah občinskih konferenc socialistične zveze ob 25. obletnici osvoboditve prvič podeljevali občinska priznanja Osvobodilne fronte slovenskega naroda. Prav danes (sobota) pa bodo na podobni slovesnosti v prostorih republike skupščine v Ljubljani prvič podelili tudi 30 republiških priznanj.

Tako bo kot prvi prejel republiško priznanje idejni voditelj slovenskega osvobodilnega boja in ljudske revolucije ter samoupravne socialistične družbe tovarš Edvard Kardelj.

Z gorenjskih občin pa bodo republiška priznanja prejeli:

Dušan Bavdek iz Kranja za požrtvovalno delo na kulturno-prosvetnem področju in v družbenih organizacijah.

Ludvik Kejzar z Jesenic za požrtvovalno delo v delavskem samoupravljanju, SZDL in drugih družbenopolitičnih organizacijah.

Franc Tolar iz Zeleznikov za požrtvovalno delo v OF, SZDL, ZK in v kmetijskem zadržništvu in

Štefan Urbanc iz Tržiča za delo v političnih organizacijah, v občinski samoupravi in na gospodarskem področju.

Občinska priznanja OF pa so v sredo popoldne že podelili na drugem zasedanju občinske konference SZDL v Radovljici. Podelili so eno kolektivno priznanje in šest posamičnih.

Za dolgoletno požrtvovalno glasbeno in družbeno aktiv-

nost v občini je dobila kolektivno občinsko priznanje OF godba na pihala Gorje.

Posamična priznanja pa so prejeli: **Stanko Tratnik** iz Begunj za nesebično in požrtvovalno delo v krajevni organizaciji SZDL Begunje, **Alojz Sušteršič** z Brezij za dolgoletno in vesetransko prizadetnost v krepitvi ljudske oblasti in krajevne samouprave, **Peter Kunstelj** iz Bohinjske Belce za aktivno in požrtvovalno delo v socialno zdravstvenih zadevah kmečkega prebivalstva, **Pašan Mehmedinovič** iz Radovljice za dolgoletno, vztrajno in požrtvovalno družbenopolitično aktivnost v SZDL, **dr. Benedik Janko** z Bleha za uspešno, vzorno in požrtvovalno delo v krepitvi zdravstvene službe v občini in za zasluge v vodenju občinske organizacije rdečega križa in **Martin Bevc** iz Slamnikov za dolgoletno, vztrajno in požrtvovalno delo in aktivnost v družbenopolitičnih organizacijah.

— — —

Včeraj (petek) popoldne pa so po izredni seji občinske konference SZDL v Kranju podelili 11 občinskih priznanj OF:

Rajku Mallju za uspešno družbenopolitično delo v občini, **Miletu Vozlu** za uspešno delo v organizaciji Ljudske tehnike in v družbenopolitičnih organizacijah ter v organizacijah občinske skupščine, **Jožetu Katrašniku** za družbenopolitično delo v organizacijah na področju krajevne skupnosti Podblica, **Hildi Ra-**

kovec za delo v krajevnih in občinskih družbenopolitičnih organizacijah in družtvih, Francu Fojkarju za uspešno delo v krajevnih in občinskih družbenopolitičnih organizacijah in samoupravnih skupnostih, **Francu Medji** za uspešno delo v telesnovzgojnih in družbenopolitičnih organizacijah v občini, **Edu Bečanu** za družbenopolitično delo v krajevni skupnosti Trstenik, **Pavlu Drakslerju** za uspešno družbenopolitično delo v krajevni skupnosti Senčur, **Marjanu Skoku** za uspešno delo v krajevnih in občinskih družbenopolitičnih organizacijah, **Antonu Mušču** za družbenopolitično delo na Jezerskem in za uspešno sodelovanje s Slovenci v zamejstvu ter **Janezu Ribnikarju** za uspešno delo v krajevnih in občinskih družbenopolitičnih organizacijah.

Po slovesnosti pa je bila v kinu Center ob 20. uri proslava v počastitev obletnice OF in 1. maja. Nastopili so zbor Franceta Prešerna, recitatorji in folklorni ansambel Jedinstvo iz Splita. A. 2.

Ob stoletnici Leninovega rojstva

Teoretik marksizma, arhitekt revolucije, človek...

(Nadalj. s 1. strani)

Lenin je avtor definicij pravične in nepravične vojne. Zanimiva je tudi tale njegova misel: Napačno je podpirati vojno, četudi je pravica, če rodi reakcionarne posledice.

Tisti, ki so za koeksistenco po diktatu, se pravi z omejenimi pravicami držav, ki se vključujejo vanjo, podrejeni »višjim interesom«, bi se lahko pri Lenini marsikaj naučili.

Ustvarjalno ozračje za kulturno in filozofske misel

Lenin je pogosto izjavljal, da ni pristojen za področje umetnosti, a nam je vendar zapustil bogato zakladnico lepih misli. Naj citiram samo eno:

»Velik umetnik, ki se ima za umetnika, ima pravico ustvarjati svobodno in v skladu s svojim idealom nedviso od vsega.« Lenin je pogosto poudarjal, da je treba umetniško pobudo bolj upoštevati, da mora biti veliko prostora za individualna nagnjenja, za misel in fantazijo, za obliko in vsebino. Bil je strpen do raznih spremljevalnih pojmov v umetnosti. Dejal je, da revolucija sprošča sile, dotlej vkljenene, z njimi pa se povablja tudi marsikaj nezrelega, zmedenega. Ostro je nasprotoval dekadenci, nihilizmu in podobnim smerem, a nikoli mu ni prišlo na misel, da bi moral proti njim izvajati administrativne konsekvenčne.

Povedali bi samo polovico resnice, če ne bi zapisali tudi tega, da je Lenin zahteval od komunistov, tudi komunistov umetnikov, da se borijo za svoj družbeni ideal. Bil je odločno proti abstraktnemu pojmovanju svobode, ki je največkrat le voda na mlin burzoaziji.

V Leninovem času je bilo ustvarjalno ozračje: za umetnike, filozofe, znanstvenike itd. Vse se je prebujalo, vse je kipelo. Revolucija se ni bala, če je z velikimi stvaritvami prišel tudi kak slab stranski produkt. Nekoč je Lenin dejal ameriškemu novinarju približno takole: »Ko bodo kapitalistične države dovolile, da bo ideja socialismus preplavila cel svet, bomo tudi mi odprli meje boržuazni propagandi...« Socializem se ne boji resnic! Nam niso potrebne lakiranke — je rekel Lenin — miso nam potrebni prilizovalci, potrebna nam je resnica!

Morda je manj znano, da je bil Lenin velik in ustvarjalni tudi kot filozof. Za njegove filozofske beležke, v katerih so raztresene bogate misli in teze, pravijo, da po spoznanih o dialektiki posmelenju obogatil dialektičnega materializma, kot filozofskega temelja marksizma.

Globlji smisel življenja

Lenin je iskal globlji smisel življenja. Nekoč je o tem dejal:

»Najdražje, kar ima človek, je življenje. Ker je življenje eno samo, mora človek živeti tako, da se ne bo sramoval svoje bojazljive in prostaste preteklosti. Živeti mora tako, da se ne bo leta in leta neplodno mučil, tako da bo ob smrtniuri lahko dejal: »Vse svoje življenje in vse svoje moči sem žrtvoval za najmočnejšo stvar na svetu — za osvoboditev človeštva.«

Tak je bil Lenin. V sebi je združeval miselno pronicljivost, značajsko trdnost in doslednost. Nikdar ni izgubil perspektive. Bil je res velik ustvarjalni duh. Okrog njega je bilo vedno ustvarjalno, a tudi kritično ozračje.

Jugoslovani si lahko štejemo v čast, da smo črpali našo moč pri izviru Leninovih misli. Ravnali smo enako kot on: njegovih stališč, veljavnih zavrskih prostorov in čas, nismo mehanično presajali v naše razmere, kakor tudi od Marksovih stališč nekristično prenašali v Rusijo. Naš odnos do Lenina je bil ustvarjaljen, saj smo v teoriji in praksi najprej razvijali njegova stališča do države v socializmu, do samoupravljanja, do demokratičnega tipa partije itd. S tem smo se mu dostoожно oddolžili.

Naš pregled je lahko le skromno pokazal, kako živa in ustvarjalna je še vedno Leninova misel, danes celo še bolj kot včeraj. Leninova osebnost je močno vplivala celo na tiste, ki sicer niso sledili njegovih idej. Njegova dela so najbolj brana, saj so bila lani po podatkih UNESCO z 222 prevodi v razne jezike na prvem mestu sveta. Vse mračne sile, vse banke, vse borze in kapitalisti, vsi trusti in kartelli, ki so kupovali tisk in tanke in ladje in generale, niso mogli osramotiti in zlomiti Lenina imena, kot je zapisal Miroslav Krleža. Tudi vsa poslovanja in deformacije marksizma in revolucije ga niso mogle zasečiti.

Franc Setinc